

BALATONBOGLÁR VÁROS

Tervezést Megalapozó Vizsgálatok

Egyeztetett tervezet, előterjesztésre

DRO Studio Szolgáltató és Tanácsadó Bt.

Budapest, 2019. február hó

TARTALOM

1. Bevezetés, előzmények.....	5
1.1. A tervezés előzményei.....	5
1.2. A tervezés eljárása	6
2. Helyzetfeltáró munkarész	8
2.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térégi kapcsolatok	8
2.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata	16
2.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	32
2.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek a település fejlesztését befolyásoló vonatkozó megállapításai	36
2.5. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata.....	39
2.6. A település társadalma	40
2.7. A település humán infrastruktúrája.....	46
2.8. A település gazdasága	52
2.9. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere	56
2.10. Településüzemeltetési szolgáltatások.....	61
2.11. A természeti és táji adottságok vizsgálata	62
2.12. A zöldfelületi rendszer vizsgálata.....	85
2.13. Az épített környezet vizsgálata	86
2.14. Közlekedés	90
2.15. Közművesítés	93
2.17. Katasztrófavédelem	98
2.18. Ásványi nyersanyag lelőhely.....	98
3. Helyzetelemző munkarész	99
3.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése.....	99
3.2. A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése.....	100

4. Helyzetértékelő munkarész	102
4.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis	102
4.2. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	104
Mellékletek	106
1. A városi főépítész feljegyzése a megalapozó vizsgálatok tartalmáról és részletezettségéről.....	106
2. A városi főépítész véleménye az előzetes adatszolgáltatásra felkért szervezetekről, és annak jogszabályi háttéréről.....	107
A munka résztvevői	110

1. BEVEZETÉS, ELŐZMÉNYEK

Balatonboglár Város Településfejlesztési Konceptiójának (TFK), Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (ITS) és a Tervezést Megalapozó Vizsgálatoknak (TMV) az elkészítésével Balatonboglár Város Önkormányzata bízta meg a DRO Studio Bt-t. A munka közvetlen, rövid távú célja az, hogy Balatonboglár minél eredményesebben valósíthassa meg a Zöld Város Programban való részvételét, de emellett fontos cél az is, hogy a fenti dokumentumok – összhangban a város más terveivel – hosszabb időtávra is érvényesen jelöljék ki Balatonboglár fejlődési pályáját. Lényeges emellett, hogy a tervek olyan – az itt élők számára szükséges – elemeket is tartalmazzanak, amelyeket a város nem kormányzati elosztású EU-s pénzből, hanem más forrásokból – pl. közvetlen elérésű EU-s pénzek, vagy privát befektetések – kíván – hosszabb-rövidebb távon megvalósítani.

Fontos szemléleti körülmény az, hogy a Településfejlesztési Konceptió hosszú távra – kb. 2035-ig előre tekintő terv, amely olyan célokat, fejlesztési irányokat is tartalmaz, ami nem a következő néhány évben, hanem hosszabb időtávon, sok éves kitartó munkával valósítható meg. Ehhez hasonlóan lényeges azt is látni, hogy a középtávra – azaz nyolc-tíz évre – készülő ITS sem tartalmazza valamennyi, az ebben az időszakban elvégzendő feladatot, hanem csak azokat, amelyek a TFK megvalósításához szükségesek. Bőségesen adódhatnak ezért olyan – főleg felújítási, fenntartási feladatok, amelyek nem, vagy csak az irányelvek szintjén szerepelnek a tervekben, elvégzésük azonban mégis szükségessé válik. Ezzel összhangban a TMV sem tartalmaz minden, a település életével, fejlődésével összefüggésben elérhető adatot, információt, hanem csak azokat, amelyek a hosszú- és középtávú fejlesztési feladatokat előre láthatóan lényegesen befolyásolják.

1.1. A tervezés előzményei

A tervezés közvetlen előzményeihez tartoznak egyrészt Balatonboglárnak azok a korábban jóváhagyott tervei, amelyeknek több, vagy kevesebb eleme ma is érvényes törekvéseket tükröz, továbbá azok a térségi – megyei, országos – tervek, amelyek figyelembevétele Balatonboglár számára kötelező, vagy ajánlott.

- Az első kategóriába sorolható Balatonboglár Város 2015-2019 közötti időszakra vonatkozó gazdasági programja, amelynek időtartama jóval rövidebb a Településfejlesztési Konceptiónál és az Integrált Településfejlesztési Stratégiáénál is, de alapelveivel, fejlesztéspolitikai célrendszerével és gazdálkodási modelljével is biztos alapokra helyezte a lényegesen hosszabb távlatra, 2030-2035-ig előre tekintő Konceptiót, és a 2020 utáni időszakra is áthúzódó középtávú időszakra feladatokat meghatározó Stratégiát is. A Konceptió támaszkodik továbbá Balatonboglár

településrendezési terveire is, amelyek hosszú időre meghatározzák a fejlődés térbeli kereteit, a Konceptió és a Stratégia elkészítésének tapasztalatai szerint valóban időtálló módon.

- A második kategóriába sorolható Somogy Megye 2014-ben elfogadott Területfejlesztési Konceptiója, amely jövőképében rögzíti: „Somogy megye 2030-ra sokszínű, természeti értékekben gazdag tájjal rendelkező, harmonikus, és az ott élők számára jó életminőséget biztosító versenyképes, innovatív térséggé válik, ahol szolidáris közösségekre építve, egymást erősítve, egymás értékeire és adottságaira alapozva vannak jelen a szolgáltatásokban erős városok és a kedvező életteret adó vidéki térségek.”

Az átfogó jövőképen belül az anyag három célt jelöl ki: a rendszeres munkajövedelmet szerzők arányának növelését, a megye belső erőforrásainak fenntartható hasznosítását, és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlő esélyeit minden somogyi számára. Ezek a célok, és a hozzájuk tartozó részcélok, beavatkozási területek összhangban vannak Balatonboglár törekvéseivel, így a kisváros fontos hozzáadott értékekkel szolgálhat saját fejlődése mellett a térség nagyobb közösségének is.

1.2. A tervezés eljárása

A tervezés a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendeletben (TFR), valamint Balatonboglár Város Képviselő-testületének az egyes településrendezési sajátos jogintézmények, a településkép védelméről és az arculati kézikönyv készítéséről, valamint a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 15/2017.(V.11.) rendeletében megfogalmazott eljárási utat követi. A munkafolyamat elején a polgármester levélben kért adatokat azoktól a TFR-ben fesorolt állami és önkormányzati szervezetektől, amelyek rendelkezhetnek olyan elvárásokkal, követelményekkel, illetve az ezek teljesítéséhez szükséges adatokkal, információkkal, amelyek felhasználásával Balatonboglár eredményesebben tehet eleget a fenntartható fejlődés követelményeinek, és a vonatkozó hatályos jogszabályoknak egyaránt. Ezzel egyidőben a polgármester nyilvános felhívással fordult az Balatonboglári polgárokhoz, és azonos tartalmú levéllel a város civil szervezeteihez, amelyben kérte, hogy bocsássák rendelkezésre azokat a követelményeket és elvárásokat, amelyek segíthetik Balatonboglár szerves és kiegyensúlyozott, a helyi polgárok és az idelátogatók igényeire alapozott fejlesztését.

A beérkezett adatok és információk felhasználásával indult meg a szakértői munka a város tervezését megalapozó vizsgálatokat összefoglaló köteten, és ezt kis időbeli elcsúszással a Településfejlesztési Koncepción, hogy aztán erre alapozva megszülethessen az Integrált Településfejlesztési Stratégia középtávú tervdokumentuma, és a szükséges egyeztetések és visszacsatolások után a megalapozó vizsgálatok véglegesített kötete is.

Balatonboglár örökségvédelmi hatástanulmánya már korábban, a településszerkezeti tervvel összefüggésben elkészült, felülvizsgálatát a település a településszerkezeti terv felülvizsgálata során kívánja elvégezni.

Az elkészült dokumentációkat a Polgármesteri 2018. decemberében küldte meg a TFR-ben felsorolt szervezeteknek, egyúttal értesítve a helyi civil szervezeteket, a lakosságot is a véleményezés lehetőségéről. az elkészült anyagok elérhetőségéről. A beérkezett vélemények nyomán a terv anyagok kisebb mértékű kiegészítésre kerültek, hogy aztán egyeztetett tervezetként kerülhessenek a város önkormányzatának Képviselő-testülete elé jóváhagyásra.

2. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

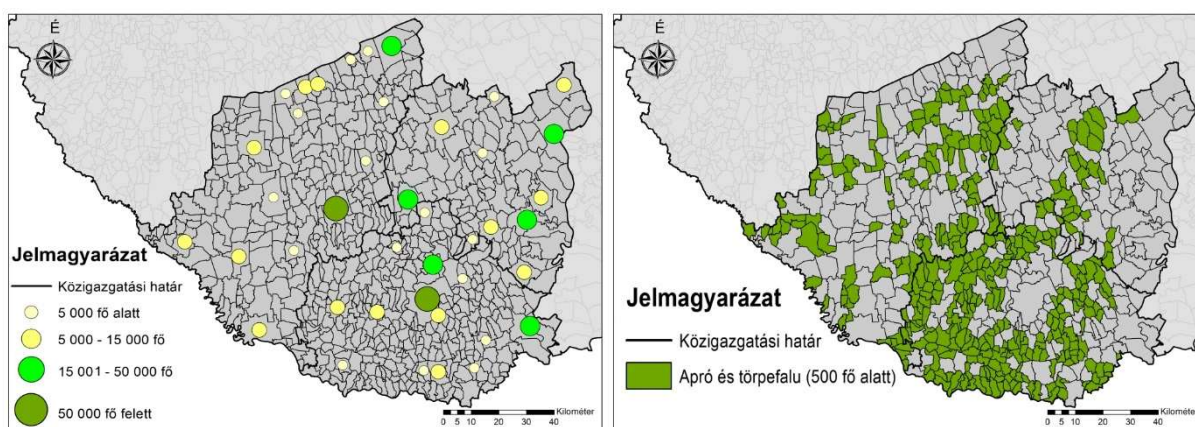
2.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Balatonboglár a Dél-dunántúli Régióban, Somogy megyében, a Balaton déli partján, a Balaton Kiemelt Térségben fekszik. A régió településszerkezete kedvezőtlen, arra egyrészt a városhálózat fejletlensége, másrészt az aprófalvak- és kistelepülések nagy aránya jellemző. A legsűrűbb városhálózat éppen a Balaton déli partján található.

A Dél-dunántúli régiót 656 település alkotja, amelyből 41 városi jogállású (6,25%) A városi népesség az ország összes régióját tekintve Észak-Magyarország után itt a legalacsonyabb, a lakosság mindössze 58,3%-a él városokban. A régió társadalmi-gazdasági életében, a lakossági szolgáltatások biztosításában meghatározó jelentősége van a megyékben központi szerepet betöltő megyeszékhelyeknek.

A régió városhálózatának gerincét tizenegy 10-30 ezer fő közötti lakosságú város adja, Balatonboglár népességénél fogva nem tartozik ezek közé. A régióban a tízezer főnél kisebb népességű városok (27 db) ellátó intézményrendszere erősen hiányos, a nem mindennapos szolgáltatásokat az ott élők kénytelenek másutt igénybe venni. E városok saját települési infrastruktúrájának kiépítettsége is elmarad a nagyobb városok színvonalától. Mindezek mellett a térségben még jelenleg is vannak városhiányos területek, ilyen például a Somogyi dombvidék.

A városhiányos területek nagyrészt megegyeznek az aprófalvas területekkel. A régió településhálózatának körülbelül 55 %-át aprófalvak alkotják, ezekben él a lakosság 10 %-a. Az aprófalvas településszerkezetet rendszerint kedvezőtlen gazdaságföldrajzi környezetben találjuk. A Somogy megyében a községek közel 50 %-a 500 lakos alatti.

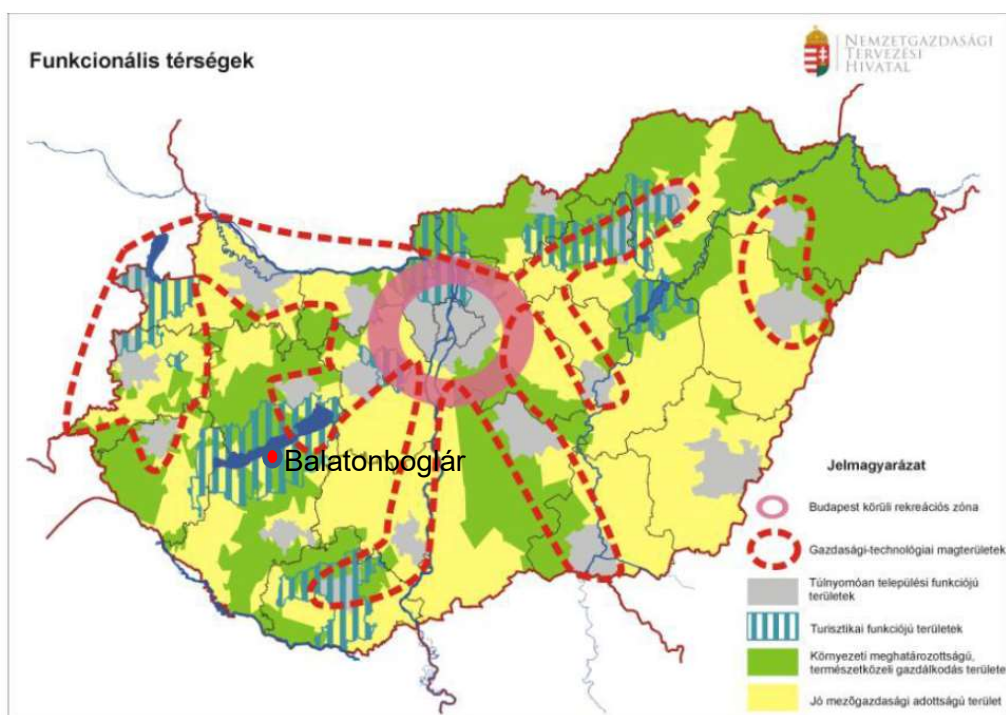

A városi ranggal rendelkező települések (balra) és az aprófalvak elhelyezkedése (jobbra) a Dél-dunántúli régióban (Forrás: KSH, Tájékoztatási adatbázis, 2013.)

Balatonboglár ebben az aprófalvas településhálózatban 6000 körüli lakosságszámával viszonylag nagyinak számít, és egyes közintézményeivel, kitűnő munkahelyi és kiskereskedelmi kínálatával lényeges szerepet tölt be a környező községek – pl. Ordacsehi, Szőlősgyörök, Gyugy, vagy Somogytúr, Létrány, stb.- lakói számára is.

2.1.1. A település szerepe az országos településhálózatban

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK¹) értelmében a városstratégiák célja a többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózatok kialakulása, valamint a kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése. Mindezek szem előtt tartásával az OFTK olyan funkcionális térségeket határoz meg, amelyek a jövőben egy-egy, nemzeti szinten is jelentős gazdasági, társadalmi vagy környezeti feladatot fognak ellátni, integrálódva a nemzeti szintű társadalmi és területi munkamegosztásba. Ebben a rendszerben a terv Balatonboglárt – adottságainak megfelelően – a Turisztikai funkciójú területekhez sorolja, bár viszonylag közel fekszik a Gazdasági-technológiai magterületek övezetéhez is.

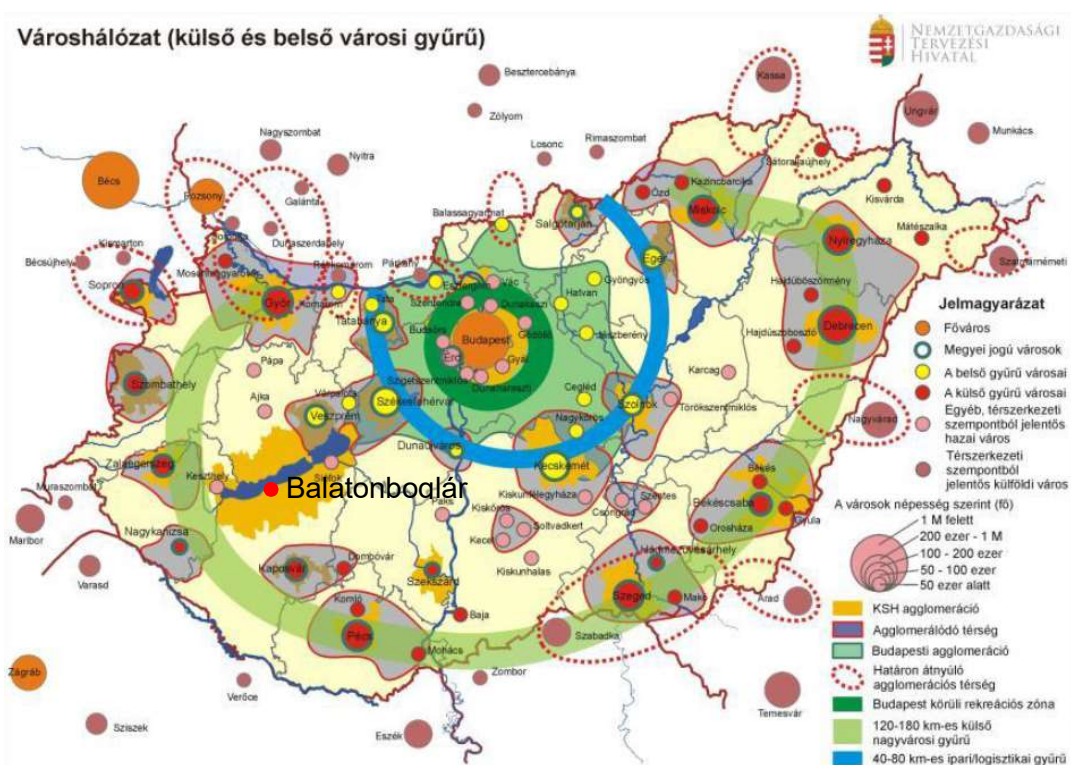
Funkcionális térségek Magyarországon (Forrás: OFTK, pp. 109.)

A városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében is jelentős szerepet töltenek be. A térségi szemlélet érdekében az OFTK kijelölte a növekedés elsődleges színtereit és hálózatait. Ezeket olyan városok alkotják, amelyek kiemelkedő telephelyi lehetőségeik, jelenlévő és potenciális befektetőik, vállalataik, térségi

¹ elfogadva az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozatával

beágyazódottságuk révén a növekedés dinamikus térségeiként jelennek meg a hazai településszerkezetben.

Balatonboglár, mint egyéb, térszerkezeti szempontból jelentős helyen fekvő kisváros, egyrészt a Balatoni agglomeráció fontos települése; amely – turisztikai funkciójából adódóan – gazdasági-technológiai magterületként is funkcionálhat. Elhelyezkedése, közlekedési kapcsolatrendszere igen kedvező, hiszen az M7 autópályának köszönhetően mind a főváros felől, mind pedig – Nagykanizsa irányából – Ausztria, Szlovénia, Horvátország, Olaszország, és a Nyugat-Balkáni országok felől könnyen megközelíthető. Országos jelentőségét a Balaton, valamint az ebből következő turisztikai funkciója adja, térségi szerepvállalásában pedig gazdasági-foglalkoztatási, valamint kereskedelmi-intézményi ellátása játszik fontos szerepet a környék települései számára.

Városhálózati struktúra Magyarországon (Forrás: OFTK, pp. 142.)

2.1.2. A település szerepe a regionális, a megyei és a járási településhálózatban

A Dél-dunántúli régió Magyarország délnyugati részén, a Zalai-dombságtól a Dunáig húzódik. Északi határa a Balaton és a Mezőföld, déli határán a Dráva folyik. A tervezési-statisztikai régió Baranya, Tolna, valamint Somogy megyéket foglalja magában.

Somogy megye a Dunántúl déli részén terül el. Területe 6065 km², ezzel az ország tizenkilenc megyéje közül az ötödik legnagyobb. Népességszáma 2014. január 1.-én 315,5 ezer fő volt,

ezzel a tizenharmadik legnépesebb megye. Népsűrűsége ennek megfelelően a legalacsonyabb az országban, 52 fő/km². A településhálózat szerkezete elaprózott, de az általában is aprófalvasnak mondható régió átlagának nagyjából megfelelő.

A megye településhálózati szempontból négy nagyobb térségtípusra különíthető el: magasabb népsűrűség jellemzi a Balaton partját és Kaposvár agglomerációját. Nagyobb területű, ám viszonylag alacsony népességű települések találhatók a Dráva mentén, a dombsági területeken viszont – főként a Balatontól délre és Kaposvár tágabb környékén – az aprófalvak dominálnak.

Balatonboglárnak a somogyi Balaton-parti sáv Siófok után legnagyobb városaként fekvésénél, adottságainál fogva gazdasági potenciálja jelentős. Megyei ügyekben a mintegy 50 km-re fekvő Kaposvárhoz, regionális ügyekben pedig a közúton több mint 120 km, vasúton pedig a csaknem 160 km-re lévő Pécshez tartozik, ami közlekedés-földrajzilag kedvezőtlen, hiszen a városnak egyébként kiváló közlekedéshálózati adottságai miatt Székesfehérvárral vagy Nagykanizsával jobb közlekedési kapcsolata van, mint a megye- és a régiószékhellyel.

A fonyódi járást ahová Balatonboglár is tartozik, 21 település alkotja, ebből négy városi rangú, 3-6.000 közötti lakossal, a többi község, amelyek közül hét 1-2.000 közötti népességű, 11 pedig 1.000 fő alatti.

Mindennek megfelelően Balatonboglár foglalkoztatási központ is, a mintegy 2500 itt foglalkoztatott közül sokan a szomszédos, vagy térségbeli településekről járnak ide, míg az itt élő munkavállalók egy része a szomszédos településekre, vagy Siófokra ingázik.

2.1.3. A település vonzáskörzete

Balatonboglár térségének közlekedése erősen kötődik a Balaton partjához, illetve az oda kifutó völgyekhez. Az északkelet-délnyugati irányú közlekedés kiváló (M7 autópálya és 7. sz. főút, illetve a Budapest-Székesfehérvár-Nagykanizsa vasútvonal), jó eljutási lehetőséget nyújt távolabbi célpontok (a főváros és Székesfehérvár, Nagykanizsa, vagy akár Horvátország, illetve Szlovénia) és a járás parti települései felé. Közúton észak felé a Balaton jelentősen korlátozza a város hatósugarát, arra csak a tavat keletről megkerülve, a 71. sz. főúton lehet erre ésszerű időn belül eljutni. (Ugyanakkor a szántódi komp közvetlen kapcsolatot biztosít számos északi parti településsel: Balatonfüreddel, Csopakkal, Balatonalmádival). Dél felé a Szomszédos Balatonlelle mellett induló, azon áthaladó – és a Republic slágeréből országszerte legendássá vált – 67. sz. főút a megyeszékhellyel, Kaposvárral teremt közvetlen közúti kapcsolatot, A Zrínyi utca folytatásaként a 6713. sz. összekötő út indul a Boglárhoz tartozó Szőlőskislak irányába, majd azt érintve Lengyeltótin és több kisebb községen szintén Kaposvárra. A közúthálózat fésűs elrendezésű: a 7. sz. főútra kapcsolódnak a dél felé, patak völgyekben futó összekötő utak. Ezek forgalma csak a parthoz közeli szakaszokon

számottevő (akár 3000 egységjármű/nap átlagos napi forgalom felett), távolabb már 1000 EJ/nap alatt van.

Balatonboglár közösségi közlekedési viszonyai megfelelőek. A Székesfehérvár-Nagykanizsa vonalon naponta Siófokra 34, Budapestre 24, Nagykanizsára 17 vonatpár közlekedik. A megyeszékhelyre, Kaposvárra azonban vasúton csak fonyódi átszállással, mintegy két óra alatt lehet eljutni, ami nem versenyképes más lehetőségekkel szemben.

A térség településeivel a várost főleg az autóbuszjáratok hálózata köti össze. Hétköznaponként a járásközpont Fonyódra 31, a szomszédos Balatonlellére 39, a jelentős térségi foglalkoztató központ Siófokra 34, a megyeszékhelyre közvetlenül 9, Balatonföldvári átszállással 12 járatpár, Budapestre közvetlenül 11, egy átszállással 6, Nagykanizsára pedig 15 járat áll az utazók rendelkezésére. Ugyanakkor a szomszédos kistelepüléssel, Szőlősgyörökkel 14 autóbuszjárat köti össze Balatonboglárt.

Igazgatás

Balatonboglár Ordacsehivel működtet közös hivatalt, Balatonboglári Közös Önkormányzati Hivatal néven.

A főbb kormányzati igazgatási funkciók közül a fonyódi járási hivatal okmányirodája működik a városban, erősítve annak térségi szerepkörét.

Emellett a fonyódi rendőrkapitányság Balatonboglári körzeti megbízottja áll a város és a környező települések állampolgárainak rendelkezésére.

Foglalkoztatás

Balatonboglár foglalkoztatási szempontból markáns része a déli Balaton-parti települések munkahelyi hálózatának. Hosszabb ideje fontos munkaadó volt a térségben a Balatonboglári Állami Gazdaság borászata, ennek szerepét ma a Balatonboglári Borgazdasági Zrt. tölti be. Jelentős munkáltató a városban működő összeszerelő üzem, és több más termelő, vagy termékfeldolgozó, szolgáltató cég mellett fontos szerepet töltenek be az itt működő kereskedelmi vállalatok is, mint pl. a Halker, vagy a TESCO. Ezen túlmenően a város munkavállalóinak egy része a Fonyódtól Siófokig tartó településlánc helyiségeibe ingázik, ugyanakkor hasonló nagyságrendű munkavállaló érkezik nap mint nap dolgozni Boglárra. A parttól távolabbi kisközségekkel az ingázási kapcsolat lazább, községenként néhány tucat munkavállaló jár dolgozni Balatonboglár munkahelyeire.

Ezt a kapcsolati hálót tükrözi térség autóbushálózata is, ahol a Balaton-menti irányban sokkal több járat közlekedik, mint a háttértelepülések felé.

Kiskereskedelem

Balatonboglár kiskereskedelmi hálózata tükrözi azt a – minden Balaton-parti településen megjelenő – kettőséget, ami abban nyilvánul meg, hogy a mintegy 6000 fős kisváros mintegy 2800 lakása mellett a statisztika 1700 körüli üdülőegységet regisztrál, ami a nyári hónapokban csaknem duplájára emeli a hosszabb időn keresztül itt élők számát. Ezt növeli tovább nyaranta egy időben legalább 3-5.000 szállóvendég, így a nyári hónapokban a kiszolgálandó-ellátandó népesség száma a télnek a háromszorosára, 15-18.000 főre tehető.

Ezek ellátására Balatonboglár 172 engedéllyel működő üzlete széles választékot kínál a helyi és a környékbeli lakosságnak, valamint a turistáknak is. Emellett 100 üzlet foglalkozik valamilyen szintű vendéglátással.

Az alapszintű ellátáson felül is sok kiskereskedelmi funkció megtalálható: virágboltok, üzemanyag-töltő állomások, műszaki szaküzletek szolgálják az itt élőket, és az itt nyaralókat. Sajátossága Boglár kiskereskedelmének, hogy itt a legnagyobb hipermarket-lánc is egész évben működtet üzletet, ami az élelmiszer-napicikk kiskereskedelmi ellátottság mellett a vegyes iparcikkek terén is a nagyobb városokhoz hasonló térségi vonzerővel ruhazza fel a várost.

Turizmus, rekreáció szabadidő-eltöltés

Balatonboglár turizmusának szerkezete sajátos képet mutat. A szálláskínálaton belül 2017-es adatok szerint 80 %-ot tesznek ki a fizető-vendéglátás férőhelyei (5873 férőhely, évi 182.239 vendégéjszaka), ahol átlagosan 3,3 éjszakát tölt egy-egy turista (a külföldiek átlagosan 4 éjszakát, míg a belföldiek átlagosan 3,1 éjszakát. Így egy évben átlagosan összesen 31 napon át foglalt egy férőhely, azaz az egy férőhelyen megforduló vendégek száma évente csaknem 10 fő. A kínálat mintegy 20 %-át kitevő 16 kereskedelmi szálláshelyen (összesen 1552 férőhely) fordul meg a vendégforgalom 27 %-a (évi 68.739 vendégéjszaka), úgy, hogy egy-egy vendég átlagosan 3,3 éjszakára veszi igénybe a szállást, ugyanakkor – mivel az egy férőhelyen évente megforduló vendégek száma 11,5 – a férőhelyek éves foglaltsága a fizető-vendéglátáshoz hasonlóan meglehetősen alacsonynak mondható, mindössze 44 vendégéjszaka évente. Sajátos ugyanakkor az, hogy a fizető-vendéglátás vendégei közül a külföldiek a vendégéjszakák 40 %-át, míg a kereskedelmi szálláshelyekéi közül kevesebb mint azok 20 %-át töltik el itt. Kedvezőtlen, hogy nincs a városban olyan szálloda, amely a magasabb fizetőképességű turisták magasabb igény szintű elhelyezését az év nagyobb részében biztosítani tudná.

Mindebből levonható az a következtetés, hogy a tipikus egy-két hétig tartó balatoni nyaralás Balatonboglár turistái között már a múlté, és azt inkább a nyári csúcsidőben megvalósított 3-4 napos kikapcsolódás váltotta fel. Alternatív következtetésként az is felvethető, hogy a

szállásadók jelentős része nem a valós forgalmát vallja be, így a város turisztikai forgalmának jelentős része ismeretlen marad, az adóbevételek pedig jóval elmaradhatnak a jogszerűtől.

Oktatás, közművelődés

Balatonboglár a déli part második legnagyobb városaként a gyermek- és közoktatási intézmények széles választékát nyújtja a környéken lakók számára.

A boglári és a térségi gyerekek az önkormányzat által működtetett Hétszínvirág Óvoda és Bölcsőde már a legkisebbeket is várja, a bölcsőde 12 férőhelyére felvett kisgyermekről 4 szakképzett bölcsődei kisgyermeknevelő foglalkozik, az óvoda 175 férőhelyére pedig – a 2016. évi adatok szerint – 116 gyermeket vettek fel, akiknek a fejlődéséről hét csoportban, 15 óvodapedagógus gondoskodott, a legkorszerűbb, epochális módszerrel, illetve külön fejlesztő csoport keretében is. Az óvoda gazdag programkínálatot nyújt a legkisebbeknek a szokásos nevelési programot kiegészítve, így nem csoda, hogy egyes szomszédos településeken élő szülők is ide hozzák óvodás gyermekeiket.

A Boglári Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a környék egyik jó hírű oktatási intézménye, többek között ennek is köszönhető, hogy 355 tanulója közül 2016-ban 46-an jártak ide más településekről.

A korszerű óvoda és az általános iskola mellett ugyanis a Siófoki Szakképző Centrum Mathiasz János Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája a középfokú oktatás mindhárom típusát biztosítja a környék fiataljai számára. A szakképzésben kiemelt szerepe van a térségben igen jól hasznosítható szőlészetnek, és a minden gazdasági tevékenységben szükséges informatikának. Ennek is köszönhető, hogy 2015-ben az akkori 232 gimnáziumi és szakközépiskolai tanuló közül 104-en a szomszédos településekről ingáztak ide, míg 112-en kollégiumban lakva látogatták az iskolát.

Egészségügy

A város a Dr. Török Sándor Egészségügyi Központban biztosított 18-féle OEP-finanszírozású szakellátásával, és többféle magánszakrendeléssel, fizetős egészségügyi szolgáltatással kiemelkedően fontos szerepet tölt be a környék egészségügyi ellátásában. Emellett négy háziorvosával, egy gyermekorvosával és fogorvosi rendelésével az alapfokú egészségügyi ellátásban is fontos központnak minősül, hiszen a járás 21 településéből 7-ben nincs háziorvos, 17-ben pedig nincs gyermekorvos.

Közműellátás

Balatonboglár közműellátottsága teljes körűnek mondható, ahol a 2016. évi adatok szerint a közműöllő nem létező fogalom: a város összesen 2792 lakásából mindegyik rá van kapcsolva a víz- és a szennyvíz hálózatra egyaránt. A hétvégi házak, nyaralók magas számát mutatja,

hogy a háztartási villamos áram fogyasztóinak száma ugyanakkor 4452 volt, tehát az áramellátó hálózatra rákötött nyaralóegységek száma 1743 volt.

A város szennyvizeit korszerű, III. tisztítási fokozattal is ellátott, regionális ellátási körzetű, 104.000 lakásegység, azaz az üdülők ellátásával együtt mintegy 14.400 m³ kapacitású Balatonlelle szennyvíztisztítóra vezetik, amelyre a városban működő 54 km hosszú, elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózat 2016-ban 534,95 ezer m³ szennyvizet vezetett el.

Az összes villamos energiafogyasztó száma 2016-ban 4964, a 72,9 km-es kifeszültségű hálózaton át szolgáltatott összes villamos energia 19.048.000 kWh volt, ebből 4452 fogyasztó használt el 7.628.000 kWh háztartási villamos energiát, az 512 nem háztartási fogyasztó tehát összességében mintegy 50 %-kal fogyasztott a háztartásoknál és üdülőknél.

Az 112,1 km hosszú gázcső hálózaton át 2016-ban ellátott 3454 gázfogyasztóból 3137 volt a háztartási fogyasztók száma, amelyek mindegyike fűtésre is használta az összesen elfogyasztott 2.757.900 m³ földgázt. A 317 nem háztartási fogyasztó által elfogyasztott 2.588.400 m³ földgáz csak kevéssel marad el a háztartási fogyasztástól.

A városban 2016-ban 3.585,2 t hulladékot szállítottak el a szomszédos Ordacsehiben található regionális lerakóba, ebből 2.970,9 t-át a rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont 2.700 körüli számú lakásból és 5-600 körüli üdülőből. A lakossági szelektív hulladékgyűjtő szigetekről ugyanakkor 1132,3 t szelektív hulladékot szállítottak el, ami arányaiban igen jelentős mértékű lakossági környezettudatosságot mutat.

A 41,1 km hosszú, 137.800 m² területű kiépített önkormányzati úthoz és köztérhez 34,2 km hosszú kiépítetlen önkormányzati út és köztér csatlakozott, ezeket összesen 33,3 km hosszú kiépített önkormányzati járda kísérte.

Az állami kezelésű közutak – gyakorlatilag a 7-es út – hossza Balatonbogláron 4,2 km volt, összesen 40,259 m² területtel.

Funkcionális vonzáskörzet

Balatonboglár funkcionális vonzáskörzete nem határolható le egyértelműen, mert a Balaton partján Boglár szomszédságában még két hasonló nagyságú város, Balatonlelle és Fonyód található, és a három város intézményhálózata együtt szolgálja a járás további 18 kisebb települését.

A város közvetlen vonzáskörzete a tőle délre fekvő településekből áll, emellett azonban kiterjed a funkcionális vonzáskörzet a Boglártól keletre és nyugatra eső Balaton-parti községekre is, mint pl. Fonyód, vagy Balatonszemes.

2.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

A Településfejlesztés Konceptió és az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítésének kereteit számos fejlesztéspolitikai dokumentum meghatározza, melyekhez a helyi önkormányzatok terveinek igazodnia, illeszkednie szükséges.

2.2.1. Az EU 2020 stratégia

Az „Európa 2020” az Európai Unió 2010-ben útnak indított, 10 évre szóló növekedési és foglalkoztatási stratégiája. Célja, hogy az EU gazdasága intelligens, fenntartható és inkluzív legyen. E három, egymást kölcsönösen erősítő prioritás azt hivatott elősegíteni, hogy az Unióban és a tagállamokban magas legyen a foglalkoztatottság és a termelékenység, és erősödjön a társadalmi kohézió. Az EU öt nagyszabású célt tűzött ki maga elé a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás és az éghajlat/energiapolitika területén, amelyeket 2020-ig kíván megvalósítani. Mindegyik tagállam saját nemzeti célokat fogadott el az említett területeken.

Magyarország számára a legfontosabb fejlesztéspolitikai célkitűzés az ország gazdasági teljesítményének (GDP), valamint a foglalkoztatás szintjének, minőségének növelése, amelyek révén az életminőség és az életkörülmények érdemi javulása érhető el. Mindehhez kapcsolódva a Nemzeti Reform Program vállalásai a következők:

- a 20–64 évesek foglalkoztatási rátájának a jelenlegi 60%-ról legalább 75%-ra növelése;
- a kutatás-fejlesztési ráfordítások bruttó hazai termékhez viszonyított szintjének 1,8%-ra növelése;
- az üvegházhatású gázok kibocsátásának legfeljebb 10 százalékos növekedése a 2005. évi szinthez képest; a teljes energiafelhasználáson belül a megújuló energiaforrások részarányának 14,6 százalékra történő növelése; a 10 százalékos energia megtakarítás elérése;
- a felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők arányának 30,3 százalékra növelése a 30-34 éves népességen belül; az oktatásban, képzésben nem részesülő, legfeljebb alsó középfokú végzettséggel rendelkezők arányának 10 százalékra csökkentése a 18-24 éves népességen belül;
- a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élő népesség számának 450 000 fővel való csökkentése, amely 5 százalékpontos csökkentést jelent.

2.2.2. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

Az OFTK – felszámolva az ágazati (Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió) és a területi (Országos Területfejlesztési Konceptió) fejlesztés dualitását - a kormányzati fejlesztéspolitika 2030, illetve 2014-2020 között megvalósítandó stratégiai céljait, prioritásait jelöli ki. A koncepcióban foglaltak szerint Magyarország 2030-ban *Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz*, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

Ennek érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt, valamint 13, az átfogó célokénál egyenként jóval szűkebb tárgykörű ágazati és területi specifikus célt fogalmaz meg.

Az OFTK az alábbi, Balatonboglár készülő stratégiájában is meghatározó, főbb területpolitikai irányokat és teendőket határozza meg:

- hálózati szemlélettel működő, valamint települési adottságokat és lehetőségeket egyaránt figyelembe vevő területi tervezési folyamat kialakítása, amely decentralizált térszerkezet kialakulását és hálózatos térszerkezetet eredményez,
- városhálózati megközelítés, a térszerkezet funkcionális fejlesztése (részletesebben ld. 2.1.1 fejezet),
- a város-vidék együttműködése, a kölcsönös előnyökön nyugvó, együttműködéseken alapuló kapcsolatrendszer kialakítása,
- hatékonyan és fenntarthatóan működő gazdasági térszerkezet megvalósítása az adott térség valós potenciáljainak, igényeinek és kitorési lehetőségeinek felismerésével,
- periférikus térségek felzárkóztatása a helyi adottságaik figyelembevételével,
- hátrányos helyzetű – különös tekintettel a leromlott városrészekben koncentrálódó – társadalmi csoportok szociális, oktatási és lakhatási helyzetének javítása, fejlesztése.

Az OFTK a Balaton térségére egyedi fejlesztéspolitikai célokat is megfogalmazott, hogy a környezet, a táj értékeinek megőrzésével és fejlesztésével, a turisztikai kínálat diverzifikálásával a térség adottságainak szélesebb körű hasznosításával, valamint az érintett számos szereplő partnerségét biztosító stabil intézményrendszer megteremtésével egy fenntartható módon versenyképes Balaton térség jöjjön létre. A célok Boglára is vonatkozó, általános keretfeltételeket rögzítenek, azaz:

- A fenntartható és versenyképes turizmus megteremtése, a térség változatos vonzerőire épített új és komplex turisztikai termékek kialakítása, magas színvonalú szolgáltatások biztosítása.

- A szezon meghosszabbítása egész éves kínálati programcsomagok megteremtésével, ennek érdekében térségi turisztikai hálózatok, tematikus utak kialakítása, megerősítése.
- Egységes térségi turisztikai menedzsment mellett a turisztikai kínálat területileg differenciált tervezésével a vendégforgalom területi szétterítése, a háttérterületek adottságain (borvidék, nemzeti park, hegyek, erdők, aprófalvak, történelmi emlékek, népi hagyományok gasztronómia stb.) alapuló alternatív turisztikai termékek kínálatának kifejlesztése és „értékesítése” a parttól távolabbi településeken.
- A Balaton, a vizes élőhelyek és egyéb természeti területek ökológiai és kémiai állapotának megóvása és további javítása, a vízszint ingadozásból fakadó problémák mérséklése, a Balaton-part terhelésének korlátozása, a nádasok védelme, a térség élő és élettelen természeti értékeinek megőrzése.
- A térség további beépítésének megakadályozása, tájrehabilitáció, a tájsebek kezelése, az eróziós és deflációs hatások mérséklése (magaspart és pincevédelem).
- Az ingatlanállomány rehabilitációja, valamint a városiasodott környezet kínálta területeken új funkciókkal való hasznosítása (pl. lakófunkciók, tudásalapú gazdasági tevékenységek, országos közigazgatási, közszolgáltatási funkciók).
- A Balaton-felvidék aktív tájképvédelme, a természetvédelemre, táji adottságokra épülő gazdálkodási módok kialakítása, fejlesztése.
- A kulturális örökség magas szintű védelme, tudatosítása és bemutatása.
- Egységes, turisztikai vonzerőként is szolgáló balatoni közösségi közlekedési rendszer megteremtése.
- Települési együttműködés és egységes elvek mentén zajló fenntartható városfejlesztés a Balaton városgyűrűjében.
- A Balaton illegális feltöltésének megakadályozása.
- A Balaton törvényt és egyéb jogszabályokat figyelmen kívül hagyó beruházások, építkezések leállítása, az eredeti állapot visszaállítása.
- A Balaton-térség háttér településeinek fejlesztése.

Az OFTK megyei szinten a következő fejlesztési irányokat határozza meg:

- Határon átnyúló együttműködések erősítése, Horvátország uniós csatlakozásával a határ menti gazdasági és közlekedési kapcsolatok javítása, a természeti kincsekre alapozott komplex turizmusfejlesztés hálózati rendszerének kialakítása, a termálvizes fürdők fejlesztése. *A Balaton turisztikai termékpalettájának színesítése, újabb kompkapcsolat kiépítése.*

- A piaci körülményekhez rugalmasan alkalmazkodni képes, innovatív megoldásokat alkalmazó gazdasági bázisok kiépítésének elősegítése, a meglevők megerősítése. Az integrált élelmiszergazdaság fejlesztése, a technológiai műszaki innováció támogatása, kihasználva a Kaposvári Egyetemen rejlő lehetőségeket. Jó minőségű, magas hozzáadott értékű, versenyképes agrártermékek előállítása, többcélú erdő-, hal- és vadgazdálkodás. Vállalkozásélénkítés, munkahelyteremtés, a vidéki népesség megtartása érdekében.
- Az aprófalvas, periférikus térségek leszakadásának mérséklése, területi különbségek csökkentése, a hátrányos helyzetű térségek és népesség felzárkóztatása, a centrum és a periféria közötti (északi és déli) különbségek mérséklése. Társadalmi befogadás segítése, a szegénység elleni harc, a leszakadt népréteg munkára ösztönzése.
- A megye nagytérségi kapcsolatainak kialakítása, az elérhetőség javítása, a fő- és mellékút hálózat minőségének javítása, a vasútvonalak korszerűsítése, a közösségi közlekedés fejlesztése, a kerékpárút hálózat kiépítése.
- A megújuló energiaforrások (különösen biomassza, geotermikus- és napenergia) hasznosítási arányának jelentős növelése elsősorban a helyi, közösségi energiatermelő és -ellátó rendszerek elterjedésével.
- Területi különbségek mérséklése. Kaposvár centrum/polisz szerepének erősítése. Harmonikus városhálózat kialakulásának előmozdítása, a közszolgáltatások színvonalának javítása.

2.2.3. A Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programja (BKTFP)²

A Balaton Fejlesztési Tanács (BFT) – a térség szereplőinek bevonásával - elkészítette a 2014-2020 időszakra szóló területfejlesztési tervezési dokumentumokat, amelyek elemei:

- Helyzetértékelés,
- Konceptió,
- Területfejlesztési Program /Stratégia, Operatív Program/
- Projektkidolgozások a kiemelt fejlesztésekre, fejlesztési célokra,
- Balatoni Integrált Területfejlesztési Program – a kiemelt térség fejlesztési programjának az ágazati operatív programokhoz illeszkedő kivonata.

A 2014-30 közötti időszakra megfogalmazott koncepció értelmében a Balaton, a természetesség és a magas életminőség egységes közép-európai mintarégiója lesz. A fő cél a Balaton térségének dinamizálása, fenntartható gazdasági fellendítése, hogy a térségben élők és dolgozók számára egész évben biztosítható legyen egy kiszámítható élet és

² elfogadva a 31/2014 (12.29.) BFT határozattal

munkakörnyezet. A koncepció a fő célhoz kapcsolódóan 4 átfogó célt és ezekkel összefüggésben 8 stratégia célt definiált, amelyek Siófok fejlesztési irányait is meghatározzák.

A **turizmus fejlesztése**, mint a régió meghatározó gazdasági ágazata kiemelten fontos. A turisztikai termékek fejlesztésénél elsődleges prioritást az exkluzív (egyedi értékeket nyújtó), a parttól távolabbi településeken a meglévő természeti értékekre, kulturális örökségre építő adottságok fenntartható kihasználásával megvalósuló, egész éves szolgáltatást nyújtó (pl. rendezvények és konferenciák, egészség-turizmus kerékpározás, természetjárás) fejlesztések jelentenek. A turisztikai fejlesztéseknek kiemelt célcsoportjai a családok, fiatalok, illetve a nyugdíjasok, akik turisztikai szempontból eddig kevésbé kihasznált szezonokban (tavasszal és ősszel) – a gyógyfürdőhelyeken túl – akár a térség többi területén is - az eddigiekhez képest nagyobb számban - vendégként jelentkezhetnek. A turisztikai marketing során törekedni kell a Balaton értékeinek (pl. jó vízminőség) kommunikálására.

A megújulás és az egészség, mint üzenetek hangsúlyossá válásában kiemelt szerepet kaphat az egészségipar, amelynek fókuszterülete a BKTFP szerint elsősorban Hévíz-Zalakaros és Balatonfüred térsége lehet.

A turizmus és az egészségipar mellett különösen fontos a **gazdaság más ágazatainak fejlesztése** is. Ahhoz, hogy a turisták által szezonálisan igénybe vett (egészség-megőrzési, kulturális, sport, szabadidős, vendéglátói) szolgáltatásokra egész évben megfelelő kereslet legyen, a térségi lakosságnak nagyobb jövedelemmel kell rendelkeznie, amely révén csökkenhet az év nagy részében meglévő kihasználatlan kapacitások száma is. A jövedelmek bővülése érdekében növelni kell a foglalkoztatottak számát, a part menti és a parttól távolabbi településeken egyaránt.

Valamennyi vállalkozás sikerének fontos feltétele, hogy milyen **infrastrukturális környezetben** tevékenykedik. E feltételek között meghatározó a természeti, települési környezet, a vállalkozások működéséhez szükséges vízi- és energia közművek rendelkezésre állása, a megközelíthetőség, a közlekedés módja és kényelme mellett a korszerű technológiák, - például a széles sávú távközlési szolgáltatások - elérhetősége, illetve az infokommunikációs technológiák megfelelő színvonalú rendelkezésre állása és használata.

A BKTFP ugyanakkor leszögezi, hogy a Balaton-térség fejlesztése kapcsán **nem célszerű általánosan kijelölni fejlesztési tércategóriákat**, mivel az egyes fejlesztési területeken (turizmus, általános gazdaságfejlesztés, környezeti infrastrukturális rendszerek, humán ellátórendszerek) eltérő térségi összetételű és léptékű együttműködések a relevánsak.

Az általános célú (nem turisztikai) gazdaságfejlesztési támogatásokat javasolt térségi programokon keresztül szervezni, amely során a helyi szereplők bevonásával hatékonyabban érvényesíthetők a térségi adottságok, illetve valósulhat meg a tudásbázisok, szakmai tapasztalatok magasabb színvonalú hasznosítása. A térségi gazdaságfejlesztési programokat

javasolt olyan meghatározó lélekszámú városok, illetve agglomerációs körzetek köré szervezni, amelyek vonzáskörzete döntően a Balaton térségében van.

A stratégia és az operatív program a koncepcióban meghatározott célokhoz és prioritásokhoz intézkedéseket is rendelt, amelyek részben vagy egészben, közvetve vagy közvetlenül befolyásolják Balatonboglár és térségének jövőképét.

Prioritás	Intézkedés	Balatonboglár és térségének érintettsége és annak lehetősége
Gazdaságfejlesztés	Helyi, térségi tudásbázisokhoz kapcsolódó innováció orientált térségi alapon szervezett vállalkozás-fejlesztés	térségi szinten is érintett
	Balatoni kézművesipar fejlesztése (helyi alapanyagból helyben készült, de nem élelmiszer termékek)	
	Turisztikai vállalkozások tevékenységének diverzifikációja	térségi szinten is érintett
	Térségi marketing – befektetések ösztönzése	BFT szintjén zajlik
Turizmus	Kerékpáros turizmus	térségi szinten is érintett
	Természetjárás, túrázás, gyaloglás	térségi szinten is érintett
	Vitorlázás fejlesztése	
	Strandok fejlesztése	
	Horgászturizmus	
	Kulturális turisztikai vonzerő, programok fejlesztése	települési szinten érintett
	Turisztikai menedzsment rendszer és marketing fejlesztése	
	Szálláshelyek, vendéglátás fejlesztése - elsődlegesen minőség színvonalának javítása	
Egészségipar	Lakosság közeli egészségügyi szolgáltatások fejlesztése	térségi szinten is érintett
	Az időskori szolgáltatások és ellátások fejlesztése	térségi szinten is érintett
	Rehabilitációs szakellátások és szolgáltatások fejlesztése a meglévő tudásra és infrastruktúrára építve	térségi szinten is érintett
	Egészségturizmus fejlesztése	
Mezőgazdaság, élelmiszeripar	Mezőgazdasági termelés és értékesítés ösztönzése	térségi szinten is érintett
	Mezőgazdasági termékek helyi feldolgozása és minőségi élelmiszerfogyasztás, vendéglátás és helyi termék értékesítés ösztönzése	térségi szinten is érintett
	Szőlészet és borászat fejlesztése	térségi szinten is érintett

Prioritás	Intézkedés	Balatonboglár és térségének érintettsége és annak lehetősége
	Halászat, horgászat feltételeinek javítása és halfogyasztás ösztönzése	térségi szinten is érintett
Társadalmi megújulás	Egészséges életmód iránti elköteleződés	térségi szinten is érintett
	A helyi társadalom kulturális és területi identitásának növelése	települési szinten érintett
	Közösségfejlesztés és foglalkoztatás az elhanyagolt ingatlanok hasznosítására	térségi szinten is érintett
	Személy és vagyon biztonsági programok	térségi szinten is érintett
Környezetfejlesztés	Vízpart rehabilitáció	
	Balaton és térsége vízgazdálkodásához kapcsolódó fejlesztések	
	Balaton vízkormányzás támogatására egységes megfigyelő-, tájékoztatási és döntéstámogató rendszer kialakítása, Balaton-kutatások ösztönzése	
	Települési környezet minőségének javítása	térségi szinten is érintett
	Biodiverzitás és természeti rendszerek fenntartása	térségi szinten is érintett
	Energiahatékonyság javítása és kapcsolódóan megújuló energia használat terjesztése	térségi szinten is érintett
	Elektromos közlekedés balatoni pilot-projektjei	térségi szinten is érintett
Közlekedésfejlesztés	Vasút fejlesztések	térségi szinten is érintett
	Közúti fejlesztések	
	Balatoni közlekedési rendszer összehangolása - szervezetrendszer fejlesztése	BFT szintjén zajlik
Intézményfejlesztés	Balaton térségi együttműködések állandó szervezése	térségi szinten is érintett
	Fenntarthatóan működő pénzügyi támogatási alap működtetése	BFT szintjén zajlik

Balatonboglár potenciális lehetőségei a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programjában

Forrás: Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programja, saját szerkesztés

2.2.4. Somogy megye Területfejlesztési Koncepciója ³

A megye **jövőképe** szerint Somogy megye 2030-ra sokszínű, természeti értékekben gazdag tájjal rendelkező, harmonikus, és az ott élők számára jó életminőséget biztosító versenyképes, innovatív térséggé válik, ahol szolidáris közösségekre építve, egymást erősítve, egymás

³ Elfogadva a 3/2014 (II.20.) közgyűlési határozattal

értékeire és adottságaira alapozva vannak jelen a szolgáltatásokban erős városok és a kedvező életteret adó vidéki térségek.

A koncepció a megye fejlesztését három kiemelt fontosságú átfogó célban jelöli meg:

1. átfogó cél: A rendszeres munkajövedelmet szerzők arányának növelése
2. átfogó cél: A megye belső erőforrásainak fenntartható hatékony hasznosítása az ökológiai-, társadalmi- és gazdasági szempontok figyelembevételével
3. átfogó cél: A szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlő esélyének biztosítása minden somogyi ember számára

Az átfogó célok elérését a stratégiai célrendszer részeként meghatározott 5 tematikus cél és Somogy megye sajátos területi részegységeire illesztett 5 területi célkitűzés szolgálja. A tematikus célok az átfogó célok eléréséhez vezető út kijelölésében fókuszokat határoznak meg, körvonalazva egyben a megye értékválasztásának tengelyeit. A tematikus célok Siófok esetében általánosságban szabják meg a fejlesztések kereteit, a területi célok között viszont konkrét elvárások is megfogalmazódnak. A járásközpontok funkcióinak megerősítése kiemelt szerepet szán a vidéki térségközpontoknak, amelyek szolgáltatásaik révén kiszolgálói kell, hogy legyenek a vonzáskörzetük településeinek. A vidéki lakosság életminőségét javítja és a kistelepülések megtartó erejét szolgálja a járásközpontok jó megközelíthetősége is. A közlekedési hálózatok fejlesztésekor megfelelő súllyal szükséges figyelembe venni a térségközpontok elérhetőségét. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése, a közlekedési kapcsolatok összehangolása a helyben élők életminőségének javításán túl elősegíti a gazdasági szereplők vidéki térségekbe települését is. A járásközpont városoknál mindez a közigazgatási és szolgáltatási funkciók fejlesztését jelenti.

Balaton kiemelt üdülőkörzet komplex fejlesztése esetében meghatározó stratégiai cél a versenyképesség erősítése, az egész éves foglalkoztatás bővítése és a vállalkozások jövedelemtermelő képességének javítása. A fejlesztési cél megvalósításához elengedhetetlen az exkluzív turisztikai kínálat kialakítása, valamint térbeli és időbeli kiterjesztése, a turizmus menedzsment rendszer megújítása, a parttól távolabbi települések foglalkoztatásának bővítése, a tudásalapú gazdaság és a K+F tevékenységek ösztönzése. A Balaton Fejlesztési Programnak fontos eleme a belső- és külső közlekedési kapcsolatok erősítése, a közlekedési szövetség megalakítása, a környezeti infrastruktúra továbbfejlesztése, a fokozott megújuló energiahasznosítás, a táji és települési környezet megújítása, valamint a vízpart-rehabilitációs programok megvalósítása. Továbbra is kihívást jelent azonban a szezonális, amelyre választ a kiemelkedő attrakciókra épülő komplex kínálat biztosítása, az egyes turisztikai programelemek összefonódása, egymásra épülése, valamint a turizmus szereplőinek együttműködése hozhat a kiemelkedő vonzerők térségi szinten összehangolt fejlesztésével. Mindennek eléréséhez további erőfeszítéseket kell tenni a már létrejött TDM szervezetek

megerősítésére, a bennük rejlő potenciálok és lehetőségek maximális kiaknázására a Balaton térsége turisztikai kínálatának minél szélesebb körű bemutatása és megismertetése érdekében. Minden balatoni fejlesztésnél kiemelt szempont kell legyen a környezeti, természeti értékek védelme és megőrzése, a települési zöldterületek védelme és megőrzése, továbbfejlesztése.

Többek között a turizmus lehetőségeit is meghatározó, a Balaton egyik legsürgetőbb, megoldásra váró problémája a vízszintingadozás. A tó vízmennyiség-problémájának belátható időn belül történő és költséghatékonyan megvalósítható megoldása az időszakos (főként téli–tavaszi) csapadéktöbblet megőrzése a vízgyűjtőn, elsősorban a Balatonban. Mindez szorosan összefügg az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási kapacitás erősítésével.

Erőfeszítéseket kell tenni a gazdaság diverzifikálására nem csak szorosan a Balaton közvetlen környezetében, hanem a háttértelepüléseken is a táji, természeti értékek megóvásának szem előtt tartásával. Mindez a háttértelepülések lehetőségeinek feltárását, a turizmus területi koncentrációjának csökkentését eredményezheti, de különös hangsúlyt érdemel a mezőgazdasági termelés, elsősorban a gabonafélék, gyümölcs, zöldségtermesztés, gyógy- és fűszernövények, továbbá a hal- és vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, illetve a szőlészet és a borászat tekintetében is. A gazdaság diverzifikálása feltételezi a munkaerő kínálatának a foglalkoztatási igényekhez való igazítását, a modern infokommunikációs eszközök elterjesztését. Mindezt segítheti a közügyekkel, közszolgáltatásokkal, vállalkozásfejlesztéssel foglalkozó intézmények szervezeti megújulása is. A koncepció külön kiemeli a piacképes tudást biztosító, gyakorlatorientált szakképzési rendszerek kialakítása és a felnőttoktatás támogatása terén a siófoki központú TISZK tudásbázisát.

2.2.5. A Balaton térség fejlesztési stratégiája

A Balaton kiemelt turisztikai fejlesztési térség meghatározásáról és a térségben megvalósítandó egyes fejlesztések megvalósításához szükséges források biztosításáról szóló 1861/2016. (XII. 27.) Korm. határozat, amelyet a Kormány a Balaton Területfejlesztési Koncepció és a Balaton Területfejlesztési Stratégiai Program alapján hozott meg, a következő stratégiai fejlesztési irányokkal számol:

- a) turisztikai fejlesztések,
- b) gazdaság és innováció,
- c) egészséges Balaton termékek,
- d) vízminőség, biztonság,
- e) közlekedési infrastruktúra,
- f) területfejlesztés,

- g) humánerőforrás-fejlesztés,
- h) közúti, vízi, légi közlekedési infrastruktúra és járműpark fejlesztése és
- i) turisztikai szolgáltatások fejlesztése.

Ezek elérése érdekében a kormány az alábbi fejlesztéseket kívánja megvalósítani:

Európai uniós forrásokból megvalósuló fejlesztések:

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
2	1. Turisztikai fejlesztések	Kulturális örökségvédelem	1,5 GINOP-	7.1.1.
3		Balaton-felvidék világörökség várományos helyszín	3 GINOP-	7.1.6.
4		Bejárható Magyarország komplex víziturisztikai-, és egyéb állomásai, valamint e-hajózás fejlesztések (BMO)	6,56	GINOP-7.1.2.
5		Kerékpárút fejlesztések	3,4	GINOP-7.1.2.
6		Gyógyhelyek fejlesztése	3,3	GINOP-7.1.3.
7		Turisztikailag frekventált térségek integrált termék- és szolgáltatásfejlesztése (Balaton)	7,94	Új konstrukció, GINOP 7.1.9-17
8		Kulturális és természeti értékek gazdasági és környezeti fenntartható megőrzése és látogathatóvá tétele	1	GINOP-7.1.5.
9	2. Gazdaság és innováció	Balatoni vállalkozások versenyképességének javítása	6,2	GINOP-1.
10		Balatoni tudásgazdaság fejlesztése	6,5	GINOP-2.
11		Balatoni infokommunikációs fejlesztések	1,8	GINOP-3.
12		Energiahatékonyság	3	GINOP-4.
13		Balatoni foglalkoztatás	4,7	GINOP-5.
14		Versenyképes munkaerő	2	GINOP-6.

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
15		Elektromos hajózás	1	GINOP-2.
16	3. Egészséges Balaton termékek	Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyság elősegítése a feldolgozásban	3	VP3-4.2.1-15
17		Együttműködések támogatása a rövid ellátási láncok és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért	1,5	VP
18		Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása	1,7	VP
19		Mezőgazdasági termelők európai uniós és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása	1	VP
20		Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása	5,6	VP3-4.2.2-16
21		Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése	2	VP
22		Egyedi szennyvízkezelés (2000 lakosegyenérték terhelést el nem érő településeken)	2	VP 6-7.2.1.2-16
23	4. Vízhatalóság és biztonság	Balaton vízminőségi állapotát befolyásoló külső terhelések, szennyezések csökkentése, a tó jó állapotának biztosításához szükséges intézkedések megvalósítása 4,74 KEHOP-1.		
24		Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programjának megvalósítása 0,66 KEHOP-4.		
25		Sió-csatorna felújítása – természetvédelmi célú beavatkozások, meder-rehabilitáció, Sió-zsilip rekonstrukció 12 KEHOP-1.		

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
26		Balatoni Szennyvízkezelési Program megvalósítása 14,97 KEHOP-2.		
27		Egységes megfigyelő-, tájékoztatási és döntéstámogató rendszer fejlesztése – a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvhez kapcsolódóan	1	KEHOP-1.
28		Katasztrófavédelmi rendszerek fejlesztése a Balaton régió területén 1 KEHOP-1.		
29		Gazdasági társaságok és önkormányzatok energia előállító erőműveinek támogatása	1	KEHOP-5.
30		Közfeladatot ellátó egyházi, alapítványi és nonprofit társaságok energiahatékonysági fejlesztései	1	KEHOP-5.
31		Állami szervezetek energetikai fejlesztései	2	KEHOP-5.
32	5. Közlekedés	Szántód–Kőröshegy–Balatonszentgyörgy vasút vonalszakasz felújítása	72,4	IKOP-2.
33		36-os Fonyód–Kaposvár vasútvonal állapotjavítása	15	IKOP-3.
34		34. M7 autópálya és 710. sz. főút csomópontjának kialakítása, 710. sz. főúti bekötéssel	6,2	IKOP-1.
35		Vasútállomások rekonstrukciója	4	IKOP-2. és 3.
36		A 29. számú vasútvonal Szabadbattyán–Aszófő szakaszának villamosítása és központi forgalomirányítás kiépítése	25	IKOP-3.
37	6.	Somogy megye	8,2	TOP
38	Területfejlesztés	Veszprém megye	13,76	TOP 39.

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
39		Zala megye	7,8	TOP
40	7. Humánerőforrás-fejlesztések	Az egyetemi és az ipari szféra együttműködésén alapuló műszaki tudományos innovációs és kutatóközpont létrehozása Balatonfüreden	1,27	EFOP-4.2.1-16
41		41. Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben – kiemelt térségek (Balaton)	1,5	EFOP-1.
42.		Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben – kiemelt térségek (Balaton)	1,5	EFOP-3.

Nemzeti forrásokból megvalósuló fejlesztések:

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
2	8. Közúti, vízi, légi közlekedési infrastruktúra és járműpark fejlesztése 9. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése	71. számú főút Keszthely déli elkerülő út új 76. számú bekötés (Fenékpusztá) megépítése és a Balatonszentgyörgy elkerülő szakaszok (M7 csomóponttal) tervezése	4	Hazai forrás
3		Hévíz-Balaton Airport légi-járat forgalmának növelése és a kapcsolódó sármellék-zalavári iparterületek fejlesztése	6,6	Hazai forrás
4		Nyugdíjasok egész napos gondozása, Alkony Program (apartman házak)	4	Hazai forrás
5		A balatoni vízkészlet fenntartható gazdálkodásának, vízhasználatának	41,5	Hazai forrásból, vizsgálandó az uniós

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
		javítása, a szükséges infrastrukturális feltételek biztosításával		többletkötelezettség vállalási keret alkalmazása
6		Minőségi turizmus számára épülő szállásférőhely beruházások 25%-os intenzitású támogatása számára támogatási keret létrehozása	6	Hazai forrás
7		Balatoni Hajózási Zártkörűen működő Részvénytársaság kikötő fejlesztések	2,1	Hazai forrás
8		Balatoni Hajózási Zártkörűen működő Részvénytársaság hajópark fejlesztések	4,9	Hazai forrás
9		Balatoni közlekedési rendszer összehangolása	1,5	Hazai forrás
10		Balatoni települések közösségi közlekedésének fejlesztése: elektromos autóbuszok beszerzése Balatonfüred, Siófok és Keszthely számára, elektromos hajtású hajók és egyéb közlekedési eszközök, elektromos autó, hajó és kerékpár töltőhálózat kiépítése	2	Hazai forrás
11		e-Kerékpár	1,5	Hazai forrás
12		Kempingfejlesztés	5	Hazai forrás
13		Badacsonyi és Fonyódi közötti kompjárat	5,6	Hazai forrás
14		Tematikus élménypark kialakítása a Balaton kiemelt turisztikai fejlesztési térségben	17	Hazai forrás

2.2.6. Somogy megye Területfejlesztési Programja⁴

A megyei területfejlesztési program olyan középtávú dokumentum, amely 7-10 éves időtávban fogalmazza meg a megye terület- és vidékfejlesztéshez kapcsolódó vállalásait. A hét prioritás közül az alábbiak közvetlenül is érintik Balatonboglár stratégiáját:

- 2. prioritás: Somogyi vállalkozások versenyképességének növelése az ipari- és szolgáltató szektorban
 - 2.1. intézkedés: **Üzleti infrastruktúra fejlesztése és foglalkoztatás-bővítő programok támogatása.** Az intézkedés célja a vállalkozások foglalkoztatási és jövedelemtermelő képességének növelése. Az intézkedés keretében biztosítható, hogy a működő vállalkozások a technológiai fejlesztéseikhez segítséget kapnak, korszerű, az igényeket kiszolgálni képes szabad üzleti hasznosításra alkalmas gazdasági területek létrehozásával új vállalkozások letelepedésére nyílik lehetőség, illetve meglévő vállalkozások nyerhetnek tevékenységükhöz megfelelő telephelyet.
- 3. prioritás: Somogy megye turisztikai potenciáljának erősítése
 - 3.1. intézkedés: **Területi fókuszú komplex turisztikai termékek innovatív fejlesztése.** Az intézkedés célja a megye sajátos értékeire építő, versenyképes, a turisták igényeinek megfelelő magas minőségű turisztikai termékek, azon belül turisztikai attrakciók és szolgáltatások kialakítása, fejlesztése oly módon, hogy a látogatók száma és a turisták átlagos tartózkodási ideje stabilan és fenntarthatóan növekedjen, illetve a turizmus területi és térbeli koncentrációja csökkenjen. Kiemelt cél a komplex, egymáshoz kapcsolódó, egymást kiegészítő attrakciók és szolgáltatások, illetve a hálózatos együttműködések (pl. tematikus utak) kialakításának és fejlesztésének ösztönzése.
 - 3.2. intézkedés: **Minőségi turisztikai szolgáltatás- és vendéglátás fejlesztése.** Az intézkedés célja a szálláshelyek szolgáltatási színvonalának emelése, kapacitáskihasználtságuk javítása, továbbá minőségi vendéglátóhelyek kialakítása, különösen a szolgáltatások működéséből származó árbevételek, s ezáltal a jövedelemtermelő képesség növelése.
 - 3.3. intézkedés: **Piacra jutást és marketinget hatékonyan támogató intézményrendszer megerősítése.** Az intézkedés célja a TDM rendszer már működő helyi szervezeteinek a stabilizálása, fejlesztése.
- 4. prioritás: A lakosság képzettségi szintjének javítását célzó fejlesztések támogatása

⁴ Elfogadva a 18/2014 (VI.20.) közgyűlési határozattal

- 4.1. intézkedés: **A felsőoktatás minőségi fejlesztése Somogy megyében és a hozzáférés segítése a tehetséges fiatalok számára.** Az intézkedés célja hármas: egyrészt a felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők számának növelése, másrészt a képzések minőségének és hatékonyságának növelése, harmadrészt pedig a megye felsőoktatási intézményében rejlő kutatási, képzési, szolgáltatási potenciálok kiaknázása és összhangba hozása a helyi piaci, gazdasági és társadalmi igényekkel. Az intézkedés megvalósítása az együttműködésben megvalósuló projektek tekintetében, kaposvári fókusszal Somogy megye teljes területén javasolt. A diplomások számának növekedését közvetlenül segítő beavatkozások tekintetében a megvalósuló fejlesztések és szolgáltatások a megye hátrányos helyzetű térségeiben élőket kell, hogy segítsék.
- 4.2. intézkedés: **Piacképes tudást biztosító szakképzési rendszer kialakítása és a felnőttoktatás támogatása.** Az intézkedés célja a megyében folyó szak- és felnőttképzés rendszerének, tartalmi elemeinek a gazdasági és társadalmi elvárásoknak megfelelő fejlesztése, továbbá a képzési rendszer alkalmazkodóképességének megteremtése mind a változó szükségleteket mutató munkaerőpiaci környezet, mind pedig a képzésekbe bekerülő célcsoport igényei alapján.
- 7. prioritás: Térségi jelentőségű szolgáltatások és infrastrukturális rendszerek fejlesztése, valamint településfejlesztés
 - 7.2. intézkedés: **Fenntartható közösségi közlekedési infrastruktúrák létrehozása és a közlekedés alternatív formáinak előmozdítása.** Az intézkedés célja az egyéni autós közlekedés térnyerésének visszaszorítása, a közösségi és alternatív közlekedési módokat, a kerékpáros és a gyalogos közlekedést választók számának növelése a megye lakosságának körében (P+R, B+R kialakítása, KKKR kiépítése).
 - 7.3. intézkedés: **Integrált településfejlesztési akciók támogatása.** Az intézkedés célja a megye településhálózatának a megerősítése, a városok (és közvetve a környezetében található vidéki térségek és falvak) vonzerejének és népességmegtartó erejének a növelése, ennek érdekében a városok foglalkoztató, szolgáltató, valamint lakó, közösségi és rekreációs funkcióinak a megszilárdítása, illetve az attraktív, a mindennapok során élhető települési környezet kialakítása.

2.2.7. A Fonyódi Kistérségi Komplex Fejlesztési Programja 2007-2013

A dokumentum a 2007-2013-as Európai Unió programozási időszak fejlesztési irányait határozta meg kistérségi szinten, több mint 10 évvel ezelőtt. Bár a Program saját időszak-definíciója – és az azóta számos tekintetben megváltozott helyzet – miatt nem hatályos, az

akkor beazonosított problémák jelentős része (pl. egyoldalú mezőgazdasági termékstruktúra, a balatoni turizmus erős szezonális jellege, a tömegturizmus jelensége) részben vagy némileg más fókusszal, de a mai napig jellemzők a térségre. Eszerint az akkoriban megfogalmazott általános és speciális célkitűzések feltételrendszere, illetve az aszerint megvalósított – vagy meg sem valósított, el sem kezdett – aktivitások még nem hoztak megfelelő eredményt.

2.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata a hatályos dokumentumok tekintetében történt meg. A településrendezési tervek felülvizsgálata során figyelembe kell majd venni azt a tényt, hogy 2018. elején a teljes településrendezési tervrendszer felülvizsgálata volt folyamatban, így az év végéig várhatóan az országos, a kiemelt térségi és a megyei területrendezési terv is változni fog. Ennek megfelelően a jelen dokumentumban foglaltak mellett figyelembe kell majd venni a mindenkor aktuális jogi helyzetet is.

2.3.1. Országos tervhierarchia és összefüggései

A tervhierarchia legmagasabb szintjén az **Országos Területrendezési Terv** (OTrT) áll, amelyet az országgyűlés a 2003. évi XXVI. törvénnyel hagyott jóvá és 2008-ban, valamint 2013-ban módosított (a módosító jogszabályok: 2008. évi L. tv. és 2013. évi CCXXIX. törvény). Az OTrT határozza meg az ország egyes térségeinek térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, ill. erőforrások védelmére. Az OTrT az ország szerkezeti tervét, valamint az országos térségi övezeteket és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában.

A térségi, illetve megyei területrendezési tervek hivatottak a térségi területfelhasználási kategóriák és övezetek kijelölésére, az országos területfelhasználási kategóriák, övezetek figyelembevételével, azok pontosításával, az egyes települések területhasználatával nincsenek közvetlen kapcsolatban, az a kiemelt térség területrendezési tervén keresztül valósul meg.

A 2000. évi CXII. törvény - a **Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve** - elfogadásával olyan differenciált térségi területrendezési szabályozás lépett életbe, amely lehetővé tette és teszi, hogy az üdülónépesség száma csak olyan mértékben növekedjék, amilyen mértékben az infrastruktúra is fejlődik a Balaton térségében. A Balaton törvényt, mint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervét az Országgyűlés 2000-ben törvényi szintre emelte. Azóta többször módosult, a legátfogóbb felülvizsgálat 2008-ban történt.

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről

szóló 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet szerint **a településrendezési tervekben igazolni kell a tervezett fejlesztések területi terveknek való megfelelését.**

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. tv. 6. § (3) bekezdése szerint „az országos területfelhasználási kategóriákra vonatkozó szabályoknak a kiemelt térség vagy a megye területére vetítve, a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási szabályoknak a település közigazgatási területére vetítve kell teljesülniük”. Fenti előírás következtében településrendezési terv készítés esetén az összhangot a területfelhasználási kategóriák és a térségi övezetek tekintetében a vonatkozó Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervével, az országos övezetek tekintetében az OTrT-vel ezen keresztül kell biztosítani.

A 2003. évi XXVI. tv. szerint a településrendezési tervek készítése során:

- 9. § (6) b: az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatoknak a település közigazgatási területére vetített hossza legfeljebb $\pm 5\%$ -kal térhet el a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól, kivéve, ha a területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat alapján lefolytatott területrendezési hatósági eljárás szerint nagyobb eltérés indokolt.
- 9. § (5) b: az országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatoknak a tervezési területre vetített hossza legfeljebb $\pm 10\%$ -kal térhet el az ország szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól, kivéve, ha a területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat alapján lefolytatott területrendezési hatósági eljárás szerint nagyobb eltérés indokolt.
- 12/A. § (4): településrendezési eszközök készítésénél a hatályos kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest a térségi övezetek területének a település közigazgatási területére eső része legfeljebb $\pm 5\%$ -kal változhat.

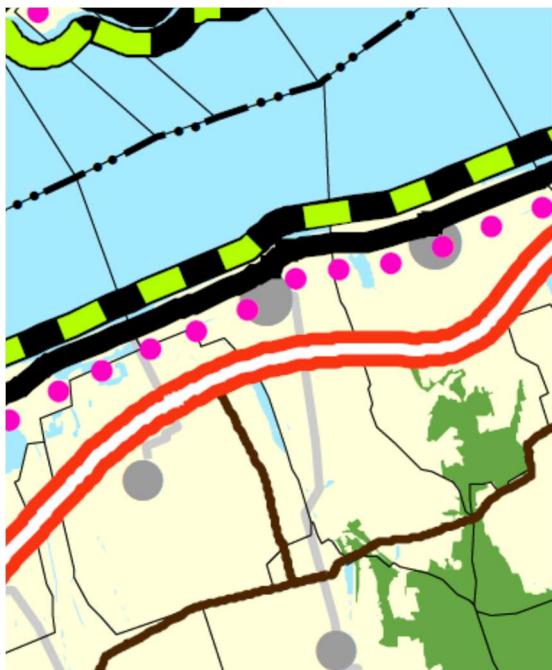
2.3.2. Balatonboglár az Országos Területrendezési Tervben

Boglárt érintő országos terület felhasználási kategóriák a hatályos OTrT településszerkezete szerint:

- erdőgazdálkodási térség,
- mezőgazdasági térség,
- települési térség,
- vízgazdálkodási térség.

Az országos területfelhasználási kategóriákon belül a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriák kijelölése során az erdőgazdálkodási, mezőgazdasági és

települési térséget legalább 75%-ban azonos térségi kategóriába kell sorolni. A vízgazdálkodási térség esetében ez az arány 90%.

Bár az országos övezetek közül több is érinti Balatonboglár területét, ezeket a város saját tervezési munkái során közvetlenül nem kell figyelembe venni, mert azokat a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve közvetíti az érintett települések felé, kötelezően figyelembe veendő, részletes és betartandó előírásokat a településszerkezeti tervezés számára ez tartalmaz.

Országos területfelhasználási kategóriák Balatonbogláron

Forrás: OTrT

Az országos **ökológiai hálózat övezetben** csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve olyan övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti. Az országos ökológiai hálózat övezetét a kiemelt térségi és a megyei területrendezési tervekben magterület, ökológiai folyosó, valamint puffterület övezetbe kell sorolni.

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. A településrendezési eszközökben a **jó termőhelyi adottságú szántóterület** övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni. **Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület** övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

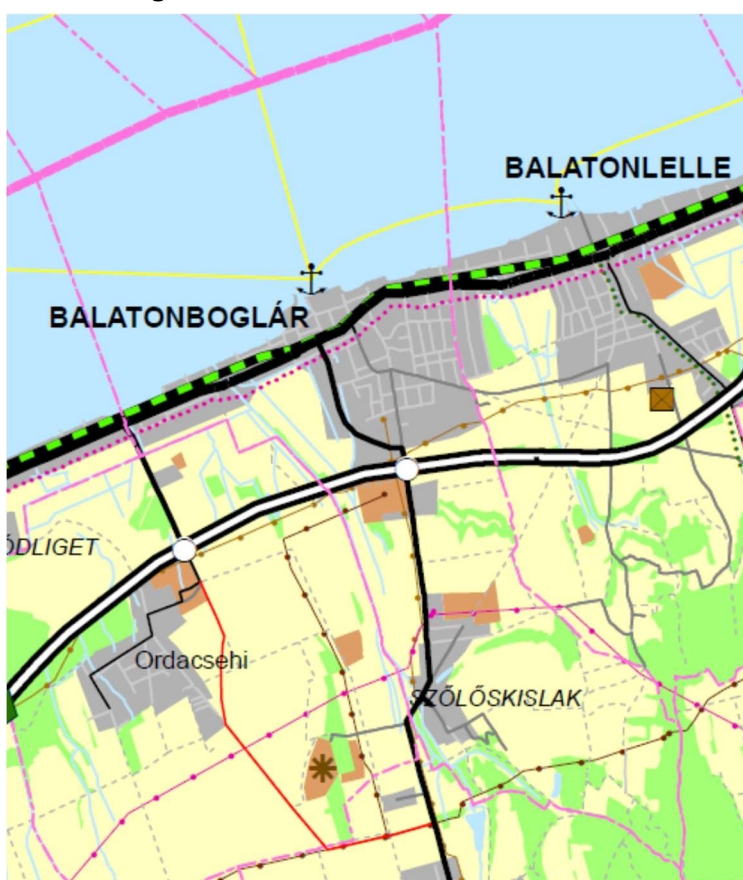
Az **országos vízminőség-védelmi terület** övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről a kiemelt térség és a megye területrendezési tervében rendelkezni kell. Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédelemmel érintett területeket, és a helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre vonatkozó szabályokat kell megállapítani.

2.3.3. Balatonboglár a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervében

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve szerint Balatonboglárt érintő térségi területfelhasználási kategóriák a következők:

- erdőgazdálkodási térség,
- mezőgazdasági térség,
- vízgazdálkodási térség,
- települési térség,
- egyedileg meghatározott térség,

Térségi területfelhasználási kategóriák Balatonbogláron

***Forrás: Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési
Terve - Térségi szerkezeti Terv***

A terv általában a kialakult, illetve a településszerkezeti tervben tervezett módon tartalmazza Balatonboglár terület-felhasználását, emellett mind Boglár, mind pedig Szőlőskislak beépített területéhez csatlakozóan egyedileg meghatározott térségként tünteti fel város településszerkezeti tervében is szereplő különleges turisztikai területeket. A városban megtalálható a BTrT ökológiai hálózatának mindhárom eleme, a térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete, a történeti települési terület övezete, és egy kisebb földrészleten a szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület övezete is.

Emellett a város szinte teljes területe a felszíni szennyezésre fokozottan érzékeny terület övezetéhez tartozik, egy kisebb része pedig a földtani veszélyforrás terület övezetéhez. Főként Szőlőskislak környékén több terület a vízerózióknak kitett terület övezetéhez sorolt, a Jamai-patak mentén pedig mindkét belterületi egység mellett jelentős területrészek tartoznak a felszíni vízminőség-védelmi terület övezetéhez, a városnak a Balaton által elfoglalt területei

pedig a tómeder területének övezetéhez. A településen a térségi szerkezeti tervnek megfelelően találhatók meg az U-1 Települési terület, az U-2 Gazdasági terület, az M-1 Általános mezőgazdasági terület, valamint az E-1 Erdőterület övezetéhez sorolt területrészek. A város kisebb területrészein, elsősorban találhatók kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek, két helyen is vannak Ü-1 turisztikai fejlesztési területek, míg a külterületek meghatározó része a szőlőtermőhelyi kataszteri területekhez tartozik.

2.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek a település fejlesztését befolyásoló vonatkozó megállapításai

Balatonboglárt a déli parton öt település határolja, közigazgatásilag pedig határos az északi parton fekvő Balatonrendessel, Kővágóörrsel és Révfülöppel is, ezekkel azonban a Balaton elválasztó hatásai miatt nem beszélhetünk településszerkezeti befolyásoló hatásokról. Ezért tehát a következő szakaszok a déli parti szomszédos települések szerkezeti terveinek Balatonboglárral összefüggő megállapításait foglalják össze.

2.4.1. Balatonlelle

Jóváhagyó önkormányzati határozat száma: 4/2017. (I. 26.)

Balatonboglár a vízparton Balatonlelléhez az üdülőterületi sávval, a 7-es út mentén beállt kertvárosias lakóterülettel és gazdasági területekkel, egyébként mezőgazdasági és erdős területekkel csatlakozik. A két település nem tervez semmi jelentősebb változást a településhatárok közelében.

A két település szerkezeti tervei egymással összhangban vannak.

2.4.2. Látrány

Jóváhagyó önkormányzati határozat száma: 100/2008. (XII.1.)

A települések erdőterületekkel kapcsolódnak egymáshoz, amelyeken egyik település sem tervez területhasználati változást.

A két település szerkezeti tervei egymással összhangban vannak.

2.4.3. Szőlősgyörök

Jóváhagyó önkormányzati határozat száma: 61/2005. (VIII. 31.)

A települések mezőgazdasági területekkel kapcsolódnak egymáshoz, amelyeken egyik település sem tervez területhasználati változást.

A két település szerkezeti tervei egymással összhangban vannak.

2.4.4. Ordacsehi

Jóváhagyó önkormányzati határozat száma: 135/2004. (X. 26.)

A települések mezőgazdasági területekkel kapcsolódnak egymáshoz, amelyeken egyik település sem tervez területhasználati változást.

A két település szerkezeti tervei egymással összhangban vannak.

2.4.5. Fonyód

Jóváhagyó önkormányzati határozat: 128/2010.(VI.24.)

A két város területe egy keskeny parti sávon, a 67.102 bekötő út és az emellett futó Ordai-árok vízfolyásának két oldalán át csatlakozik, ahol a fonyódi oldalon beállt véderdő, kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület, illetve a Berek egyéb vízgazdálkodási területe, a boglári oldalon – az árok túlsó partján – üdülőházas üdülőterület, településközpont vegyes terület, és a Bereknek az itt mezőgazdasági övezetbe sorolt területe található.

A két település szerkezeti tervei egymással összhangban vannak.

2.4.6. A hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

A város Képviselő-testülete az elmúlt időszakban arról döntött – az ennek előkészítésére irányuló igényfelmérés és előzetes megvalósíthatósági tanulmány alapján a 2015-2019. évre szóló Gazdaságfejlesztési Programmal összhangban –, hogy a Zöld Város gondolkodásmód nemzetközi megközelítésmódja szerint kívánja fejleszteni Balatonboglárt. Ezen belül a Várdomb zöldfelületi funkcióinak a további bővítése az az elsődleges feladat, ami generáló erőként – zászlóshajóként – alkalmas lehet a sokszínű, sokszereplős városfejlesztés dinamizáló erőként generálni a fejlődést, és pontszerűen a város más pontjain is.

Emellett a város kifejezett gazdaságfejlesztési törekvése a turizmus szuprastruktúrájának fejlesztése, és ezen belül a turisztikai szempontból aktív időszak lényeges kiterjesztése érdekében egy négycsillagos, wellness részleggel is rendelkező szálloda megépítésének generálása is.

2.4.7. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

Balatonboglár Város jelenleg nem rendelkezik sem hatályos településfejlesztési koncepcióval, sem pedig integrált településfejlesztési stratégiával, azokat jelen megalapozó vizsgálatok készítik elő.

Az előbbiek funkcióját a város fejlesztésében az elmúlt években a 2009-ben, az Equinox Consulting által készített Integrált Városfejlesztési Stratégia töltötte be, amely rendkívül alapos helyzetképre és –értékelésre alapozottan, rendszerezetten foglalta magában a város

fejlesztésének átfogó céljait, és a megvalósításhoz a különféle időtávlatokban szükséges teendőket.

Eszerint a város átfogó célja a Barátságos és Biztonságos város státuszának megerősítése, ahol a város mértéktartó és organikus fejlődés mellett elkötelezett. Ezen belül a

Barátságos Város stratégiai céljához

- a turizmus és
- a kultúra

fejlesztése, míg a

Biztonságos Város céljához

- a foglalkoztatás,
- a közszolgáltatások és
- a környezeti fenntarthatóság

célterületei tartoznak.

Az IVS

a turizmus fejlesztésén belül az

- Egységes, egyedi turisztikai arculat meghatározása, a
- Családbarát szolgáltatások kialakítása, a
- Térségi összefogás, feladatmegosztás, a
- Főszezonon kívüli programok és szolgáltatások fejlesztése, csomagok létrehozása, valamint a
- Szolgáltatások, rendezvények minőségi fejlesztése, számosságuk növelése

részcéljait,

a kultúra fejlesztéséhez

- A szőlő és bor markáns előtérbe helyezése, a
- Kulturális élet, kulturális rendezvények megújítása, a
- Hatékony párbeszéd, belső erőforrások kihasználása és a
- Környezetkultúra fejlesztése

részcéljait irányozta elő.

a foglalkoztatás fejlesztéséhez

- A település jövőképebe illő gazdasági társaságok letelepedésének ösztönzése, a
- Kereskedelmi-szolgáltató terület fejlesztése,
- A helyi gazdaság, gazdálkodás ösztönzése, helyi termékek térnyerésének elősegítése, a

- Helyi kertészeti kultúra és képzés összehangolása;

a közszolgáltatások javításához a

- Közintézmények hatékonyságának növelése,
- Az egészségügyi infrastruktúra magas színvonalra fejlesztése, a szolgáltatási kör szélesítése.
- Az oktatási és szociális ellátás fejlesztése, a
- Közterületek infrastruktúrájának minőségi fejlesztése és kiegyenlített kihasználása; míg a

környezeti fenntarthatóság erősítéséhez a

- Városi zöldfelületek megtartása, rendben tartása, megújítása, fejlesztése
- A Nagyberék ökológiai állapotának rehabilitációja és környezetbarát hasznosítása a térségi érdekek figyelembevételével, a
- Környezeti állapot javítása, a
- Helyi természeti és környezeti adottságok fenntartható hasznosítása, és az
- Energiabiztonság javítása

részcéljainak elérését irányozta elő.

2.4.8. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

A város jelenleg nem rendelkezik hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződésekkel.

2.5. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

Balatonboglár 2013-ban aktualizálta településrendezési tervállományát, az alábbiak szerint.

2.5.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

Balatonboglár Város Önkormányzata a 2000-es évek elején hagyta jóvá a város fejlődését, területhasználatát keretek közé terelő településrendezési terveit, amelyeket a 314/2012 (XI. 8.) Kormányrendelet hatályba lépése után felülvizsgált és korszerűsített.

Ennek keretén belül ötszöri településszerkezeti tervmódosítás után (legutóbb a21/2017. (II.15.) Kt határozattal) jelenleg a Balatonboglár Város településszerkezeti tervéről szóló 33/2004. (II. 25.) Kt. határozat, továbbá Balatonboglár Város Önkormányzata Képviselő-testületének Balatonboglár Város helyi építési szabályzatáról szóló 9/2004. (III.05.) számú, többször, utoljára a 4/2017. (II.16.) KT rendelettel módosított önkormányzati rendelete van hatályban. Mindkettőnek a kaposvári Stadler Építész Iroda volt a tervezője, dr. Stadler József és dr. Fazekas Sándorné vezető tervezők irányításával készültek, együttes eljárásban. Teljes

körű alátámasztó munkarészeik között megtalálható volt a település örökségvédelmi hatástanulmánya is.

2.5.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A hatályos településszerkezeti terv a települési környezet minőségének a javítására helyezi a hangsúlyt, az épített örökség megóvása mellett főként a turizmus fejlődése, a minőségi turizmus felé elmozdulásához szükséges beavatkozások számára megteremtve a beavatkozások, beruházások jogi lehetőségét.

Ezen belül említésre méltó megvalósult elem a Platán strand családi játszótérrel és más élmelemekekkel való gazdagítása éppúgy, mint a több elemében is különféle védettség alá Várhegy és a Kápolnahegy elemeinek megújítása, és a turisztikai élményszerűséget jelentősen javító élménypark kialakítása. a Gömbkilátó és környékének felújítása.

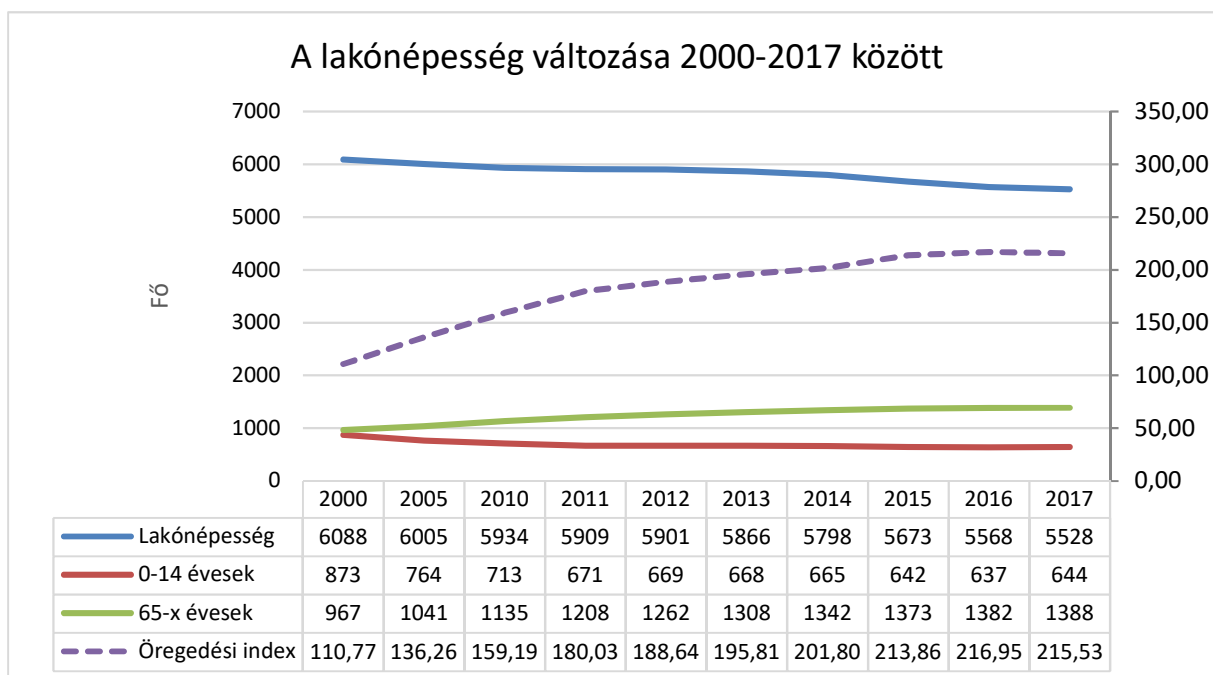
Ugyanakkor a településszerkezeti terv bőséges tartalékot biztosít a város fejlődése számára, kedvező pozicionálással. Eszerint a hétvégi házas üdülőterületek bővítésére nyílik további lehetőség a Jankovich-telep Csalogány utca-Erzsébet utca menti beépítéséhez csatlakozóan, déli irányban, a családi házas övezetek pedig szintén a meglévő beépítésekhez csatlakozva a Gyep utca és a Török Bálint utca melletti beépítést dél felé folytatva bővíthetnek, egészen az autópálya védőövezetéig. Jelentős terület biztosított a különleges turisztikai területek számára, mind az autópálya déli oldalán, mind pedig a Szőlősgyörök városrészhez csatlakozva, annak északi oldalán. A gazdasági területek gyarapodása számára az autópályán túl már megvalósult kereskedelmi és szolgáltató létesítményekhez csatlakoznak gazdasági tartalékterületek, a Szőlősgyörök utcától nyugatra, az autópálya mindkét oldalán, kellő távolságra a kialakult és a tervezett lakóterületektől. Szőlősgyörökön kijelölésre kerültek továbbá kisebb gazdasági és lakóterületek is.

Mindez azt eredményezte, hogy Balatonbogláron a különféle fejlesztések számára a területi kínálat nagyvonalúnak mondható, összhangban a hatályos – és a közeljövőben hatályba lépő új – területrendezési terv települési terület övezetével is, amelyen belül a város a beépítésre szánt területeit a törvény előírásainak betartása mellett kijelölheti.

2.6. A település társadalma

Balatonboglár helyi társadalma az országos és a megyei átlaghoz képest is kedvező helyzetű, és a társadalmi folyamatok is biztatóak. Ezeknek, a ma még ingadozó pozitív folyamatoknak a stabilizálásához, megerősítéséhez azonban az önkormányzatnak továbbra is tudatos, a magasabb felkészültségű, jobb jövedelmű – és adófizető-képességű – fiatalabb családokat vonzó fejlesztéspolitikát kell folytatnia. A természetes szaporulat és a vándorlási egyenleg következtében tovább erősödő helyi társadalom így megfelelő alapot szolgáltathat a

magasabb igény szintű és költési hajlandóságú látogatói célcsoportok tartós megnyeréséhez, ezáltal a helyi jövedelmek, és önkormányzati bevételek növeléséhez, és ezzel a helyi

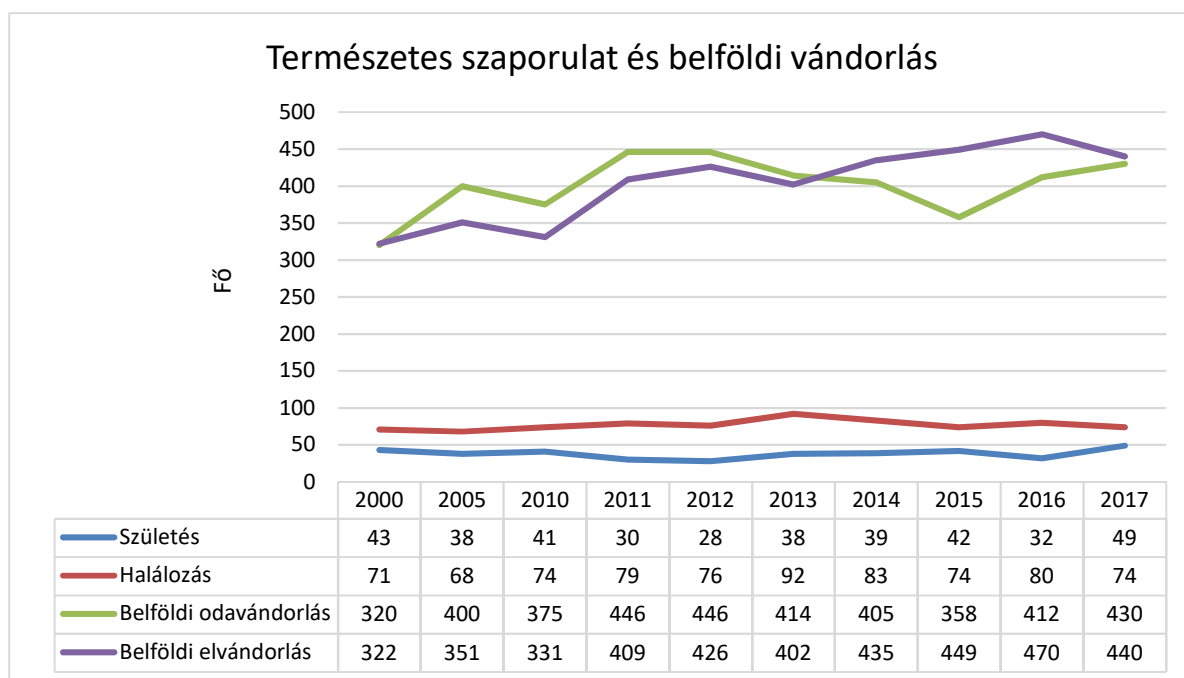
életminőség további javításához, az egyes emberek, családok, és az önkormányzat által képviselt közösség számára egyaránt.

2.6.1. Demográfiai sajátosságok, folyamatok

Balatonboglár lakosságszáma 6000 fős létszám körül ingadozva az elmúlt 15-20 évben az országos trendeknél kissé kedvezőtlenebbül, nagyjából a környék átlagának megfelelően alakult, hiszen a csökkenő lakosságú országban a 2000. évi 6088 főről 2016-ra 5568 főre, 8,5 %-kal csökkent. Az országos népesség ugyanebben az időszakban 3,9 %-kal, Somogy megye lakossága 9,6 %-kal, a Fonyódi járás településeit összesen pedig 8,0 %-kal lett kevesebb. Ez a csökkenési folyamat az elmúlt két évtizedben – ha nem történik valamilyen beavatkozás a spontán trendekbe – stabilizálódni látszik, azaz további csökkenés várható.

Fokozza az önmagában nem jelentős problémát az a tény, hogy ezzel egyidőben markánsan és szintén tartósan csökken a gyermekkorúak száma, viszont nagyjából ilyen arányban növekszik az időskorúaké. Mindennek a következtében 2000 és 2016 között megduplázódott a város öregedési indexe. Ezen belül stabilan kedvezőtlen a város természetes szaporulata, hiszen régóta nagyjából feleannyian születnek, mint ahányan meghalnak. A vándorlási egyenleg 2013-ig nagyjából kiegyensúlyozott volt, azaz nem volt lényeges különbség a be- és elköltözők között, azóta azonban az elköltözők száma erősebben növekszik a beköltözőkéénél.

Forrás: KSH Statinfo, 2018. december

Forrás: KSH Statinfo, 2018. december

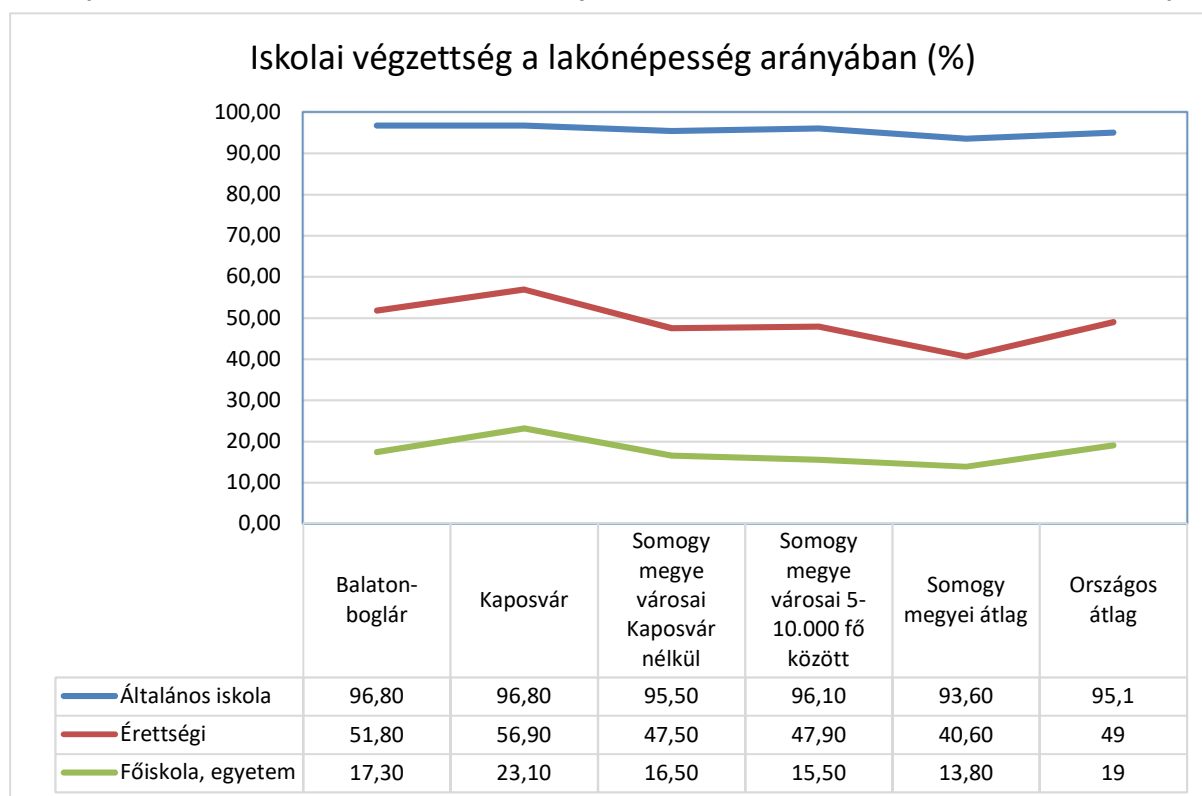
Mindebből levonható az a következtetés, hogy Boglár vándorlási különbségét az elvándorló fiatalok helyére költöző nyugdíjasok – pl. aktív életszakaszuk lezártaival a város kellemes életfeltételeit élvezni kívánó egykori nyaralótulajdonosok – tartják egyensúlyban, ami indokolja a tartósan alacsony születésszámot, és kedvező a településének pillanatnyi népességszámát illetően, de semmiképpen sem mondható fenntartható demográfiai fejlődési pályának. Minden bizonnyal a magasabb végzettségűek számára megfelelő munkahelyek viszonylag alacsony száma, a képzetek számára elérhető jövedelem az, ami távol tartja a családot alapítókat a Bogláron való letelepedéstől.

2.6.2. Társadalmi státuszjellemzők, azok változási folyamatai

A lakosság társadalmi státusát napjainkban elsősorban az iskolai végzettség alakulásával lehet jellemezni, hiszen statisztikai léptékben leginkább ettől függenek az érintettek jövedelmi viszonyai, anyagi lehetőségei, és életmód-jellemzői, kulturális szokásai is. Emellett fontos részét alkotják a helyi társadalom képének a nemzetiségi viszonyok, a térbeli társadalmi különbségek, a szegregáció, vagy éppen annak hiánya is.

Forrás: KSH Népszámlálás 2011.

Balatonboglár lakossága a 2011. évi népszámlálás adatai szerint jó mutatókkal rendelkezik az iskolázottság oktatás terén. A 10 évnél idősebbek 99,7 %-a elvégezte az általános iskola első osztályát, a 15 évnél idősebbek 96,8 %-a fejezte be sikeresen általános iskolai tanulmányait,

a 18 évnél idősebbek 51,8 %-a rendelkezik érettségivel, és a 25 évnél idősebbek 17,3 %-ának van egyetemi, vagy főiskolai oklevele.

Ezekkel a viszonyokkal Balatonboglár lakosságának társadalmi státusa jobbnak mondható a megye hasonló városainak adottságainál. Ezen belül mind az általános iskolai végzettségűek és az érettségizettek, mind pedig a diplomások arányát tekintve a város adatai kissé jobbak a hasonló nagyságrendű Somogy megyei városok átlagnál, és markánsan jobbak a Somogy megyei és az országos átlagnál. Ez feltételezhetően egyrészt a város képzett munkavállalókat igénylő közép-fokú oktatási és egészségügyi intézményeinek, másrészt viszont az itt letelepedő nyugdíjas nyaralótulajdonosok átlagosnál magasabb végzettségének köszönhető.

A viszonylag homogén társadalmi összetétel a város egészére kihat: bár a KSH adatszolgáltatása a népszámlálás alapján korábban a város két épülettömbjében jelzett szegregációs helyzetet, és további mivel itt a lakónépesség száma igen alacsony – alapvetően nem lakó funkciójú tömbökről van szó –Bogláron ma szegregált területekről nem beszélhetünk. Balatonboglár 5965 lakosából a NAV nyilvántartása szerint 2016-ban 3043 személyi jövedelemadó-fizető volt, akik összesen 5.036.040.268,- Ft adóköteles jövedelemmel rendelkeztek. Egy adófizetőre tehát átlagosan évi 1.654.959 Ft adóköteles jövedelem jutott, ami jóval alacsonyabb az országos szinten 2.176.000 Ft egy főre jutó adóköteles jövedelemnél, annak mindössze háromnegyed része. Ennek a megoszlása az egyes jövedelmi sávok között az alábbi volt.

Forrás: TEIR, 2018. szeptember

A NAV adatai szerint a 2015-ben szerzett jövedelem 88 %-a – 4.426.399.168 Ft – foglalkoztatottként, főállásból származik, egy főállású foglalkoztatottra tehát 1.955.987 Ft

főállásából szerzett jövedelem jut. A fenti adatok azt mutatják, hogy a boglári adózók mintegy fele a minimálbérnél alacsonyabb összeg után adózott, ami rendkívül alacsony bérszínvonalat, és viszonylag egyenlőtlen jövedelemeloszlást mutat.

A jövedelmi viszonyokhoz tartozik az az adat is, hogy a 35 boglári mezőgazdasági kistermelő összes adóalapot jelentő jövedelme 8.765.686 Ft volt, azaz egy kistermelőre átlagosan évi 250.448 Ft adóalapot képező jövedelem jutott. A városban működő 83 társas vállalkozás összesen 152.758.957 Ft adóalapot képező jövedelmet termelt tulajdonosai számára, így egy társas vállalkozás tulajdonosai osztalékként 1.840.469 Ft jövedelmet oszthattak fel egymás között. Ha eltekintünk az adószabályokban meglévő különféle kedvezményektől, a fenti

számok kétféle következtetést is lehetővé tesznek. Az egyik ezek közül az, hogy Balatonbogláron jobban megéri főállású alkalmazottnak lenni, mint nem főállásban dolgozó vállalkozónak. A másik viszont azt a lehetőséget vetik fel, hogy a különféle vállalkozási formák az adóoptimalizálás szélesebb spektrumát teszik lehetővé, amivel az alkalmazottak nem, vagy csak lényegesen kevésbé élhetnek.

2.6.3. A települési identitás alapelemei

A város identitásának alapelemei – ahogyan ez a Dél-Balatoni Agglomeráció számos településén tapasztalható – kettősek. Fontos identitásalkotó elemet jelentenek az elmúlt másfél-két évszázadra visszanyúló történeti múltból származó emlékek, mint például a somogyi paraszti, mezőgazdasági életformájához, vagy éppen az egykori kereskedő- és üdülőtelepülés megteremtéséhez kötődő hagyományok, emlékek, és igen jelentős összetevőt alkotnak a Balatonhoz, mint megélhetési forráshoz, a halászathoz, hajózáshoz, az üdüléshez, fürdéshez, sporthoz kapcsolódó tudati és tárgyi emlékek is.

A déli part mentén általában az alapvetően rurális, falusias, természetközeli életformára rakódtak rá a 20. század elejétől, egyre fokozódó mértékben az üdülőhelyi lét elemei és kellékei, a különböző kezdeményezői szándéknak megfelelően, a felsőbb osztályok Cote d'Azur-pótló villa- és plázsépítésétől az egyszerűbb, kispolgároknak szánt szobakiadáson, telekértékesítéseken keresztül a vízisportok jelenlétéig, és ezeken keresztül az országosan is magasabb státusúnak mondható rétegek rendszeres megjelenéséig.

Ezen a skálán belül Boglár kiváló üdülőhelyi fekvésének, a korai infrastruktúra-fejlesztésnek, polgárias gondolkodású nagybirtokosainak, illetve a nagypolgári elithez tartozó pártfogóinak, valamint az itt megtelepedő izraelita kereskedő családok, a messze vidéken elismert iparosok együttműködésének köszönhetően már a 19. század utolsó évtizedeiben kereskedelmi - szolgáltató központ lett. Ezt követően – az országgyűlési képviselő Gaál Gasztonnak és a képviselő-hírlapkiadó Sümegi Vilmosnak – köszönhetően szintén korán, már a századforduló környékén nagy lendülettel indultak meg a település fürdővárossá alakítását célzó munkálatok, amelyek nyomán Balatonboglár főként a polgári-értelmiségi körökben vált felkapott üdülőhellyé, ami a mai napig is része a város külső imázsának. Erre az – akkorra már megkopott, mégis fellelhető – polgári nyitottságra talált rá a hatvanas-hetvenes évek underground és avantgarde művészete, amikor befészkelte magát Boglár nem túlzottan szem előtt lévő, de könnyen elérhető létesítményeibe, olyan máig ható – és talán újraéleszthető – szellemi nyomokat hagyva maga után a Vörös és a Kék kápolnában, amelyek szinte egyedülállónak mondhatók a Balaton-környék inkább historizáló-eklektikus művészeti tradíciói között.

A más Balaton-parti településeken szokásos viszonyokhoz hasonlóan ugyanakkor Bogláron is létezik az „őslakosok” és a „nyaralótulajdonosok” párhuzamos identitása, ami a településhez fűződő eltérő viszonyulás miatt eltér egymástól a két nagy csoporton belül, bár az állandó lakossá váló nyaralótulajdonosokon keresztül van némi átjárás közöttük.

A nemzetiségi viszonyok tekintetében a város helyzetének megfelelően sajátos helyzetet mutatott a 2011. évi népszámlálás (ennél frissebb adatok ilyen téren nincsenek). A történeti viszonyainál fogva számba vehető nemzetiségi tradíciókkal nem rendelkező településen a város akkor 5965 fős lakónépességéből 4789-an vallották magukat magyarnak, míg összesen 182 fő nevezett meg más nemzetiséget. Ebből 146-en vallották magukat németnek, a többi nemzetiség egyike sem érte el a 10 főt. Feltételezhető, hogy a németek sem mind a hazánkban őshonosnak mondható német kisebbségből kerülnek ki, hanem legalább részben a Németországból a kedvező életkörülmények miatt Boglára át-, vagy éppen Magyarországra visszatelepődő német állampolgárokról is szó lehet.

Ennek megfelelően alakultak ki a város civil szervezetei is: a városnál nyilvántartott 20 körüli alapítvány és egyesület között megtalálhatók az állandó lakosok életét szervező egyesületek, mint – a teljesség igénye nélkül – a Balatonboglári Polgárok Kulturális Egyesülete, a Lellei Polgárőr Egyesület, a Balatonboglári Városvédő Egyesület, vagy az ifjúságot megszólító, aktivitásra készítő Szelence Gyermektáncsoport Alapítvány, a Gaál Gaszton Gyermek és Ifjúsági Közhasznú Alapítvány. Jelen van természetesen a hagyományosan az üdültulajdonosokat tömörítő Platán Fürdő Egyesület, vagy a térség bortermelőit turisztikai célból tömörítő Dél-Baltoni Borút Egyesület is.

2.7. A település humán infrastruktúrája

Balatonboglár humán infrastruktúrája összhangban van a város és térsége lakóinak szükségleteivel, és a policentrikus agglomerációs létnek az alapvetően a szereplők közti funkciómegosztásra épülő lehetőségeivel.

2.7.1. Oktatás, gyermekintézmények

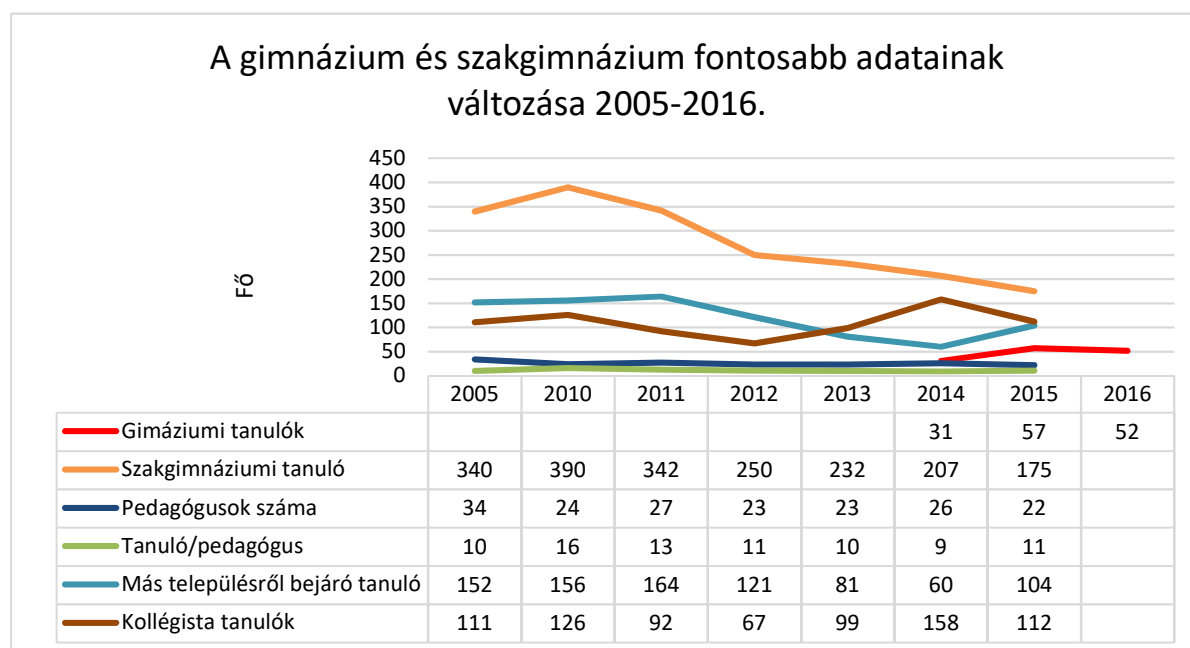
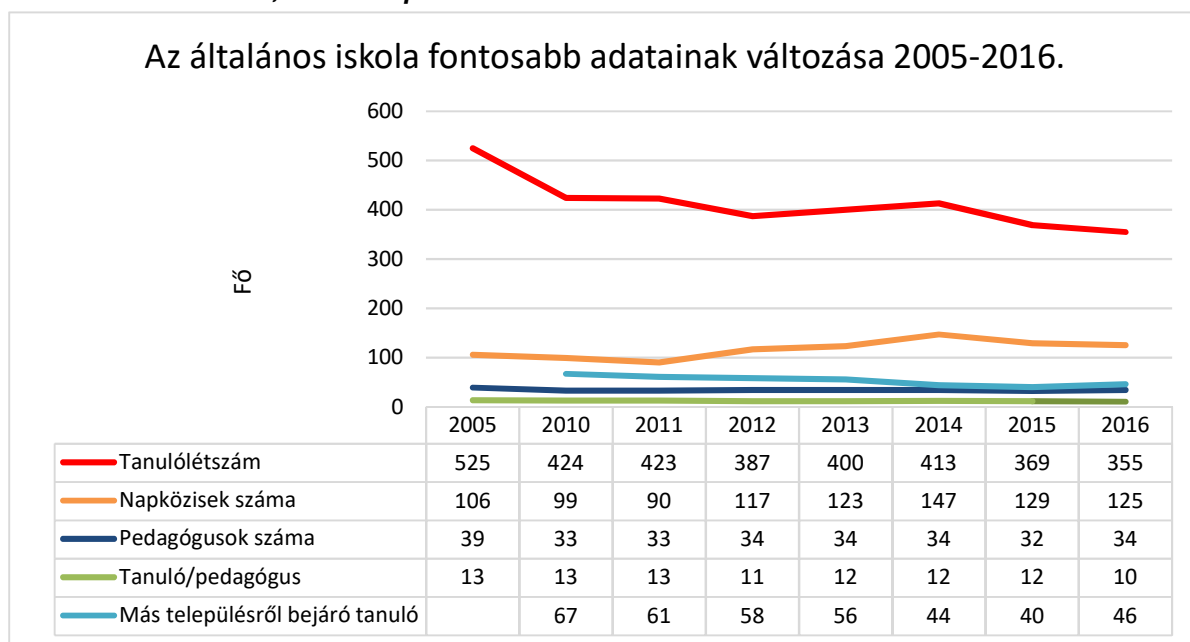
A legkisebbek nappali őrzéséről a város önkormányzata által fenntartott Hétszínvirág Óvoda és Bölcsőde gondoskodik. Ennek bölcsődei egységében 2016-ban 12 férőhely fogadta a kisgyermeket, amelynek mindegyike betöltött volt és 4 szakképzett bölcsődei nevelő gondoskodott róluk. Ugyanennek a korosztálynak az egészséges fejlődéséről gondoskodik a városban dolgozó két védőnő is.

Az óvodás korosztály számára fenntartott hét csoport 175 férőhelyére járó 116 gyermekkel 15 óvodapedagógus foglalkozott

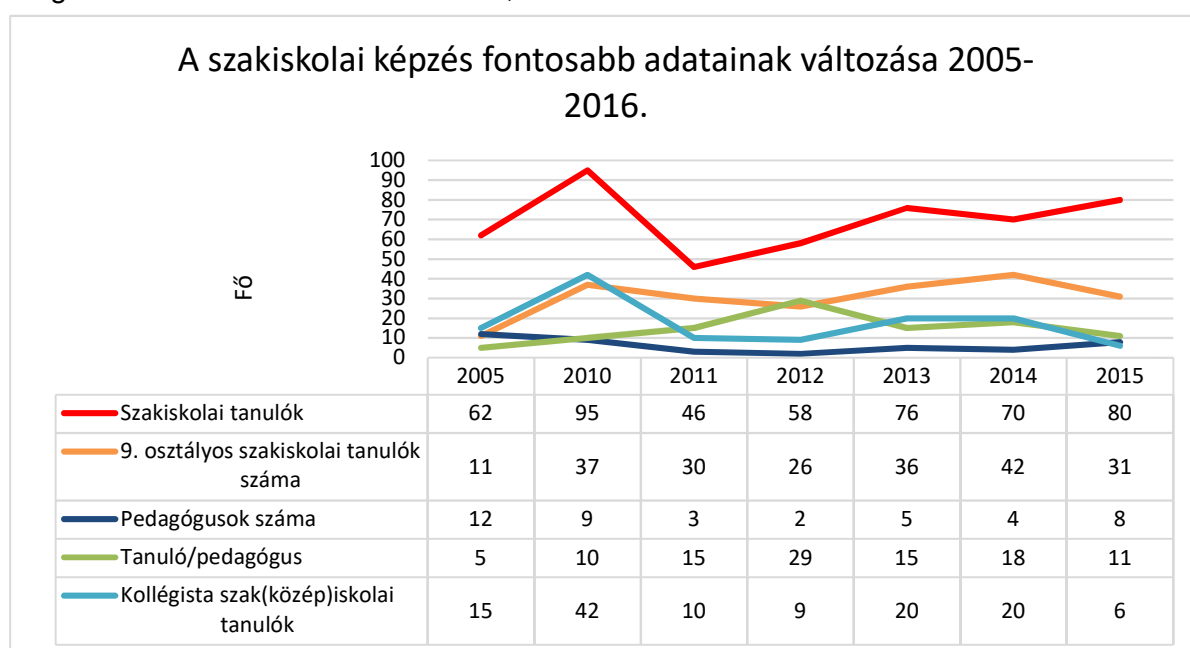
A kormányzat által átvett iskola – hivatalos nevén Boglári Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola – nyolc évfolyamában 2016-ban a két feladatellátási hely összesen 18 osztálytermében 16 osztály tanult. A beiratkozott 355 tanuló közül 125 vette igénybe a napközi otthonos ellátást, 46-an pedig más településekről jártak ide. Az intézményben, ahová 20 hátrányos helyzetű tanuló is járt, 34 főállású pedagógus dolgozott. Az iskola mindkét épülete rendelkezett internet kapcsolattal, a korszerű oktatást 48 számítógép szolgálta, amit mind a 355 tanuló használhatott.

Forrás: KSH Statinfo, 2018. szeptember

Forrás: KSH Statinfo, 2018. szeptember

A balatonboglári integrált oktatási profilú középiskola jelenleg a Siófoki SZC Mathiász János Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája nevet viseli, és nevének megfelelően mind gimnáziumi, mind szakgimnáziumi, mind pedig szakközépiskolai osztályokban várja a jelentkezőket. Az iskola képzési választéka sajátosan követi a helyi viszonyok alakulását. A régóta működő (akkori nevén) szakközépiskola az érettségit adó szőlészeti és informatikai szakképzés mellé 2015-ben, a Nemzeti Kézilabda Akadémia (NEKA) Balatonboglári telephelyének beindítása után indított el gimnáziumi képzést, a NEKA hallgatói számára. Ugyanezzel a célközönséggel indítottak el egy sport profilú képzést a szakgimnáziumban is, elsődlegesen a kézilabdaedzők képzésére koncentrálva. Ettől eltekintve a korábbi szakközépiskolai, jelenleg szakgimnáziumi néven futó iskolai tagozat tanulóinak száma meglehetősen erős ütemben csökkent, 2005 és 2015 között csaknem a felére.

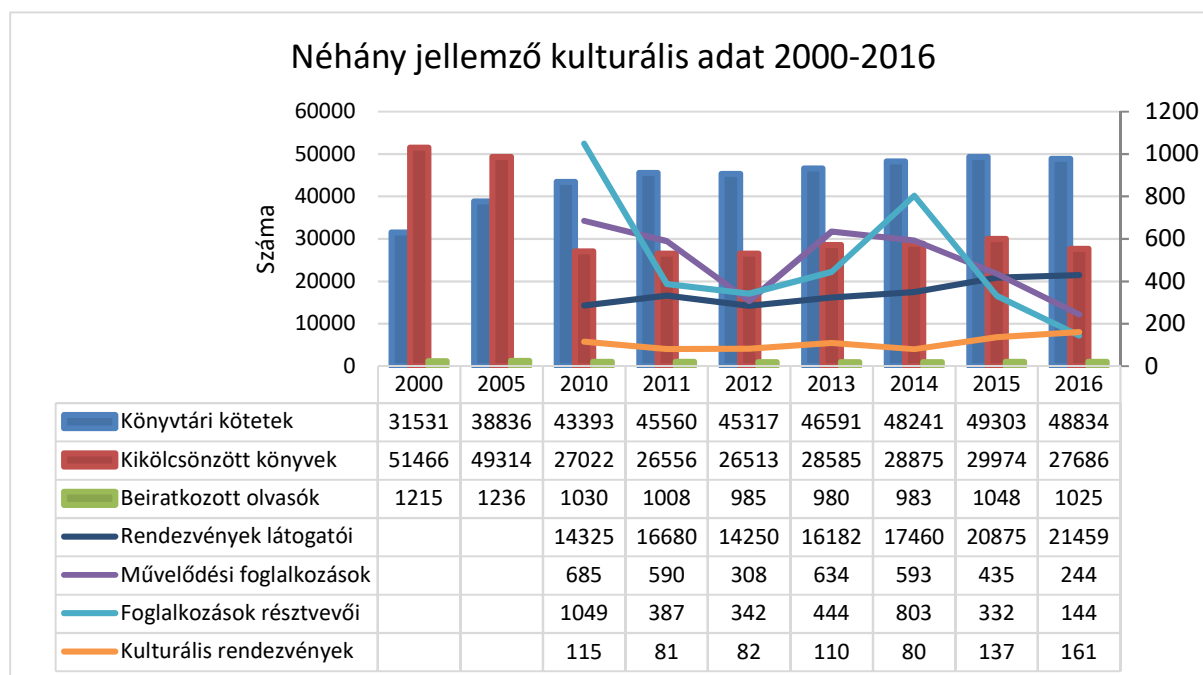
Forrás: KSH Statinfo, 2018. szeptember

Sajátos, ám igen fontos eleme Balatonboglár oktatási-képzési rendszerének a Nemzeti Kézilabda Akadémia (NEKA), amelyben hosszú, éveken át tartó előkészítő munka után 2013-ban kezdte meg a munkát az első évfolyam Balatonbogláron, az új intézményben, amely a Magyar Kézilabda Szövetség utánpótlás-képzési rendszerének rendkívül fontos építőeleme. A kormányzati segítséggel működtetett elit képzés a későbbiekben a felnőtt válogatottak alapját adja majd. A várakozások szerint a három játéktérrel biztosított csarnok, és a Balatonparti lakófal nem csak a hazai edző- és játékos képzés központjává emelheti Balatonboglárt, hanem a kézilabdázás egyik európai centrumává is. Az intézményben egyszerre 180 hallgató képzése folyik, a férfi és a női szakág keretében. A NEKA középiskolás korú hallgatói számára a Mathiász János iskolában gimnáziumi képzést indítottak, a szakgimnáziumi tagozaton pedig sportedzői szakot, amelynek elvégzését követően egy éves ráképzéssel OKJ-s szakedzői képzést szerezhetnek az egyébként is a kézilabdát hivatásuknak tekintő tanulók.

2.7.2. Kulturális élet

Balatonboglár kulturális intézményei – azaz a Varga Béla Városi Kulturális Központ, valamint a hozzá tartozó szőlőskislaki József Attila Művelődési Ház és Könyvtár, a Vörös és a Kék Kápolna, továbbá az Acsády Kúria pincéjében több évtizede működő Pincegaléria, továbbá az önálló intézményként dolgozó Lukács Károly Városi Könyvtár – egész évben gazdag tárházát nyújtják a kulturális szolgáltatásoknak az itt élők és az ide látogatók számára.

A Kulturális Központ létesítményei heti többszöri rendszerességgel tartanak különféle ismeretterjesztő előadásokat, és más foglalkozásokat. 2016-ban a városban összesen 244 alkalommal, 144 résztvevővel szerveztek rendszeres művelődési foglalkozásokat. A kulturális rendezvények száma ugyanabban az évben 161 volt, ezeken 21.459 fő vett részt, ami azt jelenti, mintha minden boglári lakos évente három és fél kulturális rendezvényt látogatott volna meg. Tartottak még 7 ismeretterjesztő előadást is, összesen 560 résztvevővel. Az alkotó művelődési közösségek száma 2016-ban 6 volt, összesen 86 taggal.

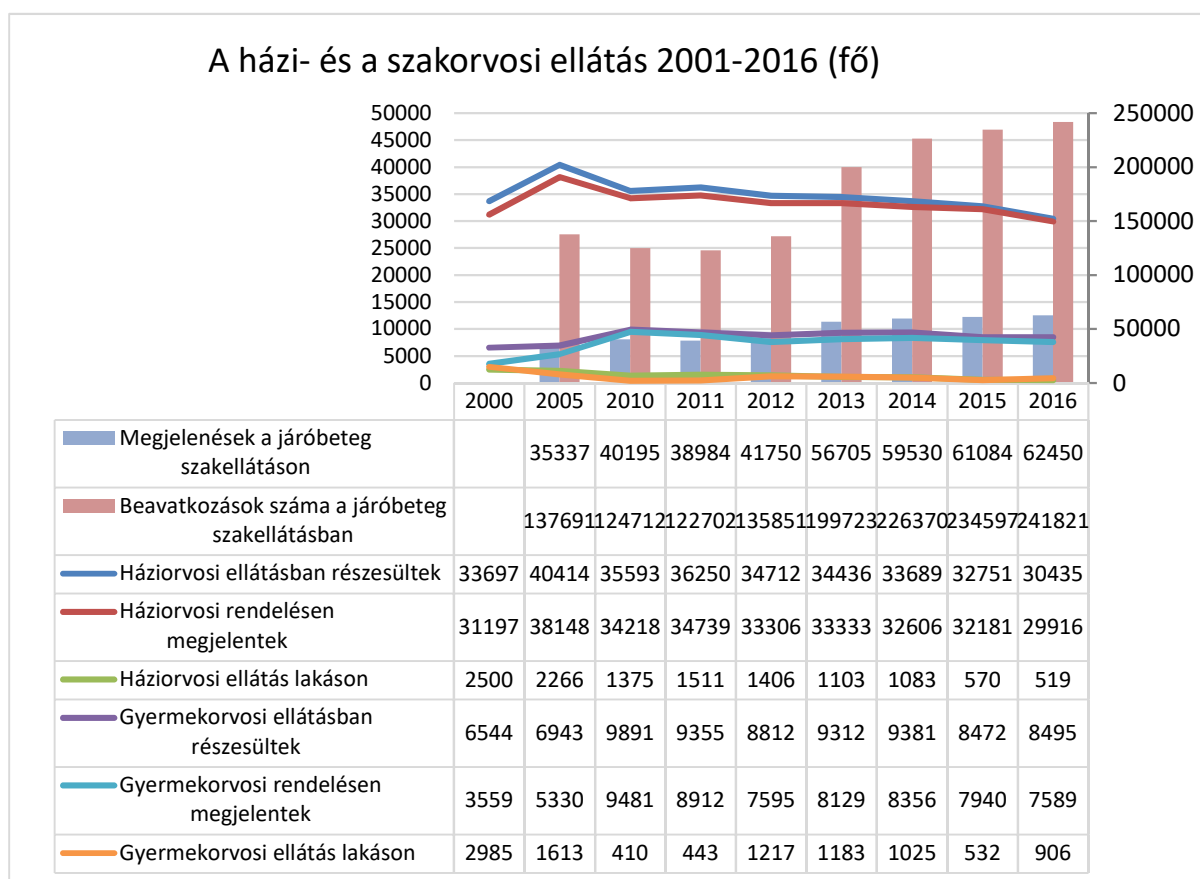
Forrás: KSH Statinfo, 2018. szeptember

Jelentős forgalmat bonyolít le a város két külön épületben lévő, az elmúlt években csaknem 50.000 kötetel rendelkező könyvtára is, hiszen 2016-ban a három szolgáltatási helyen a kerekén 1000 olvasó 27.686 kötetet kölcsönzött ki, ami olvasónként 28 kötet kikölcsönzését jelenti. Ez akkor is szép eredmény, ha látjuk, hogy bár a könyvtári állomány 2000 óta 50 %-kal nőtt, a beiratkozott olvasók száma 20 %-kal csökkent, a kikölcsönzött könyvek száma pedig csaknem a felére esett vissza.

2.7.3. Egészségügy

A város egészségügyi alapellátását 2016-ban négy háziorvosi, egy gyermekorvosi praxis és fogorvosi rendelés biztosította, négy házi- és egy gyermekorvossal, ugyanennyi szakápolóval, akik a környező aprófalvak ellátásában is részt vállaltak. A csecsemők, kisgyermekek egészségügyi ellátásában két védőnő vett részt.

Az egészségügyi ellátás adataiból kiderül, hogy az elmúlt években a háziorvosi ellátásban részesültek száma – a 2000-es évek második felében bekövetkezett erőteljesebb csökkenést követően – a stagnáló, vagy enyhén csökkenő népességgel párhuzamosan szintén csökken. A gyermekorvosi ellátásban részesültek száma ugyanakkor a korábban szintén bekövetkezett erőteljes csökkenés után ismét növekvőben van. Mindkét területen megállapítható ugyanakkor, hogy a kezelt betegek egyre nagyobb hányada a rendelőben részesül kezelésben, és a rendelőn kívül – célszerűen a lakáson – történő ellátások száma és aránya folyamatosan és drasztikusan csökkent, még a gyermekorvosi ellátásban is folyamatosan az összes ellátás 15 %-a alá esett.

Forrás: KSH Statinfo, 2018. szeptember

A háziorvosi ellátásban az enyhén csökkenő, de erősen idősödő lakónépesség mellett bekövetkező esetcsökkenés származhat az egészséges életmód terjedése miatti kevesebb megbetegedésből, valószínűbb azonban, hogy a népességyarapodást eredményező

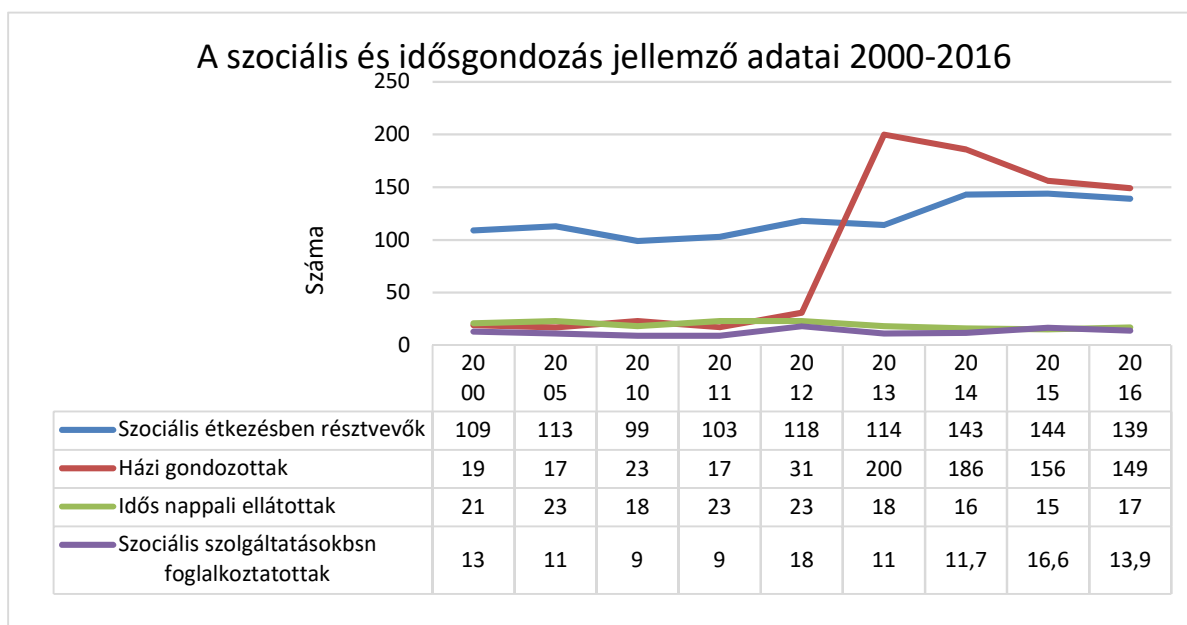
beköltöző idősebbek egy része egészségügyi problémáinak szaporodásával és súlyosbodásával inkább a szakrendelések, illetve a privát egészségügyi ellátás szolgáltatásait veszi igénybe.

A településen két gyógyszerár is szolgálja a város és környékének lakóit.

2.7.4. Szociális ellátás és idősgondozás

A szociális ellátás és az idősgondozás feladatait Balatonbogláron a Platán Szociális Alapszolgáltatási Központ látja el, összesen 11 fő főállású, és több részmunkaidős gondozó közreműködésével. A szolgálat az önkormányzat intézményeként a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás és az idősek napközbeni ellátása szolgáltatást nyújtja.

A szociális étkeztetést igénylők száma az elmúlt évtizedben dinamikusan emelkedett, 2016-ban 139 fő volt. Korábban szintén drasztikusan növekedett, az utóbbi években inkább ingadozott – 150 fő körül – a házi segítségnyújtásra szorulóknak száma, míg az idősek napközi otthonának 23 engedélyezett férőhelyét az elmúlt tíz évben 15-25-en vették igénybe.

Forrás: KSH Statinfo, 2018. szeptember

Balatonbogláron a családsegítési és a gyermekjóléti szolgáltatásokat integrált tevékenység keretében a Balatonboglári Platán Alapszolgáltatási Központ látja el, önkormányzati intézményi formában. A családsegítést egyre többen, 2015-ben 165-en vették igénybe, a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma ugyanekkor 121, a gyermekjóléti szolgálat által gondozottaké pedig 44 volt.

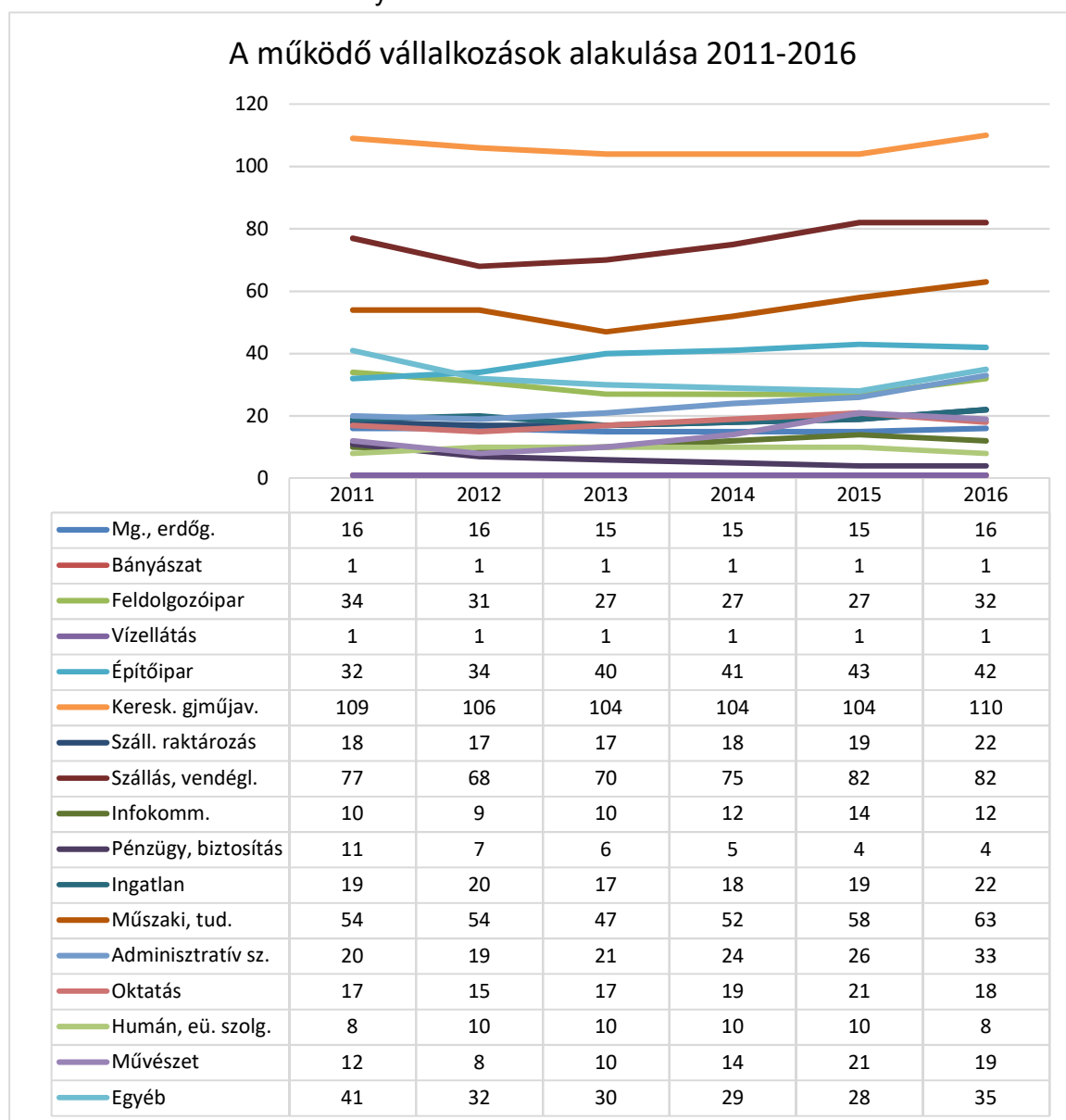
2.8. A település gazdasága

Balatonboglár gazdaságának szerkezete tükrözi a település hármass identitását, így a Balaton partján mindenhol jellemző turizmus mellett továbbra is virulensek a környezetbarát ipari, és a kereskedelmi tevékenységek, és újra egyre fontosabb szerepet tölt be a szőlészet, borászat is.

A fejezet külön tárgyalja a város gazdaságának általános fő jellemzőit, és a mezőgazdaság alakulásának meghatározó tényezőit is.

2.8.1. A település gazdasági profiljai

Az elmúlt két évtized folyamatai Balatonboglár vállalkozásainak a számában és a profiljában is érdemi eltéréseket eredményeztek.

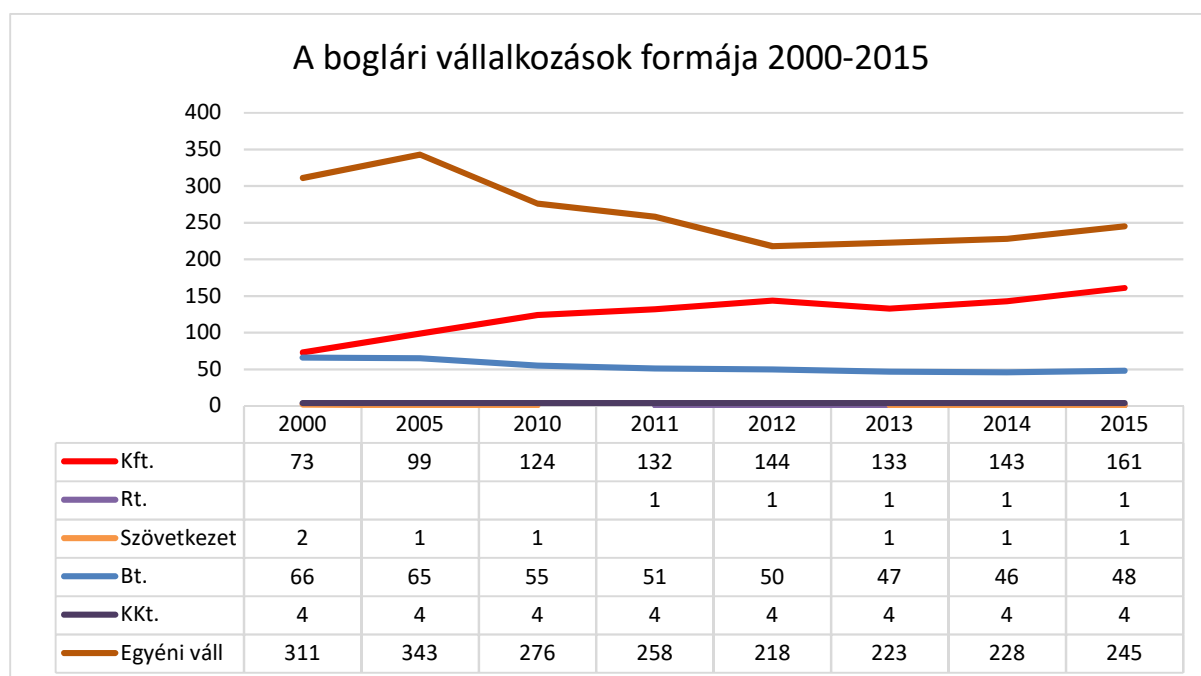

Forrás: KSH Statinfo, 2018. szeptember

A 2000 évi 481 vállalkozás száma 2005-re 538-ra nőtt, majd a 2010 évi 505-ről némi ingadozással 2016-ra 520-ra nőtt. Ezen belül mindvégig a kiskereskedelmi, javítási szolgáltatások ágazatában működő vállalkozások száma volt a legtöbb, ami a 2011-2016 közötti években 110 körül stagnált évi 155-ről 2014-re 105-re csökkent.

Ezt a szálláshely-szolgáltatások és vendéglátás követte, ahol a vállalkozások száma 77-ről némi hullámmal 82-re nőtt. Egyedülálló a térségben a Szakmai, műszaki tudományos tevékenységet folytató vállalkozások magas, és növekvő száma – 54-ről 63-ra –, ami talán a városban letelepült aktív nyugdíjas szakembereknek köszönhető. Csak ezt követi Boglárán az építőipar, ahol a vállalkozások száma a jelzett időszakban 32-ről 42-re nőtt.

2.8.2. A működő cégek struktúrája

Balatonboglár cégstruktúrája jellemzően a vállalkozások formáján, illetve a vállalkozási forma megoszlásán, annak változásán keresztül mutatható be. Összefoglalóan elmondható, hogy a város cégeinek nagy többsége a jelentősebb tőkét nem igénylő vállalkozási formákban működik, ami a tőkeszegénységre, és ezáltal a vállalkozások, és a város gazdaságának sérülékenységére utal. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy a 2010-es években a regisztrált vállalkozások száma összesen 1910-1920 körül változott, míg a működőké ennek mindössze a 11-12 %-át részét tette ki, 210-225 körüli számmal. Megfigyelhető az is, hogy a nagyobb tőkeigényű, jogi személyiséggel rendelkező regisztrált vállalkozások száma ugyanebben az időszakban (300 körül) csak a kétszerese a működő 150 körüli számú cégnek, itt tehát a sikertelenség foka lényegesen alacsonyabb.

Kedvező ugyanakkor, hogy a 2000-2015 közötti időszakban növekedett a némi tőkebefektetést igénylő, ezért nagyobb működési stabilitással rendelkező korlátolt felelősségű

társaságok száma, és ezzel párhuzamosan összességében csökkent az önfoglalkoztató egyéni vállalkozók, és a néhány tízezer forint tőkebefektetéssel már elindítható betéti társaságok száma. Ez arra utal, hogy a tőkehiányosan induló vállalkozások egy részének sikerül a működési eredmény felhalmozásából annyi tőkére szert tennie, ami lehetővé teszi a személyes anyagi vagyont nem veszélyeztető, ám ezért magasabb alaptőkét igénylő működési formára váltást.

Hozzá tartozik a képhez az is, hogy Magyarországon – és feltehetően Bogláron is – a bolti kiskereskedelem, a javító szolgáltatások, és a magánszállások működtetése, vagy a jelentős részben kisebb büfékből összetevődő vendéglátás általában a kevesebb tőkével is megindítható ágazatok közé tartozik. Ez azonban egyrészt rendszerint alacsonyabb szintű szolgáltatásokat eredményez, másrészt ezekben a körökben gyakoribb a fekete vagy szürke foglalkoztatás, illetve az adóelkerülés is, ami kormányzati és önkormányzati szinten is jelentős károkat, elmaradt bevételeket eredményezhet. Biztató folyamat, hogy ezekben az ágazatokban a társas vállalkozások aránya a 2000 évi 30 % körüliről 2015-re 60 % körülire növekedett.

2.8.3. A mezőgazdaság helyzete Bogláron

A Balatonboglári mezőgazdaság legfontosabb mutatószámairól utoljára 2000-ben és 2010-ben készült a KSH Statinfóban elérhető statisztika. Ezek az adatok mára nagyrészt megváltoztak, így a jelenlegi helyzetre vonatkozóan nem szolgálnak pontos információkkal, de tendenciák, trendek felvázolására alkalmasak lehetnek.

2000-ben 763 egyéni gazdálkodó foglalkozott mezőgazdasággal a városban, akik további 808 családtagot is foglalkoztattak. A gazdálkodók közül 82-en üzték főfoglalkozásként a gazdálkodást, és összesen 10 állandó alkalmazottat foglalkoztattak. Ebben az évben az egyéni gazdálkodók Balatonbogláron 2277 Ha területen gazdálkodtak, ebből 1342 Ha szántó, 69 Ha gyümölcsös, 269 Ha szőlő, 375 Ha gye, 75 Ha erdő, 348 Ha kivett terület volt. Az egyéni gazdák 2489 Ha területet birtokoltak, és emellé további 209 Ha területet béreltek. Emellett összesen 44 Ha konyhakert is az egyéni gazdálkodók használatában volt.

2000-ben az egyéni gazdák 794 szarvasmarhát, 375 sertést, 62 juhot, 74 lovat, 15.124 tyúkot, 65 libát, 645 kacsát, 9 pulykát, 697 házinyulat és 918 méhcsaládot tartottak Balatonbogláron.

Ugyanebben az évben két gazdasági szervezet összesen 24 Ha területet használt, amiből 22 Ha szőlő, 1,5 Ha szántó, és 0,5 Ha gye volt. Ezek a gazdasági szervezetek állatot nem tartottak, a fenti adatok alapján nyilvánvalóan szőlőgazdálkodó cégekről van szó.

2010-re az egyéni mezőgazdasági gazdálkodók körében a koncentráció volt megfigyelhető. Ennek a nyilvánvaló jele volt az, hogy a gazdálkodók száma lényegesen, 396-ra csökkent, akiket 655 családtag segített. A főállású gazdálkodók száma drasztikusan, 16-ra csökkent, az

alkalmazottak száma viszont 32-re növekedett. Jóval, 2976 Ha-ra növekedett a használt föld területe is, amiből 1863 Ha szántó, 81 Ha gyümölcsös, 299 Ha szőlő, 321 Ha gyeperdő és 336 Ha kivett terület volt. A gazdák birtokában lévő földterület 2899 Ha-ra nőtt, míg a bérelt terület 52 Ha-ra csökkent, viszont az általuk használt konyhakerti terület 4 Ha-ra zsugorodott.

Az egyéni gazdálkodók állatállományához 809 szarvasmarha, 121 sertés, 147 juh, 18 ló, 2136 tyúk, 8 liba, 297 kacsa, 2 pulyka, 197 házinyúl és 943 méhcsalád tartozott

Ugyanebben az évben a mezőgazdasággal foglalkozó gazdasági szervezetek száma 5-re növekedett, egyúttal az általuk használt földterület is nőtt, 121 Ha-ra, amiből 119 Ha szőlő, 2 Ha szántó és 0,5 Ha kivett terület volt. Az ilyen szervezetek saját földjeik mellé 58 Ha földet béreltek, de állatállományuk továbbra sem volt.

A fentiek alapján az állapítható meg, hogy a mezőgazdálkodás – főként mellékfoglalkozásként – bár csökkenő mértékben, de – továbbra is hozzátartozik a bogláriak életéhez, hiszen 2000-ben csaknem 1600-an – azaz az összes itt élő egyharmada – közvetlenül részt vett az ilyen termelésben, és bár 2010-re ez az arány – 950 fővel – már nem érte el a 20 %-ot. Ez utóbbi akkor is számottevő arány, ha valószínűsíthető, hogy az elmúlt 8 évben a mezőgazdasággal foglalkozók száma és aránya tovább csökkent.

2.8.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

A város a gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők – megközelíthetőség, humán erőforrások, termelési kultúra – tekintetében felemás képet mutat.

Kiválónak mondható a település elérhetősége, megközelíthetősége, főleg az M7 autópálya az, ami egyrészt Budapest, másrészt Horvátország és Szlovénia irányából igen jól megközelíthetővé teszi, de a Budapest-Nagykanizsa vasútvonal is kényelmes elérhetőséget biztosít a városba látogatók számára. Hasonlóan jó az elérhetősége a közelebbi térségből is, az ingázók számára sem jelent nehézséget az autóbusz-hálózat kapcsolatrendszere.

A munkaerő képzettsége szempontjából már nem ilyen jó a helyzet, mivel a felsőfokú végzettségűek között a magasabb korosztályok nagyobb részesedése miatt a K+F-orientált, innovatív gazdasági ágaknak a környéken – a viszonylag jó statisztikai helyzettől eltérően – kevés a tradíciója. Ugyanakkor a nagyrészt alap- és középfokú végzettségű munkaképes korú lakosság munkavállalási szokásai és a település természetes gazdasági kibontakozási pályái egyaránt a turizmus magasabb minőségű ágazatai felé terelhetik a város fejlődését, amihez a jelenlegi képzettségi viszonyok kiváló alapot adnak.

2.8.5. Ingatlanpiaci viszonyok

A város ingatlanpiaci viszonyai nagyrészt összhangban állnak a déli Balaton-part általános helyzetével, beleértve a geográfiai helyzetből adódó különbségeket is. A Budapesttől való távolság függvényében Balatonboglár lakás- és lakóingatlan árai kicsit alacsonyabbak, mint a tőle keletre fekvő településekéi, viszont magasabbak, mint a tőle nyugatabbra fekvőkéi. Ezeket a különbségeket azonban az egyes ingatlanok saját, konkrét adottságai – pl. a telkek környéke, fekvése, elérhetősége a településen belül – bőségesen kiegyenlítik, azok tehát nem jelentenek markáns differenciákat.

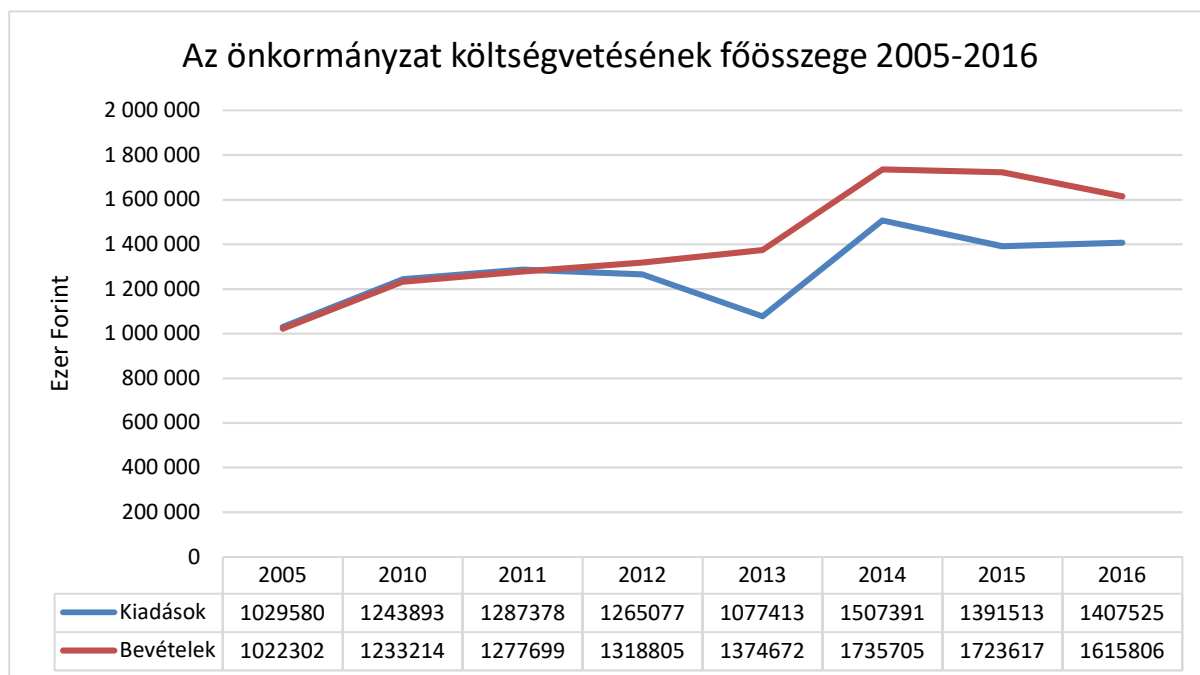
A kereslet-kínálat viszonyai szempontjából lényeges, hogy a település termelési központból – a Balaton, mint kemény északi határ miatt – nem optimális, ugyanakkor a Balaton-törvény szigorú előírásai erősen korlátozzák a város gazdasági beruházási helyszínként való lehetőségeit, a minőségi turizmus irányába csatornázva azt.

2.9. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

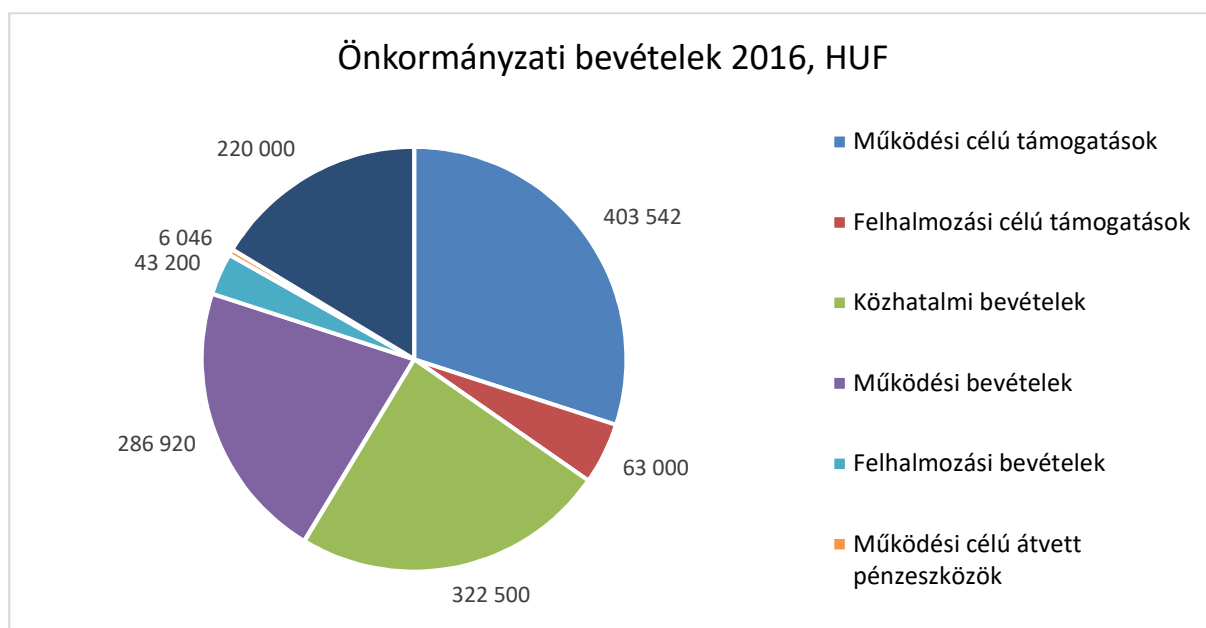
Az önkormányzat gazdálkodása az elmúlt években egyre kiegyensúlyozottabbá vált, a működés és a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere harmonizált a város nagyságrendjével és adottságaival. Fontos azonban, hogy lényegi, az egész évi minőségi turizmus felé végrehajtott paradigmaváltást a fejlesztésben csak a gazdasági és személyi, szervezeti feltételrendszer egyidejű korrekciójával lehet sikeresen végrehajtani.

2.9.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Az önkormányzat költségvetése, vagyongazdálkodása egyaránt kiegyensúlyozottnak mondható.

Forrás: TEIR, 2018. szeptember

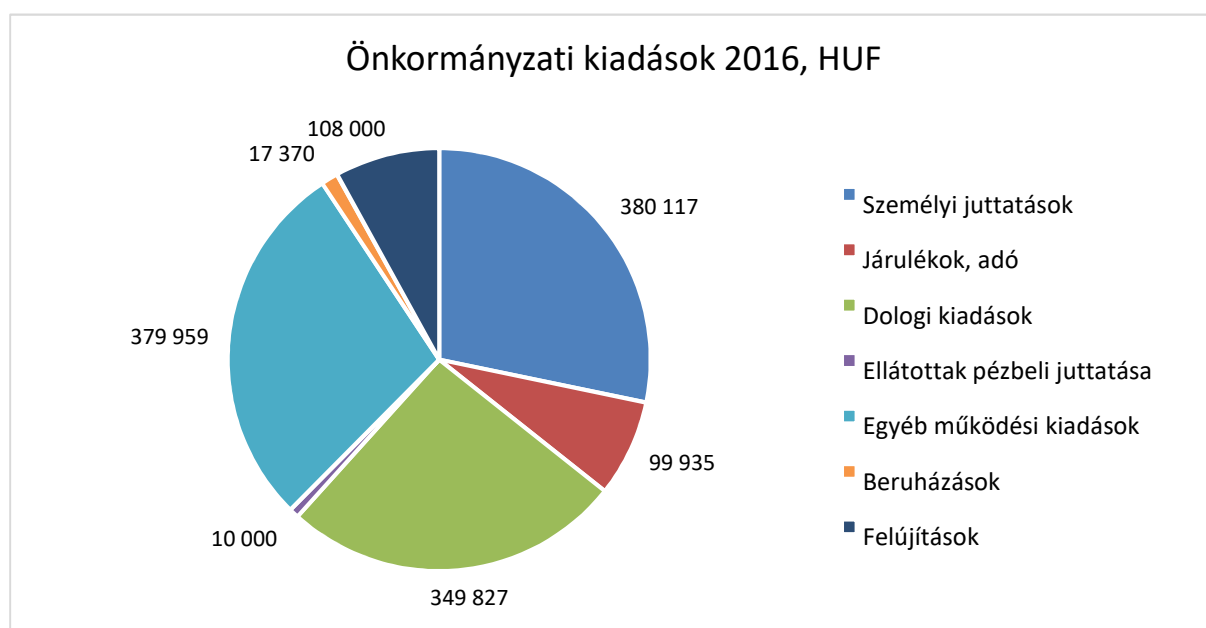

Forrás: Balatonboglár Város honlapja, 2018. január

Ez abban nyilvánul meg, hogy az éves költségvetésben a bevételek öt éve rendszeresen meghaladják a kiadásokat, ami – a futó folyamatok fenntarthatósága esetén – lehetőséget teremt arra, hogy az önkormányzat olyan forrásokat halmozzon fel, amelyek ésszerű településfejlesztési befektetése további privát beruházásokat generálhat, ami viszont

szerencsés esetben – a megnövekvő adóbevétellel – olyan önmagát erősítő spirált hozhat létre, ami tartósan és folyamatosan a helyben élők életkörülményeinek javulását hozhatja magával.

Jellemzője a város költségvetésének, hogy a bevételekben igen jelentős a helyi adók aránya, és azon belül jelentős az idegenforgalmi díjak szerepe is. Amennyiben az önkormányzatnak sikerül az adózási morált a szállás-szolgáltatóknál és a vendéglátóknál lényegesen javítani, az további több tízmilliós éves bevételnövekményt eredményezhet, ami viszont a település fejlesztésére fordítható összegek növekedését eredményezheti.

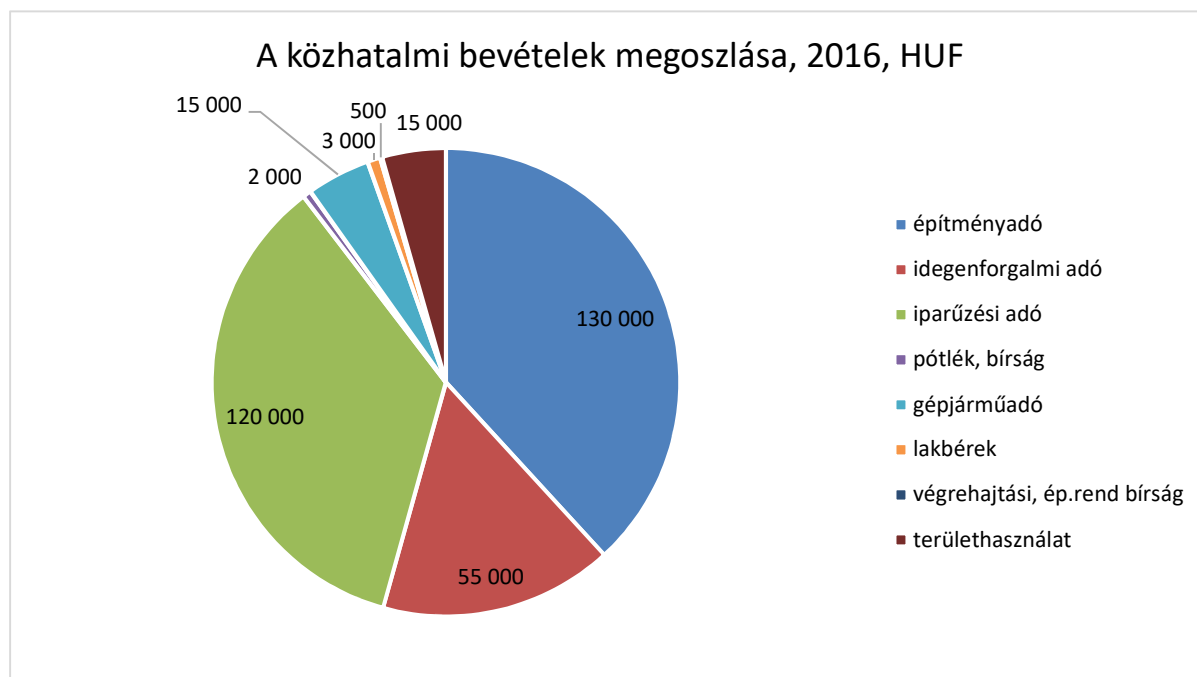

Forrás: Balatonboglár Város honlapja, 2018. január

A település fejlesztése leginkább a város helyi adóbevételeit képes növelni, a turizmus fellendülése, a turisztikai szempontból aktív időszak meghosszabbítása, a magasabb igényszinttel, hosszabb itt-tartózkodással járó magasabb költségek nyomán, részben az iparüzési adó, részben az ingatlanadó és a kommunális adó, részben pedig az üdülőhelyi díjak magasabb összegét eredményezve. Ez elsődlegesen a költségvetés bevételi oldalán jelentkező Közhatalmi bevételek tételek emelkedésében jelentkezhet, ami 2016-ban az alábbi tételeket tartalmazta, összesen 322.500 forint értékben:

2.9.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Az önkormányzat településfejlesztési tevékenységét – a Magyarországon megszokott módon – nagyrészt kormányzati elosztású EU-s pályázati finanszírozással, kisebb részben saját forrásaiból, illetve a privát szférát közvetett eszközökkel mozgósítva végzi. A településfejlesztés előkészítésében nagyrészt a polgármesteri hivatal saját kapacitásait, kisebb részben szakértő cégeket von be. A megvalósításban részt vesz – szükség szerint – a Balatonboglári Városüzemeltetési Szervezet is, ami szintén az önkormányzat intézménye

Forrás: Balatonboglár Város honlapja, 2018. január

A fenti összegekből az is következik, hogy a turizmus növelése, amely közvetlenül az idegenforgalmi adót, közvetve pedig a nagyobb költségből fakadóan az iparűzési adót és a az építményadót növeli, továbbá a helyi adózás mértékének javítása – egyrészt az adóelkerülési törekvések erősebb ellenőrzéssel való meggátlásával, mind pedig jobban adózó, magas színvonalú szolgáltatást nyújtó cégek, szolgáltatások idevonzásával – akár évi százmilliós mértékben is javíthatja az önkormányzat jelenleg sem csekély bevételeit.

2.9.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

A gazdaságfejlesztési tevékenységet az önkormányzat jelenleg – a város 2015 elején elfogadott Gazdaságfejlesztési Program 2015-2019 című tervben megfogalmazottaknak megfelelően – többféle módon is gyakorolja. Ezek egyike – közvetett módon – a pályázás olyan projektekkel, amelyek kiszámíthatóan további befektetéseket, beruházásokat generálnak. A másik rendszeresen és szokásosan alkalmazott módszer a turizmus forgalmának növelésére a látogatóvonzó rendezvények, fesztiválok, kulturális rendezvények önkormányzati finanszírozású szervezése, illetve a széles körben terjesztett információ az

önkormányzat honlapján, illetve egyes közösségi oldalakon, pl. a Facebookon. Ugyanezt a célt szolgálja az iparűzési adónak a törvényes lehetőségeken belül alacsony szinten tartása.

Megindítás előtt áll az önkormányzat direkt befektetés-ösztönzési munkájának megindítása, amely részben az önkormányzat saját tulajdonában álló telkek meghatározott és alátámasztott célra történő célzott kiajánlásával, másrészt a más tulajdonában álló ingatlanok profitábilisabb célra való kiajánlásának elősegítésével történik majd.

2.9.4. Foglalkoztatáspolitikai

A településen egyelőre – más balatoni településekhez hasonlóan – munkaerőhiány jelentkezik, elsődlegesen a szakképzett vendéglátó-ipari dolgozóknál. Gondokat az év turisztikai szezonon kívüli részében való foglalkoztatás jelent, erre vonatkoznak a szezon „széthúzására” irányuló kísérletek, törekvések. Amennyiben lényegesen változik a helyzet, a város vezetése a gazdaságfejlesztés eszköztárával segíti a foglalkozáspolitikában nélkülözhetetlen munkahelyek létrehozását.

A gazdaságfejlesztés átfogó célja, amely a minőségi turizmus felé történő lényeges elmozdulást, az ehhez szükséges beruházások megvalósítását célozza, alkalmas egyidőben a magasabb felkészültséget igénylő munkahelyek megnövelésére, illetve – közvetett módon, a város pozitív márkájának tartalmi kiterjesztése útján – vonzerő gyakorlására a letelepedéshez a fiatalabb, családos, gyermeket vállaló szellemi vállalkozókra is, ami hosszabb távon ellensúlyozhatja a tartós öregedés kedvezőtlen demográfiai trendjét is.

2.9.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

A városban a 2011 évi Népszámlálás idején 2494 személyi tulajdonú, 26 önkormányzati, és 208 más szervezet tulajdonában álló lakás volt. Ezek közül 1952 lakásban a tulajdonos lakott, 71-et bérbe adva, 26-ot pedig más jogcímen használtak.

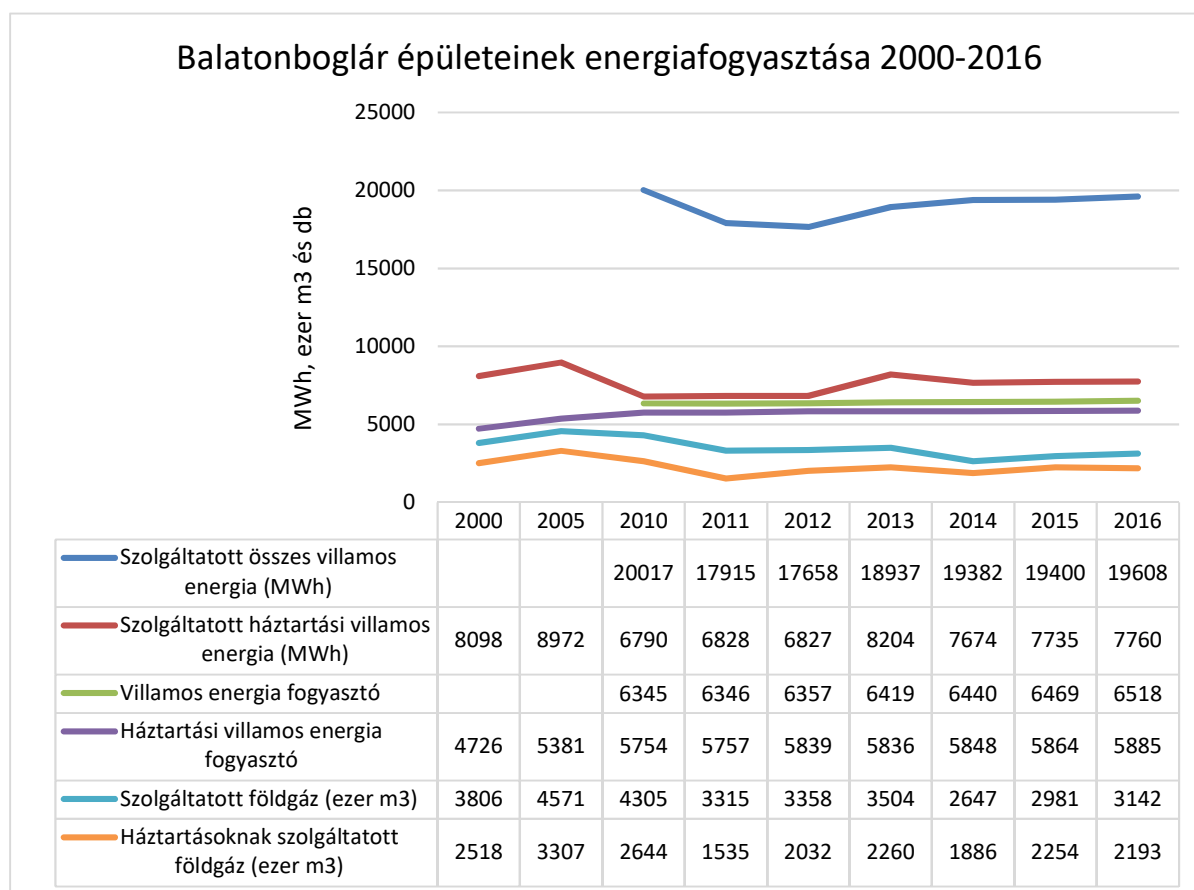
Az önkormányzat törekvése az, hogy gyarapítsa ingatlanjai számát, ezért, ha lehetősége nyílik rá, vásárol olyan ingatlanokat, amelyeket később a város fejlesztéséhez, működtetéséhez hasznosítani, illetve bérbe adni lehet.

2.9.6. Intézményfenntartás

Az önkormányzat intézményeit az iskola elcsatolását követően a bölcsőde, az óvoda és a Közös Család- és Gyermekjóléti Szolgálat jelenti, a korábban részletezettek szerint. Az intézmények fenntartásáról, működtetéséről az önkormányzat a klasszikus intézményfenntartási módszerekkel, saját költségvetésén belül gondoskodik.

2.9.7. Energiagazdálkodás

A település energiagazdálkodása három nagy területből tevődik össze. Az első ezek közül az épületekkel, építményekkel kapcsolatban történő energiafogyasztás, amelynek legfontosabb összetevői a hűtés, fűtés, világítás, használati meleg víz készítés, és a különféle háztartási, vagy termelési gépek, berendezések energiaellátása. Ide sorolhatjuk az önkormányzati épületek, a lakásállomány, a kereskedelmi-szolgáltató létesítmények, a közvilágítás, és az ipari, termelési létesítmények energiafogyasztását. A második nagy felhasználási terület a mobilitás, ideértve a településen belüli járműközlekedést, az önkormányzati flotta, a közcélú közlekedés, valamint a személy- és gazdasági célú gépjárművek energiafogyasztását. A harmadik terület a kommunális szolgáltatások, és a kommunális helyi energiatermelés energiagazdálkodása.

Forrás: KSH Statinfo, 2018. szeptember

2.10. Településüzemeltetési szolgáltatások

A településüzemeltetési szolgáltatók legnagyobb részét a térség nagy közszolgáltató cégei végzik: az áramszolgáltatást az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt., a gázszolgáltatást az E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt., a vízellátást és a szennyvízelvezetést a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt, a hulladék-elszállítást pedig a DBR Dél-Balatoni Régió Nonprofit Kft..

A kisebb üzemeltetési feladatokat – mint pl. a közterületek fenntartása, tisztítása, a parkfenntartás, vízelvezető árkok karbantartása, stb. - az önkormányzat a Balatonboglári Városüzemeltetési Szervezet nevű intézményével végzi.

A temető üzemeltetése a Somogy Temetkezési Kft. feladata.

2.11. A természeti és táji adottságok vizsgálata

Balatonboglár a Balaton egykori öblét képező, illetve ahhoz csatlakozó mocsárvidék, a Nagyberék és a Szemesi-berék között helyezkedik el. Ezen a területen találkozik a Belső-Somogyi-dombság a korábban a Balaton árterét képező lapos területtel. Az észak-déli löszdombok felől érkező vízfolyások – pl. Forró (Fonyó-)-patak, Tetves-patak – ezeken a mocsarakon át érnek el a Balatonba. Az emberi megtelepülés számára a dombhátak és domblábak kínáltak alkalmas területet, így a berék mellett ma halastavak foglalják el a külterületet. A beépített területek az évszázadok alatt lehúzódtak a Balaton partjára, de a dombháton a mezőgazdasági terület – főként szántók és szőlők -, valamint a kisebb erős foltok mellett régészeti-történeti emlékek őrzik a korábban itt működött települések (pl. Rád) emlékét.

2.11.1. Természeti adottságok

Forrás: Balatonboglár és Térsége Környezetvédelmi Programjának megújítása 2017-2022 év

Klimatikus viszonyok

A Somogyi parti sík településeire, köztük Fonyód-Fonyódligetre, Balatonboglárra, Balatonboglárre jellemző, hogy mérsékeltlen meleg éghajlatú, a mérsékeltlen száraz és mérsékeltlen nedves típus határán terülnek el. Az évi napfénytartam 2020 és 2050 óra között van. Nyáron 810—820 óra, télen 205 óra körüli a napsütés. Az évi középhőmérséklet 10,4 °C körüli, de É-on egy-két tizedfokkal kevesebb. A vegetációs időszak hőmérsékleti átlaga 17,0—17,2 °C. Ápr. 10—11-től okt. 18—19-ig, vagyis évente mintegy 190 napon keresztül a napi középhőmérséklet meghaladja a 10 °C-ot. A fagymentes időszak ápr. 5 körül kezdődik és okt. 30 táján fejeződik be, vagyis évente mintegy 208 napig tart. A legmagasabb nyári hőmérsékletek sokévi átlaga 33,2 °C, a legalacsonyabb télieké -14,0 és -14,5 °C közötti.

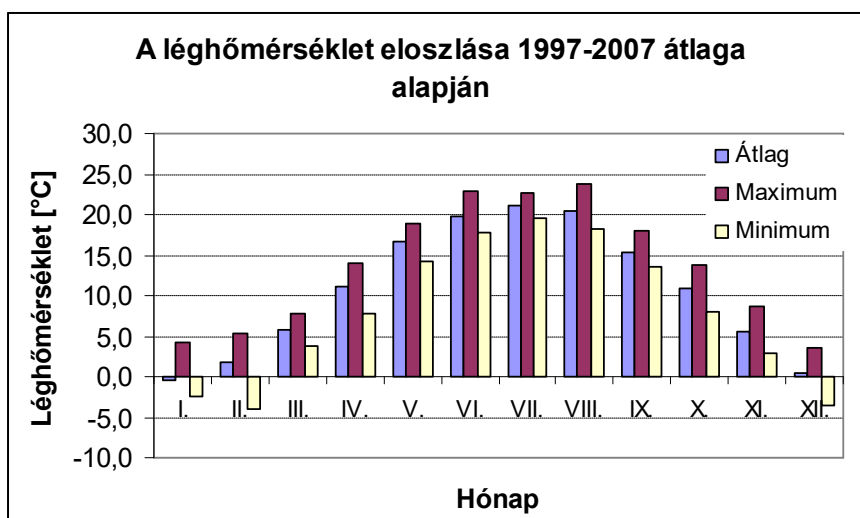
Az évi csapadékösszeg 650—680 mm; a vegetációs időszakban É-on és ÉK-en 320—350 mm, máshol 350—400 mm csapadék várható. A téli félévben a hótakarós napok száma 32 körüli, az átlagos maximális hóvastagság 22—24 cm. Az ariditási index értéke 1,04—1,08. Az uralkodó szélirány az É-i és az ÉNy-i. Az átlagos szélesebesség a part közvetlen közelében 3,5

m/s körüli, a parttól távolodva 3 m/s-ig csökken. A parti sík uralkodó szél-irányaira (É, ÉNy) jellemző, hogy a zivatarok és hidegfrontok általában hirtelen szelerősödéssel járnak.

Az éghajlat a hőigényesebb és fagyérzékeny szántóföldi és kertészeti kultúráknak egyaránt kedvez. A Balaton biztosítja a kellemes üdülést és a fokozott idegenforgalmat. (

Hőmérséklet

Az évi középhőmérséklet az országos átlagnál melegebb, 10,7°C. Az 1997-2008 közötti tizenegy év szélsőségei: a legmelegebb évjárat az országos rekordot is képviselő 2000-es, amikor 11,7°C volt az évi átlaghőmérséklet, a leghidegebb évjárat a 2005-ös, amikor mindössze 9,8°C volt az évi átlaghőmérséklet. A leghidegebb hónap a legszárazabb is egyben: januárban átlagban -0,4°C jellemző.

A léghőmérséklet havi átlagainak alakulása 1997-2007. év adatai alapján a térségben

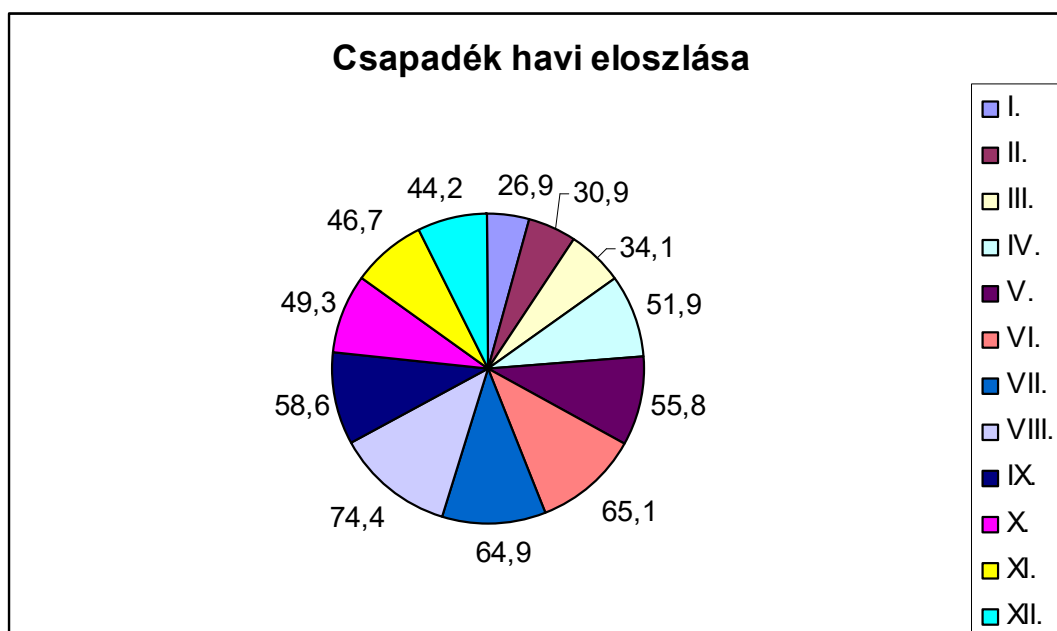
Hónap	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Átl.
Léghőmérséklet (C°)	-0,4	1,8	5,8	11,1	16,6	19,7	21,1	20,5	15,4	10,9	5,4	0,5	10,7

A legmelegebb hónap a július (21,1°C). A hőmérsékleti szélsőségek a legmelegebb július hónapban a legkisebbek, míg a legnagyobb szélsőérték-eltérés az évjáratok között januárban tapasztalható.

Csapadék

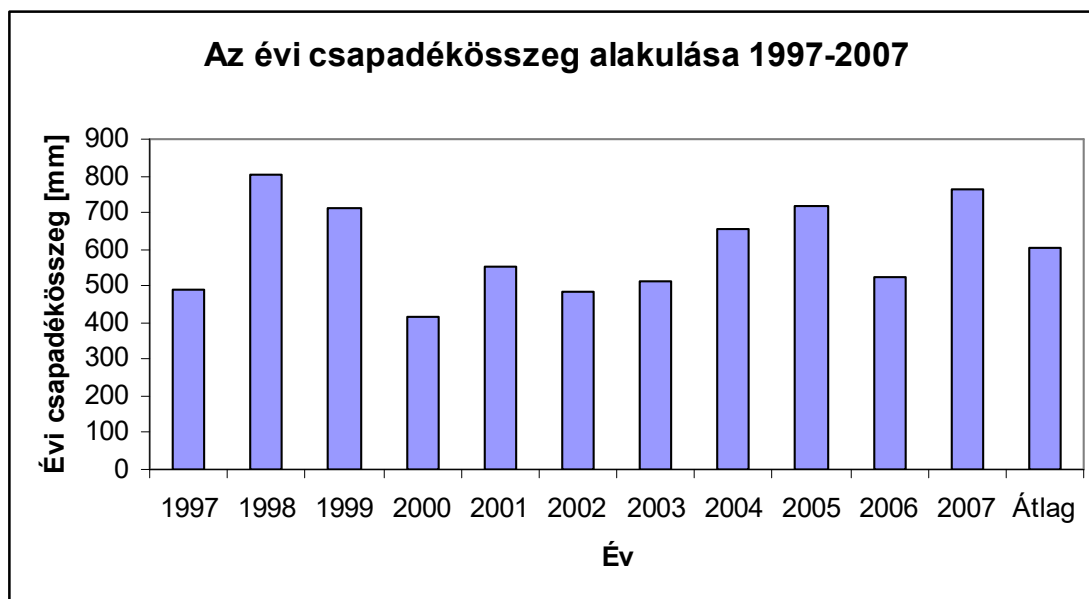
Az 1997-2007. évi átlagos csapadék 602,8 mm volt. A térségben az elmúlt tizenegy év legaszályosabb éve a 2000-es volt, amikor mindössze 413,0 mm csapadék hullott. A legcsapadékosabb évjárat az 1998-as (802,2 mm). Az évi csapadékösszegek ±32-33%-ban ingadoznak a sokévi átlag körül, de egy-egy hónap csapadékmennyisége ennél sokkal hektikusabban változik. A térség csapadékbevételét az egyértelmű nyári csapadéktöbblet

jellemzi. A csapadék 61,5%-a a nyári, és 38,5%-a a téli félévben realizálódik (az 1997-2007-es időszakban). Az éven belüli szélsőértékek: az 1997-2007-es időszak átlagában a főmaximum augusztusban (74,4 mm) van, amitől nem sokkal marad el június (65,1 mm) és július (64,9 mm). Az év első három hónapja igen száraz (26,9-34,1 mm). A leghidegebb hónapban, januárban a legkevesebb a csapadék, ami csupán 26,9 mm. A legnagyobb szélsőséget az augusztusi adatok mutatják, míg a legkiegyenlítettebb a maximum és minimum érték tekintetében a március hónap csapadékviszonya.

A csapadék havi alakulása számszerűen (1997-2007. évek átlagában)

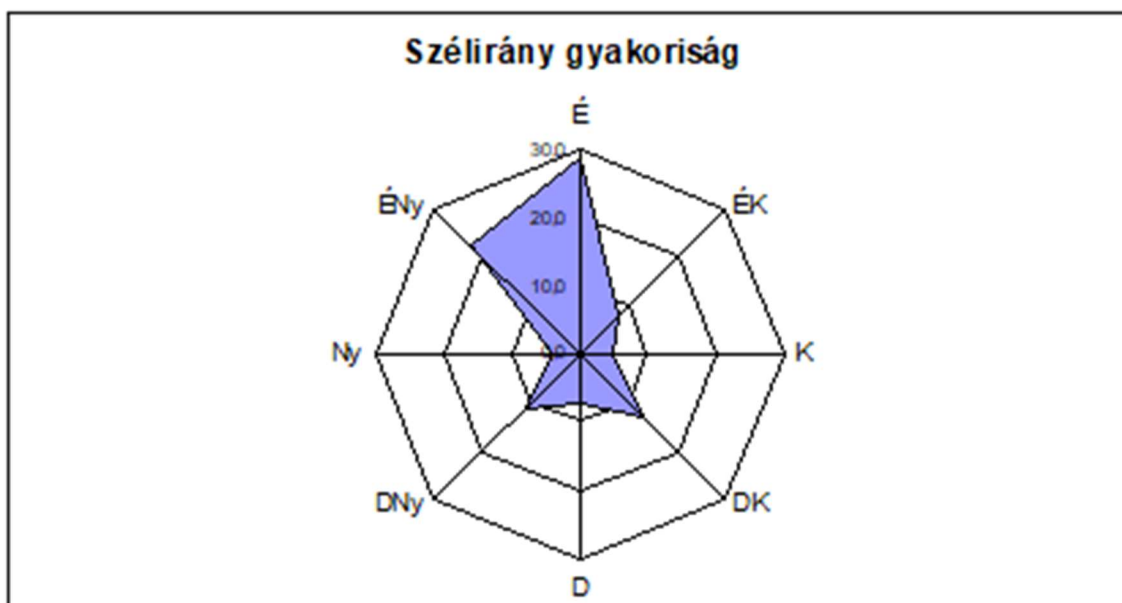
Hónap	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Össz.
Csapadék (mm)	26,9	30,9	34,1	51,9	55,8	65,1	64,9	74,4	58,6	49,3	46,7	44,2	602,8

Szél

Az uralkodó szélirány az észak, észak-nyugati (A délies irányokból pedig a dél-keleti és dél-nyugati). Az időjárási frontokkal többnyire északias, a meleg beáramlással délies szélerősödések, szélviharok jelentkezhetnek. Mérsékelten szeles a vidék, a szélesebbség óraértéke évi átlagban 3,5 m/s. A legélénkebb hónapokban 4,5-4,8 m/s, a többi hónapban általában 3-3,5 m/s az átlag. A legcsendesebb az október és november. Szélcsend viszonylag ritkán, mindösszesen 15%-os gyakorisággal fordul elő.

A szélirány gyakorisága a térségben a Balaton éghajlata című OMSZ hivatalos kiadvány alapján

A szélirány gyakoriságok százalékos megoszlása a térségben a Balaton éghajlata című OMSZ kiadvány alapján

Irányok	É	ÉK	K	DK	D	DNy	Ny	ÉNy
Gyakoriságok	29	8	5	13	7	11	4	23

2 m/s alatti ($v_{min} < 2$ m/s) szélesség évente átlagosan 1

10 m/s feletti ($v_{max} > 10$ m/s) 160

15 m/s feletti ($v_{max} > 15$ m/s) 58

20 m/s feletti ($v_{max} > 20$ m/s) 14 napon fordul elő.

Szélcsend gyakoriság: 15%.

A szélesség havi megoszlása 2008-ban a térségben

Hónap	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Átlag
Szélesség [m/s]	2,55	3,24	3,85	4,42	3,64	3,05	3,87	3,41	4,16	2,55	2,88	4,85	3,54

Felszíni vizek

Balatonboglár a Balaton vízgyűjtőjébe tartozik. A város 43,11 km² közigazgatási területéből 11,91 km²-t tesz ki maga a tó, 31,20 km² pedig a vízgyűjtőt jelentő szárazföld. A vízgyűjtő egyes alrendszerei szerint Boglár területéről a felszíni vizek az alábbi megoszlásban kerülnek a tóba:

Balatonboglár vízgyűjtőinek területi megoszlása (km²)

Vízgyűjtő neve	Vízgyűjtő területe	Balatonboglár
Jamai-patak	41,327	0,274
Várszói-patak	9,664	8,278
Balatonboglári-berek	18,951	14,671
Tetves-patak	100,512	6,254
Balaton közvetlen vízgyűjtője	9,310	1,723
Balaton vízfelülete		11,910
Terület összesen:		43,110

Az egyes vízgyűjtők bemutatása a következő:

Jamai-patak

A patak Hács községnél ered és Balatonboglárnál torkollik a Balatonba, vízgyűjtőterülete 41,3 km². A vízfolyás hossza 15,85 km, a meder átlagos esése 3,2 ‰, jelentősebb mellékvízfolyása a Diászó-vízfolyás és a Sandi-vízfolyás. Teljes vízhálózatának hossza 34,85 km, a vízhálózat sűrűsége a vízgyűjtőn 0,84 km/km².

Jellemző nagyvízhozamok a Jamai-patak torkolati szelvényében:

NQ1% = 12 m³/s

NQ3% = 9,2 m³/s

NQ10% = 5,0 m³/s

NQ33% = 2,8 m³/s

Az árvizek gyorsan, 3-5 óra alatt levonulnak a vízfolyás medrében.

A vízfolyás sokéves középvízhozama a torkolati szelvényben:

KÖQ = 0,076 m³/s

A vízgazdálkodási szempontból mértékadó kisvízi készlet a torkolati szelvényben:

Qaug80% = 0,034 m³/s

A vízfolyás a jelenlegi bővizű periódust megelőző száraz periódus során több évben is kiszáradt, így a legkisebb vízhozam értéke:

LKQ = 0,000 m³/s

Várszói-patak

A patak 9,66 km² nagyságú vízgyűjtőjét észak felől a vasútvonal, nyugatról a Balaton közvetlen vízgyűjtője, az Ordacsehi-Boglári-berek, délnyugatról a Jamai-patak vízgyűjtője, kelet felől pedig a Tetves-patak vízgyűjtője határolja. A vízfolyás hossza 7,60 km, eredete 130 mBf magasan van, így átlagos esése 3,15 ‰. Boglár belterületén torkollik a Balatonba, gravitációsan. Jellemző nagyvízi lefolyásértéke nem ismert.

Balatonboglári-berek

A berek létrejöttének körülményei hasonlóak a Nagyberekéhez és az Ordacsehi-berekéhez, Azokhoz hasonlóan lefolyástalan terület, amelyet a Balatonboglári „B” árok és a Balatonboglári szivattyútelep nyomócsatornája köt össze a Balatonnal. A felesleges vizeket a 2,0 m³/s vízszállító képességű Balatonboglári szivattyútelep emeli át a befogadóba. A 18,95 km² nagyságú vízgyűjtőt a Balaton felől a vasútvonal, nyugatról a Várszói-patak vízgyűjtője, keletről és délről pedig a Tetves-patak vízgyűjtője határolja. A térszín magassága a Balaton felé csökken, a legalacsonyabb a turzágáttól délre, ahol 103,5-104 mBf között változik.

Jelentősebb vízfolyásai az 1970-es években létesített Balatonboglári „A”, „B” és „C” jelű gyűjtőcsatornák, amelyeknek együttes hossza 10.586 m.

A berek területének nagy részét foglalja el a mintegy 3,0 km² nagyságú Irmapusztai halastó rendszer.

Tetves-patak

Tetves-patak 100,5 km² nagyságú vízgyűjtőjét nyugatról a Jamai-patak, a Pogányvölgyi-vízfolyás és a Deseda-patak, délről az Orci-patak, keletről pedig a Koppány és a Nagymetszés-patak vízgyűjtője határolja. Vadépuszta magasságában ered, hossza 25,1 km, a mederfenék magassága az eredetnél 154,6 m.B.f., a meder átlagos esése 2,9 o/oo. A kistérség 6 települését érinti.

Jelentősebb mellékvízfolyásai a Gamási-vízfolyás, a Nyárádi-vízfolyás, a Tardpusztai-vízfolyás és a Föralapi-vízfolyás.

A Tetves-patak vízhálózatának hossza, a mellékágakat is beszámítva 76,6 km, a vízfolyás sűrűség 0,76 km/km².

A Tetves-patak a hevesebb vízjárású vízfolyások közé tartozik. Nagyvízhozamainak a torkolati szelvényre vonatkozó jellemző értékei a következők:

NQ1% = 18,5 m³/s

NQ3% = 14,0 m³/s

NQ10% = 7,5 m³/s

NQ33% = 4,2 m³/s

A Tetves patak középvízhozama a torkolati szelvényben 0,176 m³/s.

A vízfolyás felszín alatti tározóterének éves kiürülése az apadási görbék tanúsága szerint a viszi szelvényben kb. 30 napot vesz igénybe. A különböző évszakokhoz tartozó apadási görbék nagymértékben eltérnek egymástól. Ősszel a felszín alatti táplálás 10 napon belül elapadhat, még a téli időszakban a 40 napot is meghaladja.

A vízgazdálkodási szempontból mértékadó kisvízi készlet a torkolati szelvényben

Qaug80% = 0,058 m³/s

A vízfolyás az utóbbi száraz periódus során több alkalommal is kiszáradt, a legkisebb vízhozam értéke így 0,000 m³/s.

A település természetes felszíni vízkészletét a sokéves középvízhozam (KÖQ), a mértékadó kisvíz (Qaug80%, vagyis az augusztusi napok 80%-ában rendelkezésre álló természetes lefolyás), valamint az ökológiai szempontok miatt a vízfolyásból ki nem vehető ökológiai vízkészlet értékei jellemzik. E jellemző értékeket foglalja össze a következő táblázat.

Balatonboglár vízfolyásainak vízkészlete a városból való kilépés szelvényében

Vízgyűjtő neve	Vízgyűjtő területe km ²	Ebből Balatonboglár km ²	KÖQ m ³ /s	Qaug80 m ³ /s	Ökológiai kisvíz m ³ /s
Jamai-patak	41,327	0,274	0,088	0,022	0,006
Várszói-patak	9,664	8,278	0,02	0	0
Balatonboglári-berek	18,951	14,671	0,038	0,004	0
Tetves-patak	100,512	6,254	0,215	0,024	0,011
Balaton közvetlen vízgyűjtője	9,31	1,723	0,015	0	0
Balaton vízfelülete		11,91	-	-	-
Terület összesen:		43,11	0,376	0,05	0,017

A különböző vízhasználatok számára hasznosítható vízkészletet a Qaug_{80%} természetes kisvízi készlet és az ökológiai kisvíz különbsége adja. A táblázat szerint a város hasznosítható vízkészlete 0,017 m³/s, azaz másodpercenként 17 liter.

A felszíni vizeket a településen a következő vízhasználatok terhelik:

Vízkivételek

Felszíni vízkivételek Balatonbogláron

Vízgyűjtő/település neve	Öntözési vízkivétel m ³ /s	Halastavi vízkivétel m ³ /s	Rekreációs vízkivétel m ³ /s
Tetves-patak		0,159	
Balatonboglár összesen		0,159	

Bogláron a legjelentősebb, felszíni vízből történő vízkivétel a halastó feltöltés és vízpótlás. Az vízkivétel mennyisége 0,159 m³/s, amely jóval meghaladja a patak mértékadó hasznosítható készletének mértékét. A túlhasználat feltételezhetően az ökológiai kisvíz felhasználásával valósul meg.

Szennyvíz bevezetések

Kommunális vagy ipari szennyvíz a vizsgált területen nem kerül felszíni vizekbe. A kistérség településein a csatornázás és a szennyvíztisztítás megoldott. A Balaton körül üzemelő nyolc regionális szennyvíztelepek közül az egyik Balatonbogláron található, azonban a tisztított

szennyvíz a Balaton védelme érdekében a Nagy-Koppányba kerül kivezetésre. A szennyvízkibocsátás évi átlagos mennyisége a 2006. évről rendelkezésre álló adatok szerint 0,323 m³/s.

A csatornázatlan településrészek szennyvízterhelése elsődlegesen a talajvíz szempontjából jelent vízminőségi kockázatot, mégpedig a nem teljesen vízzáró házi derítőaknák miatt. A tapasztalatok szerint a Balaton vízgyűjtőjén a térség talajvizeinek egy része közvetlenül vagy a kisebb vízfolyások közvetítésével eljut a tóig.

Jelentős emellett a végső soron a Balatont érő halastavi használtvíz bevezetés, amelynek mennyisége a térségben 1.370.000 m³/év-volumenű.

Diffúz szennyezés

A Balaton vízgyűjtő-gazdálkodási terve számba vette a mezőgazdasági és települési eredetű diffúz terhelést is, amely jelentős arányban járul hozzá a vizek tápanyagterheléséhez. A Fonyódi kistérség településeinek becsült diffúz eredetű nitrogén terhelésének összetevők szerinti alakulását a következő táblázat tartalmazza.

Balatonboglár diffúz eredetű nitrogén terhelése a Balaton vízgyűjtő-gazdálkodási terve (2010) szerint

Település	Külterületi összes fajlagos N terhelés (állati és műtrágya eredetű)	Belterületi összes fajlagos N terhelés (emberi és állati eredetű)	Fajlagos N terhelés eredet szerinti aránya			Terhelés minősítése	Terhelés forrása (elsősorban, másodsorban)
			állati	műtrágya	emberi		
		[kgN/ha/év]	[kgN/ha/év]	[%]			
Balatonboglár	-7,0	14,0	6,0%	94,0%	0,0%	nem jelentős	település, mezőgazdaság

Felszíni vizek minőségi viszonyai

A térség felszíni vizeinek vízminőségi osztályozása (MSz 12749 szerint), a 2008-2009 évi észlelések alapján

Hely	Mérték egység	Vízminőségi mérőállomás				
		Imremajori csatorna, Balaton-fenyves, szívóárok	Nagyberek, Balaton-fenyves, zsilipelfolyó	Pogányvölgyi- vízfolyás, Fonyód-Lengyeltóti közúti híd	Zardavári K-Ny-i csatorna, Ordacsehi közúti híd	Tetves-patak, Víz, vízmérce
Oldott oxigén	mg/l	III.	V.	III.	V.	I.
Oxigén-telítettség	%	IV.	V.	III.	IV.	II.
Biokémiai oxigénigény (BOI 5)	mg/l	II.	IV.	III.	III.	I.
Kémiai oxigénigény (KOI ps)	mg/l	V.	V.	IV.	V.	III.
Kémiai oxigénigény (KOI k)	mg/l	V.	V.	III.	V.	III.
Összes szerves szén (TOC)	mg/l	V.	V.	IV.	V.	IV.
Ammónium (NH ₄ -N)	mg/l	I.	II.	I.	II.	I.
Nitrit (NO ₂ -N)	mg/l	III.	III.	IV.	III.	IV.
Nitrát (NO ₃ -N)	mg/l	III.	II.	III.	III.	IV.
Összes nitrogén	mg/l	V.	V.	V.	V.	V.
Orto-foszfát (PO ₄ -P)	µg/l	I.	I.	I.	I.	I.
Összes foszfor	mg/l	I.	I.	I.	I.	I.
a- Klorofill	mg/l	III.	IV.	IV.	III.	II.
Cink	µg/l			I.	I.	I.
Higany	µg/l				I.	I.
Kadmium	µg/l				I.	I.
Króm (III) / (VI)	µg/l			I.	I.	I.
Nikkel	µg/l				I.	I.
Ólom	µg/l				I.	I.

Réz	µg/l			I.	I.	I.
Arzén	µg/l				I.	I.
Vas	mg/l					I.
Mangán	mg/l					II.
pH		II.	I.	I.	I.	I.
Fajlagos vezetés (20 o C-on)	µS/cm	IV.	III.	III.	IV.	III.

Jelmagyarázat:

kiváló	jó	tűrhető	szennyezett	erősen szennyezett
--------	----	---------	-------------	--------------------

Amint a táblázatból látható, a legkedvezőtlenebb, erősen szennyezett állapot a három „berek típusú” vízfolyás oxigénháztartási paramétereiben tükröződik.

Tápanyagterhelés, ezen belül a nitrogén koncentráció tekintetében a kép valamennyi mérőhely esetében igen kedvezőtlen, itt viszont egyértelműen a két nagyobb vízfolyás, a *Pogányvölgyi-vízfolyás* és a *Tetves-patak* hozza a nagyobb szennyezést, amely települési és diffúz mezőgazdasági eredetű egyaránt lehet.

A *Balaton* vize jellemzően kemény víz, pH-ja enyhén lúgos. Kalcium-magnézium hidrogénkarbonátos jellege miatt az alga növekedésével járó széndioxid elvonás következtében a biogén mészkiválás folyamatos, miáltal a víz kismértékben zavarosnak tűnik, átlátszósága ritkán haladja meg az egy métert.

A Balaton vízminőségét befolyásoló tényezők közül különösen fontos szerepet játszanak a mikrobiológiai jellemzők, az algásodás mértékét jellemző klorofill-a tartalom alakulása és az azt befolyásoló foszfor- és nitrogénháztartás jellemzői. Ez utóbbiak részben a Balatonba torkolló vízfolyások terhelésétől és a tó medrében felhalmozódott iszap mennyiségétől, tápanyagtartalmától és hullámozás miatti felkavarodásától. A klorofill-a tartalom jelentősen függ továbbá az időjárástól és az annak hatására bekövetkező biológiai és kémiai folyamatoktól. A Balaton vízminősége Balatonboglár partszakaszán üdülésre megfelel.

A vízminőség közvetlen hatása a strandoknál jelentkezik. Balatonbogláron 6 kijelölt fürdőhely található. A fürdőhelyek üzemeltetői a jogszabály alapján előírt gyakorisággal – négy-öt alkalommal – elvégeztették a fürdővíz bakteriológiai vizsgálatát. A vizsgálati eredmények szerint a fürdővíz kiváló minőségű. A víz minőségének romlása miatt további, az egészségügyi kockázat megállapítására irányuló vizsgálatokat - Klorofill-a, Cianobaktérium sejtszám az ÁNTSZ nem kezdeményezett.

Felszíni vizek minősítése a Víz Keretirányelv szempontjai szerint

A vízfolyások biológiai, kémiai és hidromorfológiai állapotáról ad átfogó képet a Balatonnak az EU Víz Keretirányelve (VKI) szerint 2010. márciusában elkészült vízgyűjtő-gazdálkodási terve. A VKI a vizeket komplex módon és végső soron a vízi ökoszisztémák, a vízi élővilág életfeltételeinek biztonsága szempontjából értékeli, amely szerint egy víztér (a VKI szóhasználatával víztest) akkor van jó biológiai állapotban, amikor a típusának megfelelő fajokat és biodiverzitást hosszú távon fenn tudja tartani.

A VKI a víztestek a típusnak megfelelő jó állapotba helyezését az elkövetkező 15 év alatt irányozza elő.

A Balaton vízgyűjtő-gazdálkodási terve a környék 9 vízfolyásának víztestéről tartalmaz információt és értékelést. (A terv nem tér ki a 10 km²-nél kisebb vízgyűjtők vízfolyásaira.)

A Tetves-patak felső vízgyűjtőjének kivételével valamennyi víztest az erősen módosított vagy mesterséges kategóriába tartozik. Végső értékelésében, ökológiai szempontból valamennyi mérsékelt vagy gyenge minősítésű. Ezt tükrözi a biológiai értékelés is, amely egyedül a Halsok-árok esetében éri el a jó szintet.

Tekintve, hogy fizikai-kémiai szempontból vízfolyások többsége a jó minősítést is eléri, a hidromorfológiai feltételek javítása lehet jó ökológiai állapot elérésének útja.

A térség felszín alatti vízbázisai felső-pannóniai korú rétegvízádók, amelyek általában elegendő földtani védelemmel, vagyis kellő vastagságú fedőréteggel rendelkeznek.

Veszélyeztetettnek minősül a Balatonboglári (400 m³/nap) és a Látrányi (200 m³/nap) ivóvízbázis. Mindkettő a talajvízből a rétegvízbe átjutó, mezőgazdasági és települési területhasználatok által okozott szennyezés miatt került a veszélyeztetett kategóriába. A veszélyeztetettség mértéke közepes.

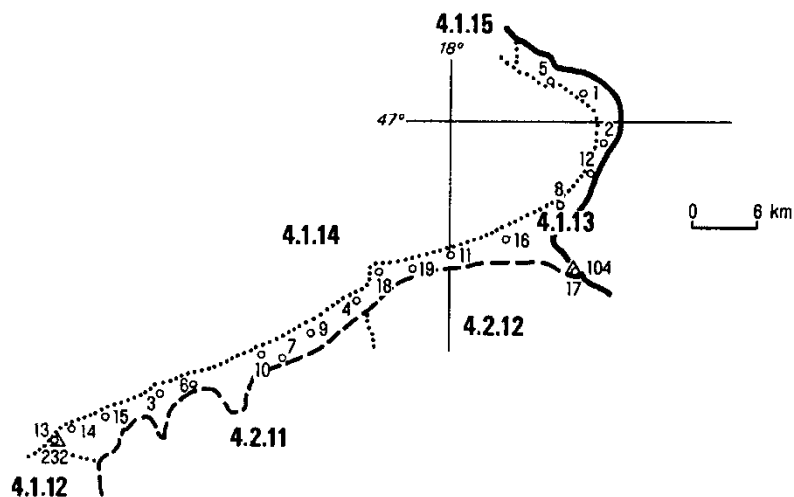
A felszín alatti vízbázisok védelmét biztosító védőidomok és védőterületek kijelölését, illetve ezeken belül és a területhasználatokat valamilyen mértékig korlátozását a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet írja elő. A térség vízbázisai közül jelenleg Balatonboglár, Fonyód és Látrány esetében csak becsült, tájékoztató jellegű védőterület kijelölés történt.

Tájhasználat, tájszerkezet

Balatonboglár geológiai és tájföldrajzi szempontból nagyobb részben a Somogyi parti síkon, déli külterületein pedig a Nyugat-Külső-Somogy kistájhoz tartozik, a két kistáj találkozási vonalán fekszik.

Somogyi parti sík

A Somogyi parti sík térképvázlata

Települések: 1=Balatonakarattya, 2=Balatonaliga, 3=Balatonboglár, 4=Balatonföldvár, 5=Balatonkenese, 6=Balatonboglár, 7=Balatonőszöd, 8=Balatonszabadi-Fürdőtelep (Siófok), 9=Balatonszárszó, 10=Balatonszemes, 11=Balatonszéplak, 12=Balatonvilágos, 13=Bélatelep (Fonyód), 14=Fonyód, 15=Fonyódliget (Fonyód), 16=Siófok, 17=Siójut, 18=Szántód (Zamárdi), 19=Zamárdi.

Domborzati adatok

A Balaton D-i partját a Nagyberki és Siófok között 2-4 km szélességben kísérő partszegély legmagasabb részeit — a vulkáni tufa tanúhegyeket (Boglári-, Fonyódi-Várhegy) kivéve — a somogyi meridionális hátaik előterében elhelyezkedő domblábi lejtős síkok képviselik. Szelíd hajlású, alacsony felszín (120-160 m a tszf.). A tóhoz kifutó köztes meridionális völgyek tölcészerű öblözetei, a berkek a feltöltődés színterei. Ma is nagyrészt vizenyős területek. Sajátos alakulatok a meridionális hátaik tóig kinyúló elvégződéseik, amelyek alámosott magas, meredek (szakadékos) falakként keretezik a vízpartot. Hasonlóak a vulkáni tanúhegyek egyes tó felőli lejtőik is. Az alacsony és magas, meredek partfalak és a vízszegély között helyezkedik el a tulajdonképpeni parti sáv, amely a szabályozások előtt vizenyős, mocsaras kis vápákkal és mélyedésekkel tagolt, egymás mögött sorakozó, különböző magasságú és kiterjedésű turzások rendszere volt (104-110 m tszf-i magasság között). Ma jórészt elegyengetett, feltöltött, csaknem teljesen beépített „üdülősáv”, „kultúrterület”.

Tájtípológiai összegzés

Mérsékelt meleg, Siófoktól Ny-ra mérsékelt nedves éghajlatú, részben a tóparton meredeken elvégződő alámosott, barna és csernozjom barna erdőtalajjal borított alacsony

dombhátak, részben a közéjük és a tóparti turzások közé zárt rossz lefolyású, lápos réti talajú árterek és többé-kevésbé lecsapolt síklápok (az ún. berkek) területe.

Siófoktól K-re az éghajlat már mérsékelten száraz és a tó fölé emelkedő, mély talajvizű löszös síkságot mésztepedékes csernozjom fedí. Az ártereken az ártéri ligetek puhafa erdőcsoportjai mellett a rétlápok növényzetét lehet találni. A magasabb dombvonulatok maradványerdei vagy illír jellegű molyhos tölgyesek vagy cseres tölgyesek, míg a K-i tájrészen a tatárjuharos lösztölgyesek alkotóelemei bukkannak elő, helyenként homoki tölgyes csoportokkal. Az egyes típusok hasznosítását a tóhoz viszonyított fekvés eléggé meghatározza.

A magasabb dombságok eróziós-deráziós völgyekkel tagolt, mély talajvizű felszínén lehet találni a településeket, valamint a szántók és a szőlők-gyümölcsösök kb. 1/4-1/4-részarányt elfoglaló foltjait, továbbá kis területű erdőfoltokat.

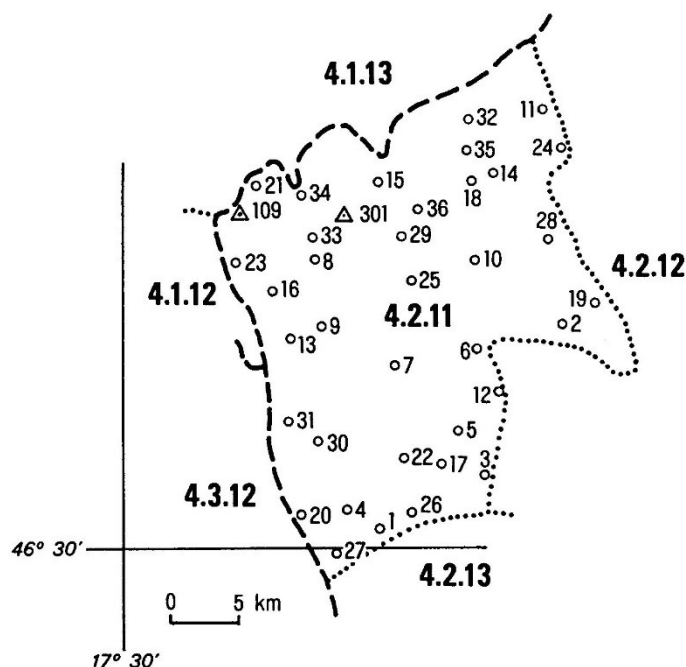
A mély fekvésű, magas talajvizű árterek és síklápok vagy szántók, vagy rétek és legelők.

A Ny-i tájrész löszös síkjainak tó közeli részét ugyancsak települések foglalják el, míg távolabbi területei kultúrsztyep jellegű szántóföldek, itt-ott ligetekkel tagolva.

Hasznosítható nyersanyagait a berkek tőzege, lápföldje és lápi mész üledékei képviselik.

Nyugat-Külső Somogy

Nyugat-Külső Somogy térképvázlata

Települések: 1=Alsóbogát (Edde), 2=Andocs, 3=Ecseny, 4=Edde, 5 =Felsőmocsolád, 6=Fiad, 7=Gamás, 8=Gyugy, 9=Hács, 10=Karád, 11=Kereki, 12=Kisbárapáti, 13=Kisberény, 14=Kötcse, 15=Látrány, 16=Lengyeltóti, 17=Mernyeszentmiklós, 18=Nagycsepely,

19=Nágocs, 20=Osztopán, 21=Ordacsehi, 22=Polány, 23=Pusztaberény (Lengyeltóti), 24=Pusztaszemes, 25=Somogybabod, 26=Somogygeszti, 27=Somogyjád, 28=Somogymeggyes, 29=Somogytúr, 30=Somogyvámos, 31=Somogyvár, 32=Szólád, 33=Szőlősgyörök, 34=Szőlőskislak, 35=Teleki, 36 Visz.

Domborzati adatok

A kistáj a Balaton Lengyeltóti-Kőröshegy közti parti síkjától D-re a Dél-Külső-somogyi-süllyedékig (kb. Igal-Mernye vonaláig) terjed. Ny felé a merev futású, meridionális Osztopáni-völgy különíti el a belső-somogyi hordalékkúptól. K-i határa kb. Bonnya-Karád-Zics-Kőröshegy vonalában húzható meg. A terület meridionális völgyekkel közrefogott, É-D-i irányban húzódó hátaik rendszere. Három, Ny-i irányban sorakozó, D felé egyre hosszabb dombhát (Balatonföldvári-, Karádi-, Boglári-hát) alakult ki ebben a térségben az egykori egységesebb hegylábi síkból. Szélességük 5-10 km, hosszúságuk 20-30 km. A dombhátak több közös geomorfológiai vonással rendelkeznek. A 180-200 m tszf-i magasságról É felé fokozatosan 280-300 m-ig felemelkedő, a Balaton medencéjére 100 m körüli meredek, lépcsőzött peremekkel leszakadó hátaik gerincvonalainak É-D-i irányú lejtése átlagosan 2-3°. Ez az érték csak a köztes lapos lépcsőknél meredekebb kissé. A domborzat tagoltsága élénk. Többnyire közepes (5-15°) hajlásszögű, lejtőpihenőkkel is tagolt, talajerózióval sok helyen sújtott, mezőgazdaságilag hasznosítható ill. hasznosított lejtők vannak túlsúlyban. A magas meredek lejtők a Balaton mentére korlátozódnak. Itt omlásos-csuszamlásos szakaszok is előfordulnak. Elsősorban a hátaik magasabb, tagoltabb É-i részein jellemzők az eróziós-deráziós kisformák, a hátraharapódzó völgy-fők ujjszerűen elágazó mély bevágásai szakadékvölgyekkel, üregek, fülkék, mélyutak tömegével.

Általában a dombhátak központi sávjai a tetőszintek és a viszonylag sík felszínrészek. Ezek a D-i részeken kiszélesednek és gazdaságilag hasznosíthatók. A magas É-i részek tetőszintjei azonban keskeny, zeg-zugos futású sávok, vagy izolált foltok. Ezek inkább erdőgazdálkodásra alkalmasak. Kedvező domborzati adottság, hogy a hátaik K-Ny-i irányban lépcsős elrendezésűek. A magasabb központi tetőszinteket alacsonyabb peremi lejtős félsíkok, völgyvállak kísérik. Ezek a lankásabb lejtőkkel határolt, enyhén tagolt lépcsők igen kedvező feltételeket nyújtanak mezőgazdasági művelésre, útvonalvezetésre, települések és egyéb műszaki létesítmények számára. A völgyvállak a dombhátak közötti meridionális völgyeknek igen jellegzetes térszíni alakzatai. E völgyek további jellegzetességei a völgyi vízvázasztók, amelyek É-i és D-i kettős lefolyást eredményeznek, továbbá a Balaton menti torkolataiknál kialakult tölcészerű öblözetek, az ún. berkek.

Földtani adottságok

A terület alapformái szerkezeti mozgásokkal pannóniai homok- és agyagüledékekből alakultak ki. Mivel az alaphegység tömbjei ÉNy-DK-i és erre merőleges szerkezeti vonalak mentén

lépcsőzetesen süllyedtek le, a pannóniai üledékek vastagsága is DK felé 200-700 m között váltakozik. Az említett homok és agyag azonban csak a hátaik peremén, lejtők aljában bukkan a felszínre, másutt néhány m vastag murvás folyóvízi homok és 10-20 m vastag lösztakaró fedi. Lejtőkön, völgyvállakon jelentős vastagságban halmozódtak fel löszös-murvás, homokos lejtőüledékek. A talajvíz a magasabb löszháton 20-40, az alacsonyabb szinteken 6-10 m, az alluviumokon 2-4 m mélyen helyezkedik el. A pannóniai üledékekben 100-300 m között több szintben tárolódnak rétegvizek. A terület D-i részein 1000-1400 m-ről 70 °C körüli hőmérsékletű hévizek nyerhetők. A nedvesebb, szélesebb völgytalpakon tőzeges kotus rétegek, lápi mészkő is előfordul.

Tájtípológiai összefoglalás

Mérsékelt meleg és mérsékelt nedves éghajlati jellege D felé fokozódik.

A Nagyberekekkel szomszédos ÉNy-i tájrész eróziós-deráziós völgyekkel tagolt alacsony dombosság, amelynek lejtőlöszös takaróján csernozjom barna erdőtalaj alakult ki. A természetes növényzet egykor a cseres tölgyes volt, amiből mára csak kb. 10%-os területi részesedés maradt. Helyét a szántók (75%) és a szőlők-gyümölcsösök (15%) foglalták el.

A kistáj nagyobb K-i és D-i része ugyancsak eróziós-deráziós völgyekkel tagolt, de valamivel magasabb felszínű dombosság. Itt a lejtőlöszös dombhátak gerincein agyagbemosódásos, lejtő barna erdőtalajok alakultak ki. A magasabb dombvonulatok gyertyános tölgyeseiből és az alacsonyabb szintek cseres tölgyeseiből még sok megmaradt (35-40%). A többi területet szántók (60%) és elszórtan szőlők, gyümölcsösök foglalták el.

A dombosságot tagoló völgyekben magas talajvízű réti öntéstalajokat és lecsapolt síklápokat lehet találni, amelyek ma ártéri ligetekkel tagolt rétek és legelők, kisebb részben szántóföldek. Hasznosítható nyersanyagai (vakoló homok, falazó homok, téglagyag, tőzeg) nem nagy értékűek.

A kistáj fontos funkciója lenne a Balaton-part üdülő idegenforgalmának közeli háttér-területként való kiszolgálása, amit a termelés megfelelő irányításával elégíthetne ki.

A talajviszonyok leírása

Somogyi parti sík

A parti területeken lápos réti és telkesített síkláp talajok találhatók. Utóbbiak kiterjedése jelentős (42%); zömmel Fonyód és Balatonboglár között fordulnak elő. Mintegy 70%-ukat rétek borítják.

Nyugat-Külső Somogy

Döntően a löszös üledékeken kialakult különböző erdőtalajok a jellemzők. Az agyagbemosódásos barna erdőtalajok részaránya 20%. A többségében löszön képződött

változatok vályog mechanikai összetételűek, vízgazdálkodásukra a közepes vízvezető és a jó víztartó képesség a jellemző, termőképesség szerinti besorolásuk pedig VI.

Az alacsonyabb térszínek löszös üledékein főként barnaföldek képződtek. Területi részarányuk 54%, emiatt a kistáj uralkodó talajtípusát képviselik. Fizikai és vízgazdálkodási tulajdonságaik az agyagbemosódásos erdőtalajokéhoz közelállók, termékenységük a kisebb kilúgozottság következtében kedvezőbb; az V. talajminőségi kategóriába tartoznak. A lejtőkön elfoglalt helyzetük miatt nagy az eróziós potenciáljuk. Szántóként mintegy 60%-uk hasznosított.

A még lankásabb térszínek csernozjomok felé átmenetet képviselő — szintén löszös üledékeken kialakult — erdőtalaj típusa a csernozjom barna erdőtalaj. A másik két erdőtalaj típustól nagyobb szervesanyag-tartalmával és kilúgozottsága mértékének további mérséklődésével különbözik. Termékenységű besorolása a barnaföldekével megegyező (V.), de erdősültsége jóval kisebb mértékű (10%). Túlnyomórészen szántó fedi, de jelentős a szőlőterületek részaránya is (15%).

Kis területeken mészlepedékes csernozjomok, csernozjom jellegű homokok, réti csernozjomok, a völgyekben öntés réti, ill. síkláp talajok is előfordulnak. Együttes területük is csupán az összterület 7%-a, ezért gazdasági jelentőségük nem meghatározó.

A kistáj löszös üledékekkel borított térszínein mészlepedékes csernozjomok (32%), csernozjom barna erdőtalajok (7%) és barnaföldek keletkeztek (15%).

Területhasználat

A térség településeinek területe nagy változatosságot mutat. A területhasználat szintén sokféle, ami a változatos domborzatnak, a vizenyős területeknek és a kulturális hagyományoknak köszönhető. A legjellemzőbb területhasználat a szántó. Ez a települések több mint felére önmagukban is igaz. Kivételt képez Balatonlelle, Somogytúr és Vesz, ahol az erdőgazdálkodás és a gyümölcstermesztés a jellemző, Balatonboglár, ahol a gyümölcs, főleg a szőlő termesztés dominál, Fonyód ahol a gyepgazdálkodás, és a művelésből kivett terület a fő területhasználat.

Balatonboglár területi adatai

Település	Belterület (ha)	Külterület (ha)	Zártkert (ha)	Összesen (ha)
Balatonboglár	547,0	2576,1	80,6	3203,7

Forrás: Földhivatali Információs Rendszer, 2010.

Balatonboglár területhasználati adatai

Település	Egys.	Erdő	Fásított terület	Rét, legelő, gyep	Szőlő, gyümölcsös	Kert	Kivett	Szántó	Nádas, halastó, egyéb
Balatonboglár	ha	187.3	0.1	198.9	432.6	0.6	2084.7	203.8	95.7
	%	6.0	0.0	6.2	13.5	0.0	67.1	6.6	3.0

Forrás: Földhivatali Információs Rendszer, 2010.

Talajdegradációs folyamatok, talajállapot változások

A térség települései közül Balatonfenyves és Fonyód külterületére nem jellemző a termőtalaj eróziója, a többi 9 település határának kisebb-nagyobb része erodált, a felszíni talajerózióra érzékeny. A kistáj erózióknak kitett részei az ÉÉNY-DDK-i tájolású, meridionális helyzetű Gamási-hát és a Karádi-hát lejtői, valamint a Belső-Somogy felé lehanyatló lépcsős sík. A lejtőkön a homokos lösz-löszös homok talajképző közet fokozottan erózió érzékeny, ami a téli hóolvadások, a tartós esőzések és a nyári felhőszakadások időszakában a lejtőkön lefutó felszíni víz által elsodort hordalék mennyiségében mutatkozik meg.

A lejtőkről lemosódó hordalék a Jamai patak, a Tetves patak és a Büdösgáti vízfolyás (Szóládi völgy) völgytalpán terül el. A hordalék egy része, illetve a hordalékból kioldódó tápelemek a patakokon keresztül terhelhetik a Balatont.

Balatonboglár a Gamási-hát ÉNY-i részén a hordalék a Tetves patak völgyébe, a Boglári halastavak menti lápos területre juthat.

A Tetves patak által a Balatonba szállított hordalék kiszűrésére a hetvenes évektől működött Látrány határában egy 8 ha-os nagyságú sankolótér. A sankoló az évezred végére megtelt, ezért az elmúlt években a hordalék a Rád-pusztánál lévő sankolótéren át közvetlenül a Balatonba jut. A Balaton vízvédelme érdekében sürgős feladat lenne egy új sankolótér kialakítása.

Ásványvagyon

A térségben több megkutatott illetve bezárt ásványi nyersanyag lelőhely található (24. sz. táblázat). A korábban kitermelt fő ásványi nyersanyagok a lápi mész, lápföld, vegyes tőzeg, építési- és falazó homok voltak. Balatonbogláron az alábbi bányatelkek találhatók.

Ásványi nyersanyag lelőhelyek Balatonbogláron

Bányaterület kód	Előfordulás megnevezése	Nyersanyag	Leelőhely közigazgatási helye	Bánya státusz
15-03-041-05	Boglári berek I.	vegyestőzeg, lápföld	Balatonboglár	megkutatott
15-03-041-06	Berek	vegyestőzeg, lápföld, lápi mész	Balatonboglár, Ordacsehi, Fonyód	megkutatott

Forrás: Pécsi Bányakapitányság, 2010.

A környezeti - ökológiai állapot

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzetében a táj, a természeti és a települési környezet minőségének védelme, a jelentős gazdasági potenciált képviselő üdülés és idegenforgalom minőségi fejlesztéséhez szükséges környezeti feltételek megőrzése és javítása, a térség kiegyensúlyozott területi fejlődése és a térség megfelelően szabályozott területhasználata elengedhetetlen feltételek az ökológiai állapot egyensúlyának megőrzéséhez.

Az ökológia az élőlények egymás és környezetük közötti kölcsönhatás – rendszerét vizsgálja. Az ökológiai rendszerek, mint általában a környezeti rendszerek, nyíltak. Az élőrendszerek természetes körülmények között is változnak, de az emberi élet tartamához képest lassan, míg az emberi beavatkozások hatására a változások felgyorsulhatnak. Ha a környezetvédelmi szempontból negatív hatások dominánssá válnak (pl. túl sok az illegális lerakó a külterületen), a rendszer gyors ütemben degradálódik, sőt el is pusztulhat. Az élőrendszerekben fennálló törvényszerűségek ismeretében az ember szabályozhatja azok működését, így kellő tudatossággal az egyensúly pozitív irányba is eltolható, és tudatosan létrehozható egy új dinamikus egyensúlyi állapot.

Az ökológiai állapotot a levegőbe kibocsátott terhelés, a felszíni- és felszínalatti vizeket, a talajt közvetlenül érő szennyezés számottevően befolyásolja.

A táj élővilágának ismertetése

Növényvilág

Növényföldrajzi szempontból a Somogyi flórajárásba (Somogyicum) sorolódó Somogyi parti sík kistáj jellegzetesebb potenciális erdőtársulásai az ezüsthársas tölgyesek (*Tilio argenteae-Quercetum petraeaecerris*), a gyertyános kocsánytalan tölgyesek (*Quercus petraea-Carpinetum praeillyricum*), a tölgy-kőris-szil ligeterdők (*Quercus-Ulmetum praeillyricum*), valamint a patak-menti égeresek (*Carici elongatae-Alnetum*). A terület jellegzetesebb lágyszárú fajai a festőpipitér (*Anthriscus tinctoria*), a magas hölgymák (*Hieracium baubini*), a bíboros kosbor (*Orchis purpurea*), a sugaras zsoltina (*Serratula radiata*), az árlevelű len (*Linum tenuifolium*) stb.

Az erdőművelésbe vont területeket vegyeskorú, kemény- és lágylombos, valamint kisebb foltokban fenyőerdők borítják. Az erdők átlagos évi folyónövedéke 3,0-4,5 m³/ha között váltakozik. A mezőgazdasági termelés elterjedtebb haszonnövényei a búza (20-30 q/ha), az ősziárpa, a kukorica és a káposzta. A kertészeti kultúrák közül az őszibarack jelentősebb.

A Nyugat Külső Somogy kistáj szintén a Somogyi flórajárásba (Somogyicum) tartozik. A terület elterjedtebb és potenciálisan tekinthető erdőtársulásai közé az égeres láperdők (Thelypteridi-Alnetum), a patakmenti égeresek (Carici elongatae-Alnetum) és a tölgy-kőris-szil ligeterdők (Quercus-Ulmetum praeillyricum, ill. ruscetosum) sorolhatók. A területen a láprétek és szittyósok (Schoenetum nigricantis; Juncetum maritimi) is kifejlődtek. A kistáj nevezetes lágyszárú faja a reliktum jellegű amerikai káka (Schoenoplectus americanus).

A kistájban kevés az erdőgazdasági terület. A mezőgazdasági termelés elterjedtebb kultúrái a zöldborsó, a paradicsom és a káposzta. A gyümölcsfélék közül az őszibarack és a szőlő jelentősebb.

Állatvilág

Balatonboglár állatvilágát – a környék vizes, tocsogós, lápos növényzetével összhangban – főként a vízi madarak igen gazdag fajtaválasztéka jellemzi. A térségben több mint 200 madárfaját regisztráltak, amelyek között a vonuló és a fészkelő fajták is megtalálhatók.

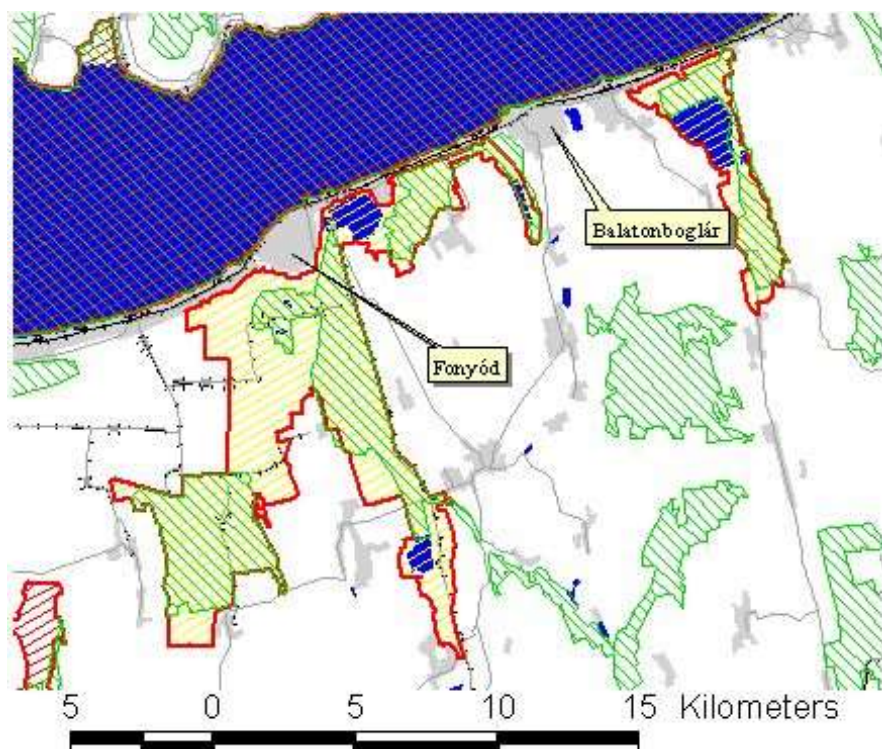
Különösen gazdag – a madárállomány mellett – a Nagybereki Természetvédelmi Terület vadállománya, ahol gyakran látható őz, szarvas és fácán.

2.11.2. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Balatonboglár területe – a Balaton teljes déli partjával együtt – tájvédelmi szempontból a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság hatáskörébe tartozik. A városban és közvetlen környezetében országos, vagy helyi védetség alá eső táji, vagy természeti egyedi érték nem található.

Fokozott figyelmet érdemel azonban a Natura 2000 Különleges Madárvédelmi Terület kategóriájába eső, Balatoni Berkek elnevezésű területcsoport, az alábbi térképvázlat szerint. Eszerint Boglárt ezek a Natura 2000 területek nem érintik, de közvetlenül szomszédos területeit igen. A Natura 2000 területekhez tartozik a Balaton tó is, ennek boglári területrésze 3.39 Ha.

A Balatoni Berkek Natura 2000 terület áttekintő térképe

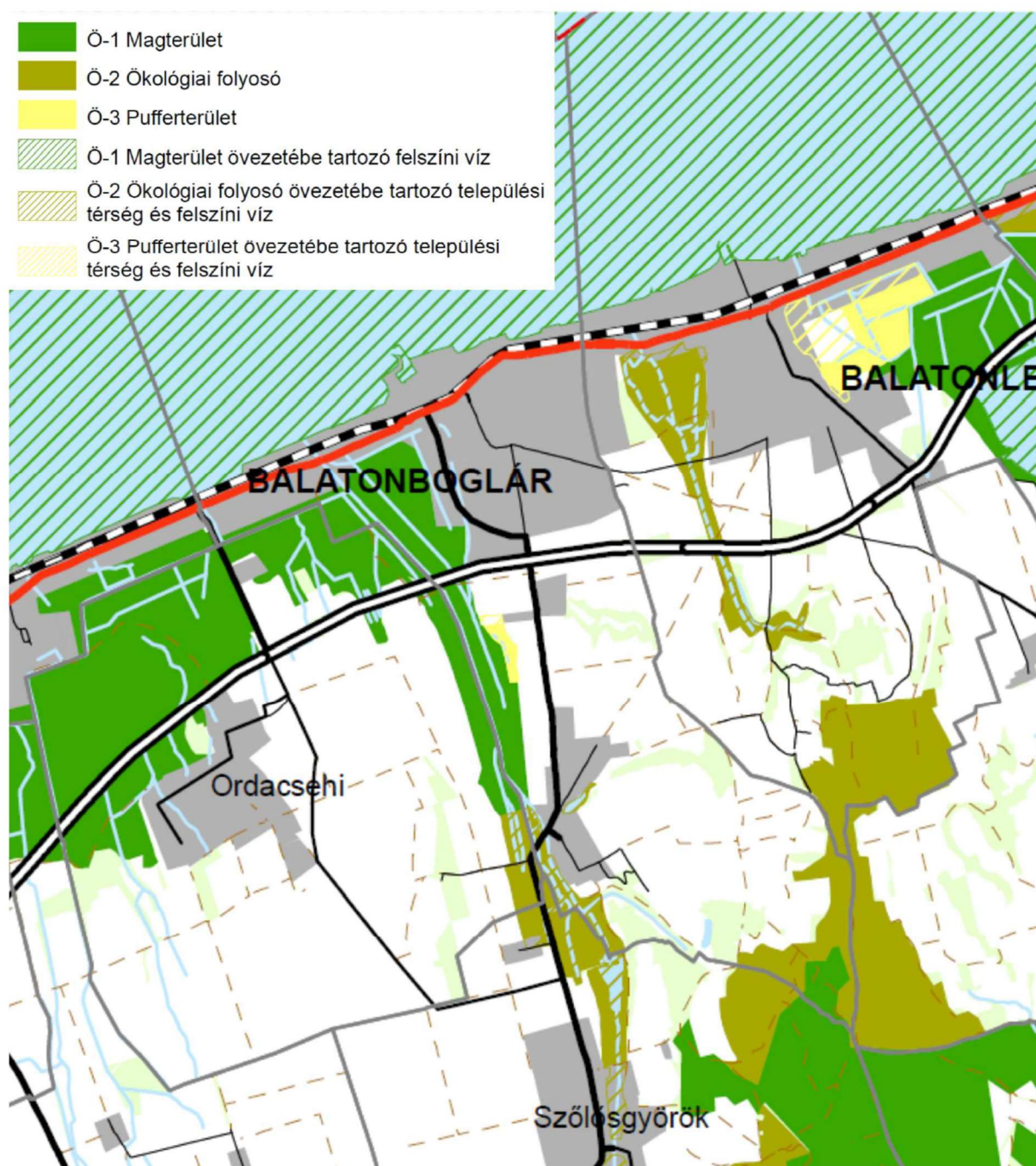

Forrás: <http://www.natura.2000.hu/hu/node/252> 2018. február 17.

A Balatontól délre, Balatonkeresztúr és Boglár-boglár között elterülő terület egykor szerves része volt a Balatonnak, de ma már gyakorlatilag nincs kapcsolatban a tóval. Erősen csatornázott, gyenge termőképességű terület, mélyebb részein mocsaras területek, nedves rétek és faültetvények találhatók.

A madárvédelmi terület része a Fehérvíz-láp, a Nagy-Berek, az Ordas-berek és az Irmapusztai-halastavak is. A lecsapolások miatt madárállományának jelentősége csökken. Gémtelepei részben átköltöztek a Kis-Balatonra. A vonuló vízimadarak számára is jelentős terület. A terület kijelölő határozata 45 madárfajtát sorol fel. Itt a megengedett földhasználat: erdőgazdálkodás, halgazdálkodás, mezőgazdaság (gyep-, szántógazdálkodás), természetvédelem, vadászat és vadgazdálkodás, vízgazdálkodás. A terület legfontosabb veszélyeztető tényezői: a halászat és halgazdálkodás, infrastruktúra fejlesztése, madarak zavarása idegenhonos fajok következményei, turizmus, üdülés, városiasodás, vízgazdálkodási problémák. Lényegesen zavaró objektuma az M7 autópálya. A legeltetés és kaszálás felhagyása miatt a területen erősen terjed a magas aranyvessző (*Solidago gigantea*).

A Balaton Üdülőkörzet Kiemelt Térség ökológiai hálózata - részlet

Forrás: 2000. évi CXII. tv. 4/1. melléklet

A Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervéről szóló CXII. tv. 4/1 melléklete szerint a város területe az ökológiai magterület, az ökológiai folyosó és a pufferterület különféle kategóriáihoz tartozik.

Ugyanennek a tervnek a 4/2 melléklete szerint a város külterületei autópályától délre eső térségéből jelentős nagyságú területrészt a térségi jelentőségű tájképvédelmi területek közé tartozik.

Ezeknek a kategóriáknak az alkalmazása Balatonboglár településszerkezeti tervének, valamint helyi építési szabályzatának felülvizsgálata során történik majd meg.

A Balaton Üdülőkörzet Kiemelt Térség tájképvédelmi területei – részlet

Forrás: 2000. évi CXII. tv. 4/2. melléklet

Balatonboglár területén az Országos Erdőállomány Adattár 28,82 Ha erdővel borított, és 0,69 nem erdővel borított, de az erdőtervben szereplő egyéb területet tart nyilván, az erdőből 20,43 Ha védelmi, 8,39 Ha pedig gazdasági erdő. A kiváló termőhelyi adottsággal rendelkező erdő nagysága 25,4 Ha.

2.11.3. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A településen az alapvető tájhasználati konfliktusokat az ember által okozott hatások, azaz a korábbi tájhasználatból idegen üdülési, mobilitási, kereskedelmi és termelési rendszerek megjelenése, és fokozatos terjeszkedése jelenti. Emellett fontos – a természetes folyamatokból adódó – problémákat jelent a tájhasználatban a Jamai-patak partjának eróziója, ami a kívánatos vízviszonyok fennmaradását veszélyeztetheti. Az előbbire megoldás lehet a közterületek színvonalas, természetbarát kialakítása, a városi terjeszkedés megakadályozása, a tervszerű területhasználat, valamint a környezetbarát közlekedés. Az utóbbi ellen a rendszeres fenntartási munkák elvégzésével lehet védekezni.

2.11.4. A felszín alatti vizek védelme

Magyarországnak az 1155/2016. (III. 31.) Kormányhatározattal kihirdetett második (felülvizsgált) vízgyűjtő-gazdálkodási terve alapján a település a Balaton részvízgyűjtő Balaton közvetlen tervezési alegységen belül a HU_sp.4.3.1 kódszámú Balaton déli vízgyűjtő megnevezésű dombvidéki sekély, porózus felszín alatti víztestet érinti. A vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés során meghatározottak szerint a felszín alatti víztest mennyiségi állapota jó, de a kémiai állapota – a felszíni vizek gyenge állapota miatt – gyenge, amelyet a településrendezés sem mennyiségi, sem minőségi szempontból nem ront, de a jó állapot elérése és fenntartása érdekében a felszíni, felszín közeli, és felszín alatti vizek, valamint ezek víztartó képződményei nem szennyeződhetnek.

A 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet, amely a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szól, meghatározza a felszín alatti vízbázisok esetében a belső, külső, valamint hidrogeológiai védőidom és védőterületek meghatározásának, kijelölésének, kialakításának és fenntartásának módját. Ilyen szempontból a város nem érinti sérülékeny üzemelő ivó-, ásvány- és gyógyvízhasznosítást szolgáló vízkivételek védőövezeteit.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Kormányrendelet 2. § 19. pontja és a VITUKI Nonprofit Kft. által kiadott lista (1991-1995) alapján Balatonboglár a magas talajvízállású települések közé tartozik.

2.12. A zöldfelületi rendszer vizsgálata

2.12.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei

A város zöldfelületi rendszere a közparkokból, közterületi zöldhálózati elemekből – zöldfelületekből, fasorokból -, intézménykertekből, kertszerűen kialakított temetőkből, valamint

a magáningatlanok zöldfelületeiből áll össze. Szerencsés esetben a foltszerű elemekből – pl. parkokból – és az azokat összekötő lineáris, vonalszerű elemekből – pl. fasorokból – összefüggő rendszer áll össze, úgy, hogy a lakosság a lakóhelyétől kényelmes gyaloglási távolságon – kb. 4-500 m-en – belül el tudjon jutni egy a rekreálódását segítő közcélú zöldfelületre, pl. közparkba, vagy nyilvános használatú intézménykertbe.

2.12.2. A települési zöldfelületi rendszer összefüggései

A hagyományos magyar falvakban általában legfeljebb a főtéren található közcélú zöldfelületek, díszparkként, emellett fasorok is díszítették az utcákat, gyakran gyümölcsfákkal. Ennek megfelelően az egykori falvakból kinőtt városok esetében a lakóhely-közel rekreáció területeit, azaz a nyilvános közparkokat utólag kell létrehozni a megfelelő lakóhelyi komfort érdekében.

Bár Balatonbogláron az elmúlt másfél évszázad üdülővárosi fejlődési pályája nyomán már csak nyomokban fedezhetők fel az egykori mezőgazdasági település jellemzői, a zöldfelületi rendszerrel jórészt ez a helyzet.

A település ugyanis igen gazdag biológiailag aktív felületekben, a város dombjain és a központban, és a lakóterületek telkein, valamint a parti sávban is gazdag a növényállomány, éppen a zöldfelületek átfogó koncepció szerinti megfelelő funkcionális szereposztása és felszereltsége, valamint a közterületek átgondolt zöldhálózati rendszere hiányzik, a város központjában éppúgy, mint a kertvárosi lakóterületeken. Főként a lakóterületek közös zöldjei hiányoznak, és elhelyezésük is távol áll az optimálistól. A településszerkezeti a gazdasági területek nyugati peremén feltüntetett közparkok jól mutathatnak a terven, de a tényleges mindennapi használat számára nem mondhatók igazán gyerekbarát megoldásnak. Szükség lenne ezért egy olyan átfogó zöldhálózati koncepció elkészítésére, amely segítené a zöldfelületek megfelelő funkciókkal és elhelyezéssel való továbbfejlesztését, tekintettel az utcafásítások lehetőségeire és sajátosságaira.

2.13. Az épített környezet vizsgálata

2.13.1. A területfelhasználás és a telekstruktúra

A településszerkezet szorosan összefügg Balatonboglár történelmével. Mivel a török kor időszakában az itt állt települések lényegében elnéptelenedtek, Boglár gyakorlatilag újratelepült. A korábbi – feltehetően halmaztelepülés jellegű – szerkezet maradványára csak a Szabadság utca és a Lejtő utca között – a terepviszonyok miatt is – fennmaradt úthálózati szabálytalanságok utalnak.

Az újratelepülés során és a község további növekedésekor a sakktábla jellegű, falusias beépítésű birtokközponti – azaz az egyes falusias lakóházakhoz csatlakoztatva nagyobb gazdasági telekrészt nem tartalmazó – településszerkezetet folytatták, gyakorlatilag napjainkig. Néhány kivétellel megmaradt ez a rendszer az üdülöhelyi szerep megjelenésekor is, ahol a korábbi országút – a mai 7-es út, Kodály Zoltán út – és a Balaton-part között először üdülőházak, villák épültek, nyaralók épültek, jóval rendezetlenebbül a korábbi lakóterületeknél, majd a családi házas lakásépítés is áttért erre a sávra.

A település közintézményei a 7-es út és az Erzsébet utca közötti területen, valamint az Árpád úton és környékén alakultak ki, a hálós utcaszerkezethez illeszkedve, így azonban a város központjának városias jellege csak kisebb telekcsoportoknál, meglehetősen esetlegesen érvényesül.

A település nagyobb részét – éppúgy, mint a különálló, egykor önálló Szőlőskislak településrészt is – az egykori falusias telekosztásba beleépült kertvárosias családi házas terület alkotja, mozaikszerűen kialakított szabályos telekosztású tömbökkel.

Telekmorfológia és telekméret vizsgálat,

A város lakóterületei családi házas lakóterületek, általában annak a falusias, oldalhatáron álló beépítésű változatát képviselik, jelentősebb gazdasági funkciók nélkül. A telekméretnek legnagyobb részben a „klasszikus” 720-1000 m² közötti nagyságúak, rendszerint 16-20 m közötti, takarékos, oldalhatáros beépítettségnek megfelelő szélességgel, és a tömbkialakítás sajátosságainak megfelelően változó, 50-80 m közötti telekmélységgel.

A parti sáv, a vasút és a Balaton közötti területrészek kialakítása ehhez hasonló rendszerint némileg nagyobb telkekkel. Ebbe a rendszerbe ékelődnek be a vízpart kisebb-nagyobb zöldfelületei, illetve egyes társasházak, közösségi létesítmények.

Balatonboglár belterülete a földhivatali nyilvántartás szerint – Szőlőskislak belterületével együtt – összesen 547 Ha, azaz 5.470.000 m². Ezt a statisztika szerinti áramot fogyasztókkal, azaz 4958-cal elosztva egy telekre fajlagosan 1003 m² bruttó települési terület jut, ami a közterületek, közintézmények, kereskedelmi, szolgáltató és ipari létesítmények területét is tartalmazza, tehát a beépíthető terület telkei viszonylag sűrűnek mondhatók.

A belterületekhez a városban 80,6 Ha zártkert, és 2576.1 Ha külterület csatlakozik, azaz a teljes közigazgatási terület mérete 3203.7 Ha. Ez kellően nagy szabad területet jelent ahhoz, hogy a város működése, környezeti viszonyai és beépítettsége kedvező arányúnak mondható legyen.

Tulajdonjogi vizsgálat

A város ingatlanjai legnagyobb részben magántulajdonban vannak, a köztulajdont a közintézményeken kívül 18 bérlakás, és néhány üzlethelység képviseli.

2.13.2. Az építmények vizsgálata

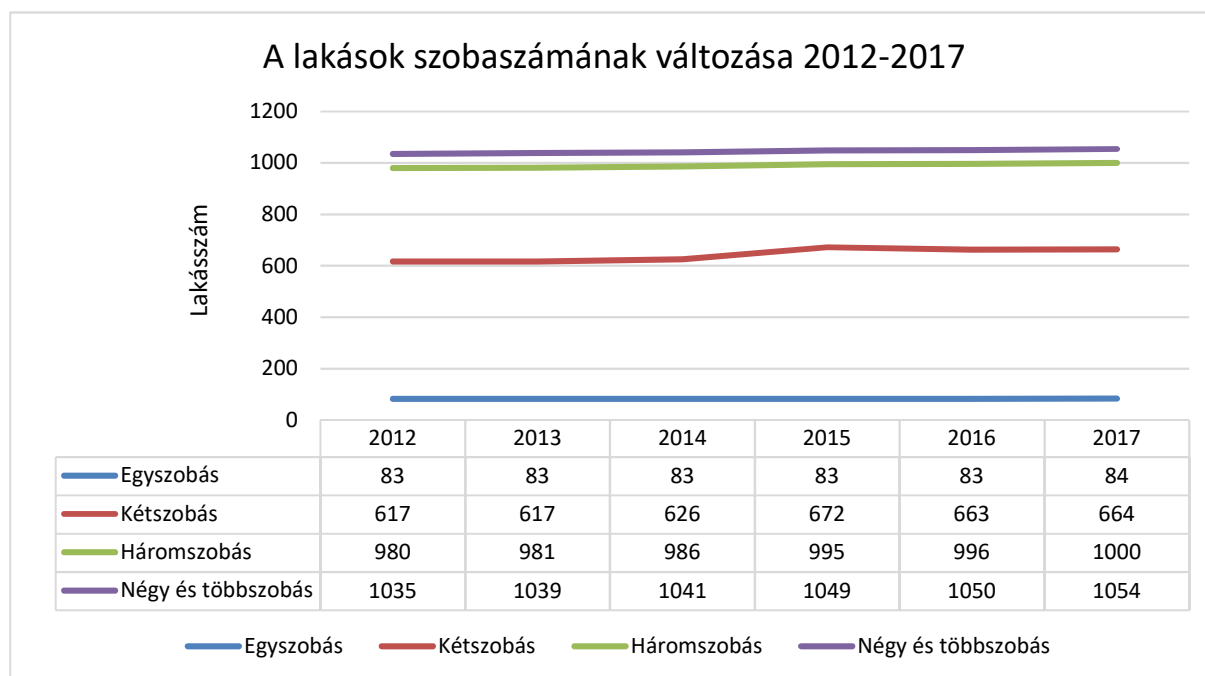
A település épületállományának túlnyomó többségét a lakóépületek teszik ki. A város lakóépület-állománya meglehetősen vegyes.

Forrás: KSH Statinfo, 2018. december

A régi falusi eredetű lakóterületeken elsődlegesen a 20. század első felében épült házak korszerűsített, az elmúlt ötven évben átépített változatai állnak, ehhez csatlakozva újabb – a hatvanas-hetvenes években épült lakótömbök is megtalálhatók. Főként üdülés céljára épült néhány többlakásos épület is, a vízparton éppúgy, mint a kertvárosias területeken belül.

A lakások nagyság szerinti megoszlása jól tükrözi a kisvárosias életforma sajátosságait, illetve részben a szállásadásra berendezkedett lakosság szokásait, hiszen az egyszobás lakások aránya elenyésző, ugyanakkor a lakásállomány több mint kétharmada három és többszobás, és ezen belül is igen magas a négy- és többszobás lakások aránya.

A városi területek épületei – néhány közintézménytől eltekintve – földszintesek, magas tetősek. Boglár meglehetősen szétszór, laza szerkezetű központjában található olyan emeletes épületek, - pl. a Fischl-ház – amelyek a 19. század közepének a fejlesztéseit őrzik, és itt található a 20. század végének emeletes közintézményei, kereskedelmi és szolgáltató komplexumai, amelyek stílusukban nemegyszer az idő és a divatok múlandóságára emlékeztetnek. Sajátos ilyen szempontból az Árpád út, ahol a kertvárosias beépítésbe

beékelődve található néhány iskola, és más emeletes kulturális épület, a múlt század harmincas-negyvenes éveiből, amelyek viszont egyszerű, modernizáló stílusukkal, tömeg- és részletképzésükkel ma is aktuálisnak mondhatók.

Az egykori falusi lakóterületek sajátossága városképi szempontból, hogy az ott álló épületek között jellemzők az utcára merőleges gerincvonalú nyeregtetővel, utcai oromfallal rendelkező, oldalhatárra épület lakóépületek, nagyrészt a 20. század elejének falusias környezetéből itt maradvá, rendszerint korszerűsített állapotban. A második világháború után épült épületek között gyakoribbak a kontyolt, illetve sátortetők.

2.13.3. Az épített környezet értékei

Balatonboglár örökségi értékekben meglehetősen gazdag, és ezeknek az értékeknek a legnagyobb része megfelelően hasznosított is. A településen kilenc országos védelem alatt álló műemléki objektum található:

Balatonboglár örökségi értékekben meglehetősen gazdag, és ezeknek az értékeknek a legnagyobb része megfelelően hasznosított is. A településen hat országos védelem alatt álló műemléki objektum található:

1. Bárány-kúria
2. A volt Gaál-kúria,
3. A volt Gaál-kúria parkja
4. Kék kápolna
5. Római katolikus templom, a hozzá tartozó műemléki környezettel együtt
6. Vörös kápolna

A boglári katolikus templom kijelölt műemléki környezete mellett minden műemlék rendelkezik az ex-lege környezettel.

Ezek mellett az önkormányzat saját örökségvédelmi rendeletével további 115 körüli épületet, illetve emlékművek, köztéri feszületet, síremléket vett helyi védelem alá. Sajátosságaik, egyediségük miatt helyi védelmet kapott például az Acsády kastély, a Fischl ház, Gaál Franciska kúriája, is. Ilyen védelem alá esik továbbá egyebek mellett a kikötő, és a Gömbkilátó, valamint több tucat lakóház, kőkereszt és emlékmű is.

A város területén kiemelten védett régészeti lelőhely található a boglári Várhegyen, ezen felül a város közigazgatási területén további 17 szakmai védelem alá eső lelőhely található. Ezeket részleteiben a város településszerkezeti terve tünteti fel.

Az épített örökség részletes adatait, tennivalóit a város 2012-ben a településszerkezeti tervvel együtt készített örökségvédelmi hatástanulmánya tartalmazza, készítette dr. Tihanyi Csaba műemlékvédelmi szakmérnök, Somogyi Krisztina régész és dr. Stadler József településtervező. Ennek újabb felülvizsgálata – a korábbihoz hasonlóan – a településszerkezeti terv felülvizsgálatával együtt várható.

2.13.4. Az épített környezet konfliktusai, problémái

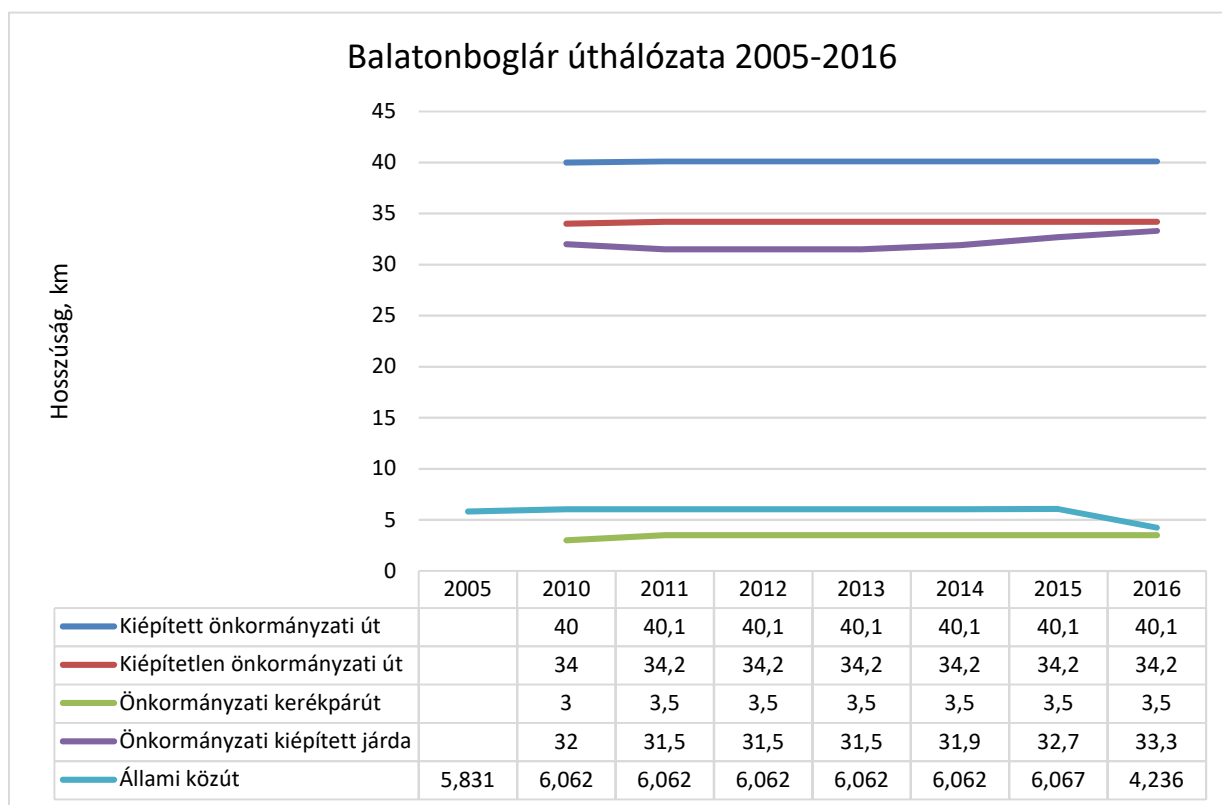
Az épített környezet konfliktusai – mint általában a Balaton mellett – a rövid, ám jelentős forgalmat okozó turistaszezon és a hagyományos, kertvárosias, kisvárosi környezet ellentmondásaira vezethetők vissza. Mivel a turisztikai vállalkozóknak a jelenlegi helyzetben igen rövid idő alatt kell megfelelő bevételt elérniük, rendszerint igen olcsó, gyakran primitív, és ríkítóan feltűnő megoldásokat választanak saját tevékenységük gyakorlására, és a forgalmukat fokozó reklámozására is. Amennyiben hosszabbra lehetne széthúzni a turisztikailag aktív időszakot, több vállalkozótól elvárható lenne, hogy a hosszabb távú eredményes működés reményében igényesebb megoldásokkal operáljon saját környezetének alakításában, ami viszont a jelenlegi, nemegyszer igénytelen reklámok által dominált városképnél jóval vonzóbbat, visszafogottabbat, elegánsabbat eredményezne.

2.14. Közlekedés

Balatonboglár közlekedési hálózatokhoz való kapcsolódásának az a jellegzetessége – más déli Balaton-parti településekhez hasonlóan – az, hogy a fő turisztikai szezonban kiszolgálandó emberek száma többszöröse a város állandó népességének, ami igen nehézé teszi a közlekedési létesítmények és hálózatok méretezését. A csúcsra méretezés ugyanis rengeteg csúcsidőn kívül fölösleges kapacitást hozna létre, a csúcsidőn kívüli igényekre való méretezés pedig főként a város gazdasága szempontjából igen fontos turisztikai csúcsidőszakban okoz akkora zsúfoltságot, ami már-már a város turisztikai vonzerejét csökkenti.

A kialakult főhálózatok – Boglár számára kedvező – sajátossága az, hogy a városon áthaladó, annak regionális és országos megközelítésében kitüntetett szerepet játszó vasúti és közúti főhálózati elemek is északkelet-délnyugati irányban szelik át a várost, ami igen jó megközelítést tesz lehetővé közösségi közlekedéssel – azaz vasúton – a legfontosabb turisztikai kibocsátó városok, Budapest, Székesfehérvár, valamint Nagykanizsa felől, és közúton is, az M7 autópályán. Kisebb térségi – helyközi – megközelíthetőség szempontjából már kedvezőtlenebb a helyzet, mivel a város vasúti kapcsolatai a többi irányban hiányosak, ezen keresztül tehát inkább a többi déli Balaton-parti település érhető el, a háttér-terület települései, vagy a megyeszékhely Kaposvár már nem. Ezekre a településekre a közúti hálózat, illetve a közösségi közlekedés terén a Balatonbogláron áthaladó, sűrű autóbushálózat jelenti a megoldást, közúton pedig a térséget behálózó, változó minőségű összekötő utakról és leágazásairól érhető el a környező települések nagyobb része.

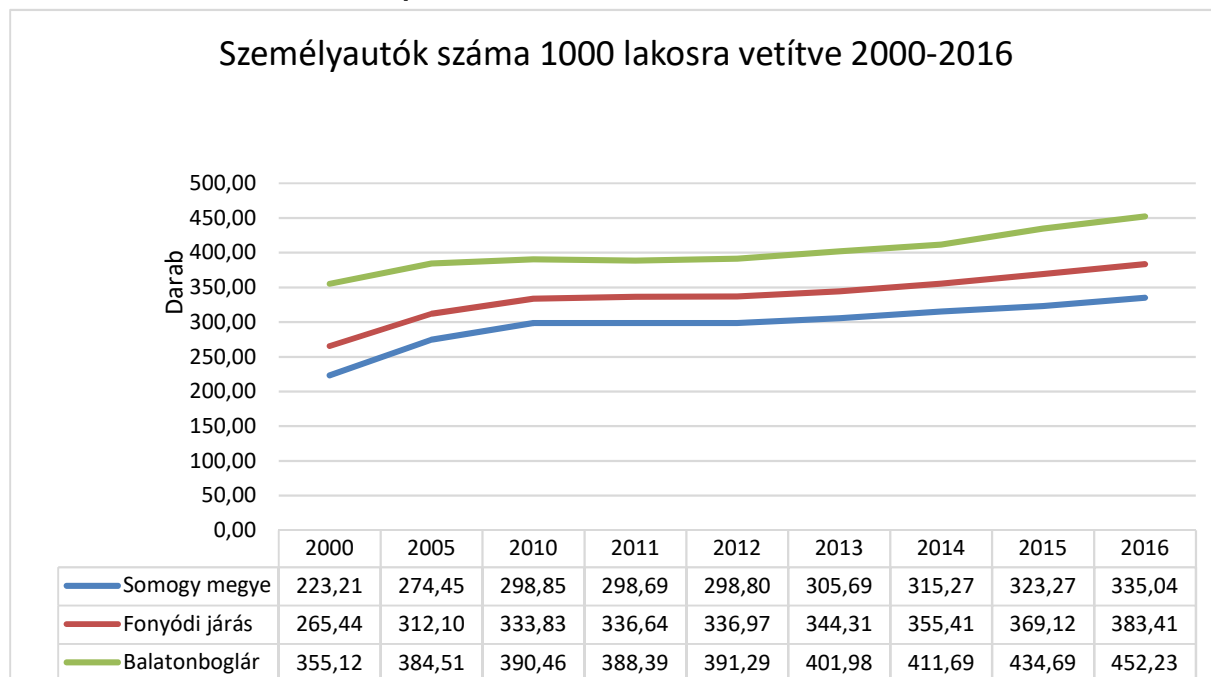
Forrás: KSH Statinfo 2018. január

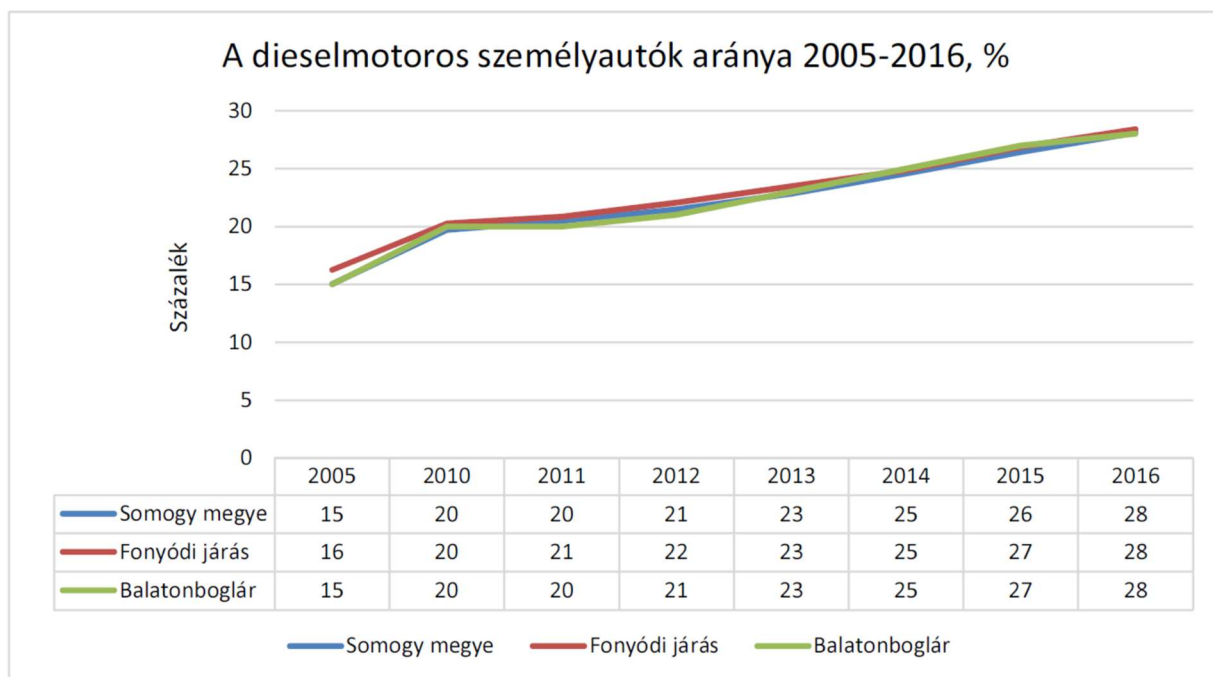
A helyi közlekedés közcélú közlekedési részét szintén a helyközi járatok jelenthetik, amelyek kilenc helyen állnak meg a városban. Emellett a személygépkocsi-használat, valamint a környezetbarát közlekedési eszközök, azaz a kerékpár, illetve a gyaloglás marad. Utóbbi a város kiterjedt méretei – 5, illetve 6 km – miatt nem mindenki számára komfortos, az előbbi pedig a domborzati viszonyok miatt az idősebbek számára nem feltétlenül elérhető. Az átmenő utak között ki kell emelni a 7-es számú főutat, ami a városon Dózsa György út, valamint Vikár Béla út néven halad át, és jelentős átmenő forgalma miatt – a vasútvonallal együtt – komoly

elválasztó hatást gyakorol a város déli és partközeli területei között, ami egyúttal balesetveszélyt is jelent a kereszteződésekénél. A város érdeke ennek az útnak a forgalomcsillapítása lehet, amit az úgynevezett „önmagát magyarázó útkialakítás” alkalmazásával kellene elérni úgy, hogy az autóvezetők ne fölösleges lassításnak, hanem természetesnek érezzék a sebesség csökkentését.

Forrás: KSH Statinfo, 2018. szeptember

A helyi közlekedés leggyakoribb eszköze a személygépkocsi, amellyel a város kisvárosias viszonyai között igen kényelmesen közelíthetők meg a helyi viszonyok között távolinak számító célpontok is.

Forrás: KSH Statinfo 2018. január

Minden bizonnyal ez támasztja alá azt a tényt, hogy az 1000 főre jutó személyautók száma Balatonbogláron magasabb akár a járás, akár a megye átlagánál, egyúttal az is megfigyelhető, hogy a magasabb számú személygépkocsin belül a diesel üzeműekének aránya megegyezik a környékével.

A helyi közutak az autóforgalomra megfelelőek, bár a lakóutcáknak csak kicsit több mint a fele rendelkezik szilárd burkolattal.

2.15. Közművesítés

2.15.1. Ivóvízellátás

Balatonboglár – Balatonleléllel, Ordacsehivel, Fonyóddal és Balatonfenyvesrel együtt – a Nyugat Balatoni Regionális Vízmű rendszerhez tartozik. A települések teljes területén kiépült az ivóvíz ellátó hálózat kivéve Balatonfenyves Imremajor, Balatonlelle Irmapuszta településrészeket. Balatonlelle Rádpusztá településrésze közüzemi vízellátása a balatonszemesi hálózatról megoldott. A rendszer fő vízbázisai és kapacitásuk:

- Nyírádi vízbázis: vízbázisból kivehető vízmenyiség 12.000 .000 m³/év, a vízbázis a NYBRV-n történő vízszállításának kapacitása 54.500 m³/d
- Fonyód Felszíni Vízmű engedélyezett vízkivétele 1.500.000 m³/év
- Balatonőszöd Felszíni Vízmű felszíni vízkivétellel ZENON 5000 m³/d és DEVIG 3600 m³/d kapacitással szezonálisan működnek

A térségben üzemelő kutak:

- Balatonboglár 8 db kút+1 db tartalék
- Ordacsehi 1 db kút (tartalék)

2.15.2. Szennyvízkezelés

Balaton a térség érzékeny felszíni vize, ezért a megfelelő szennyvízkezelésnek fontos szerep jut. A csatornázás a Balaton-parti településeken kb. 80-90%-os. Az arányt a térségben befolyásolja, hogy a Balatonlelléhez tartozó Rád-pusztá és Irma-pusztá, a Balatonfenyveshez tartozó Imre-major nem csatornázott. A KSH adatai szerint 2014 óta a vezetékes vízzel ellátott lakások száma Bogláron megegyezik a szennyvízelvezető hálózatra rákötött lakásokéval, ami a 100 %-os közművesítettséget jelenti.

A térség területén keletkező, zárt csatornahálózaton keresztül elvezetett szennyvizet a DRV Zrt. kezelésében lévő (Kéthely közigazgatási területén levő) balatonújlaki és a balatonlelle szennyvíztisztító telepen tisztítják. A balatonlelle szennyvíztisztító telep a II. Balatoni Szennyvízrégió szennyvízelvezető és tisztítóműve. A tisztítás III. fokozatú, azaz mechanikai, biológiai, kémiai folyamatok lépcsőiből áll. Kapacitása 14.400 m³/nap.

A Balatonlelle szennyvíztelepre nem csak a közvetlen térségből érkezik szennyvíz, az fogadja Balatonőszöd, Balatonszemes, Balatonlelle, Balatonboglár, Szőlőskislak, Ordacsehi, Fonyód 80%-a, Szőlőgyörök, Somogyvár, Buzsák, Öreglak, Lengyeltóti szennyvizeit is.

A szennyvíztisztító telep üzemeltetője a DRV Zrt. Dél-Balatoni Igazgatósága. Az üzemeltető a telepre érkező nyers szennyvizet, valamint az elfolyó tisztított szennyvizet önkontroll rendszerben vizsgálja. A tisztított szennyvíz a Koppány-patakon keresztül kivezetésre kerül a Balaton vízgyűjtőjéről. Az elfolyó szennyvizet nem fertőtlenítik, a fertőtlenítés alól felmentéssel rendelkeznek.

A szennyvíztisztító telepre érkező szennyvíz mennyisége szezonban 7279 m³/nap, szezonon kívül átlagban 4156 m³/nap volt. A szennyvízmennyiségek az előző évekhez viszonyítva átlagosan 0,1 %-kal csökkentek. A tisztított szennyvíz kémiai komponensei közül a (NH₄+NH₃)-N 79%-kal, az összes foszfor 1 %-kal és az ásványi nitrogén 76 %-kal növekedett, a KOI-k 18%-os, az összes sótartalom 0,5 %-os, a NO₃- tartalom 35 %-os csökkenést mutatott.

2.15.3. Felszíni vízelvezetés

A csapadékvíz-elvezető rendszerek a városban kialakításra kerültek, burkolt, vagy burkolatlan nyílt árokkal, vagy felszín alatti csapadékezetéssel, amelyek karbantartásáról, tisztításáról az önkormányzatok gondoskodnak. Mivel Boglár felszíne változatos, nagyobb esőzések alkalmával a magasabban fekvő területekről lefolyó víz vízmosásokat és feliszapolódásokat okoz, amelyek megelőzése, kezelése folyamatos feladat. A felszíni vízelvezető-hálózat

hiányossága következtében a csapadékvízzel elszállított szennyezőanyag-mennyiség az elvezető rendszereken keresztül a felszíni vízfolyások közvetítésével jut el a Balatonba.

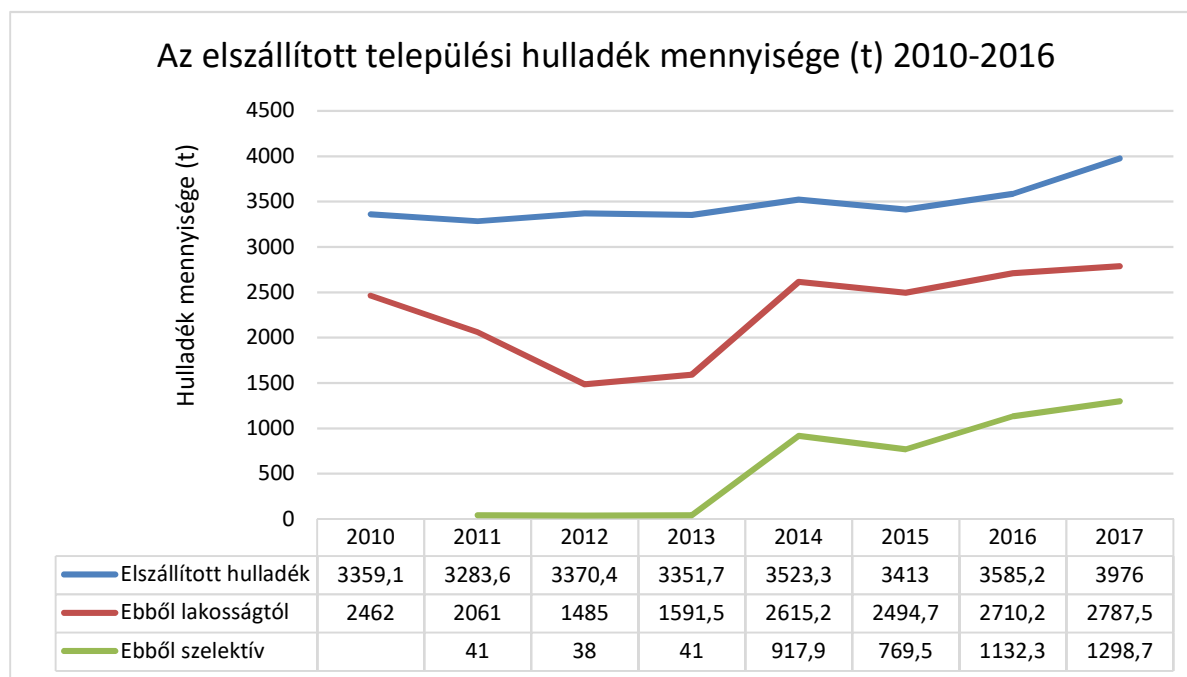
A nyílt csapadékvíz-árkokon el nem vezetett felszíni vizek a szennyvíz elvezető csatornába jutnak. Előfordul a magáningatlanok csapadék elvezető rendszerének és szivárgóinak bekötése a szennyvíz csatornába. Nagy esőzések esetén előfordul emiatt a szennyvíz aknák és a szennyvíz átemelők kiöntése és a szennyvíztisztító telepek nagyobb mértékű terhelése.

Balatonboglár csapadékvíz elvezető hálózatának adatai

Település	Csapadékvíz elvezető hálózat hossza kül- és belterületen (km)	Szilárd burkolatú csapadékvíz elvezető árok hossza (km)	Nyílt elvezető árok hossza (km)	Zárt elvezető árok hossza (km)	Tervezett csapadékvíz-elvezető hálózat fejlesztések
Balatonboglár	55	3,2	49,3	1	-

Forrás: KSH Statinfo, 2016

A város területén a kommunális-, a veszélyes- és szelektív hulladék szállítását és kezelését a Délnyugat Balatoni Hulladékgazdálkodási Társulás 100 %-os tulajdonában álló Pelso-Kom Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. végzi, amely a kommunális hulladékot rendszerint az Ordacsehi lerakóban helyezi el.

Forrás: KSH Statinfo, 2018. szeptember

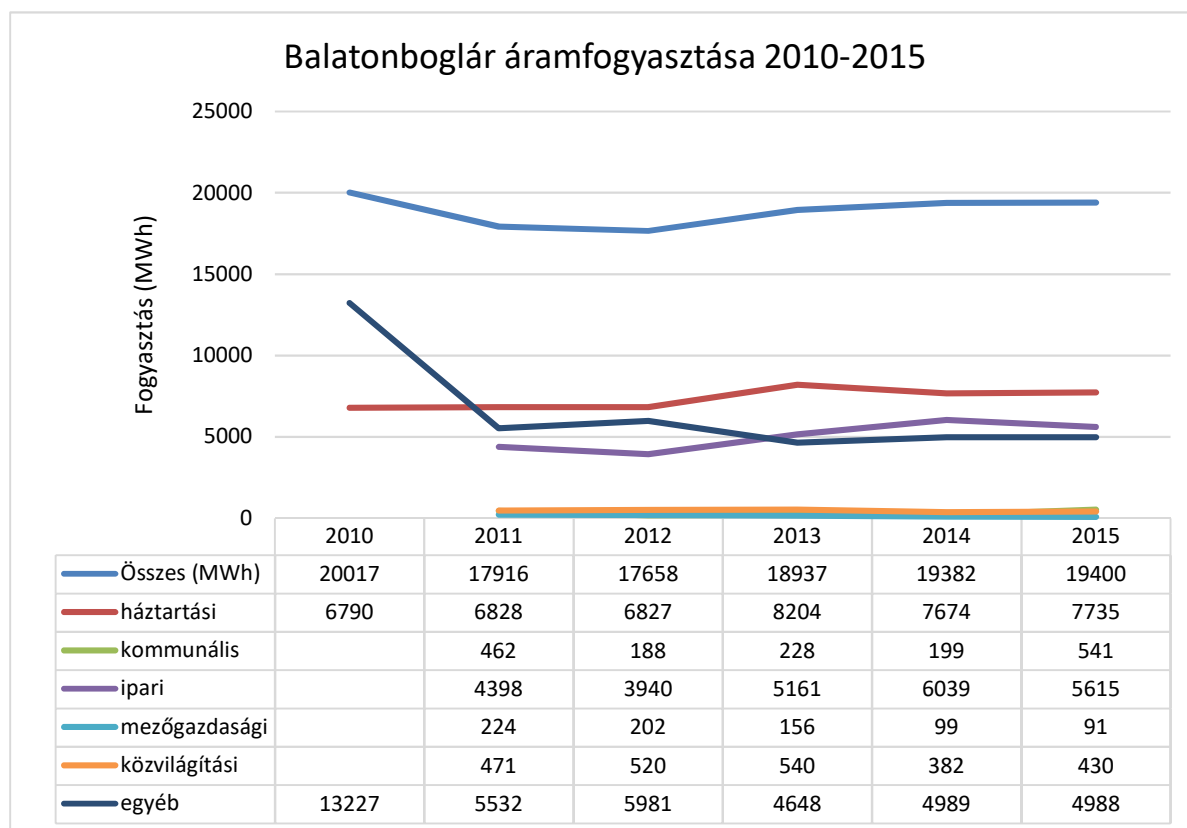
A korábbi gyűjtőszigetes szelektív hulladékgyűjtést 2014-ben a háztól való gyűjtés váltotta fel. Ezt követően a városból a KSH adatai szerint 2014-ben 918, 2015-ben 770, 2016-ban pedig

lényegesen több, 11132, 2017-ben pedig ennél is több, 1299 tonna szelektív hulladékot szállítottak el.

2.15.4. Elektromos áramellátás

A város elektromos áram hálózatának kiépítettsége megfelelő. A szolgáltatást végző E.ON. Zrt. a települési hálózatokat folyamatosan karbantartja, fejleszti. Balatonboglár áramellátása a Balatonboglár 120/20 kV-os alállomásról történik.

Forrás: E.ON Zrt. 2016

Balatonboglár elektromos vezetékhálózata 2016

Vezetéktípus/ Hálózat	NAF vezeték	Szabadvezeték	Légkábel	Földkábel	Összesen
Nagyfeszültségű	1.388	-	-	-	1.388
Középfeszültségű		35.606		9.210	44.816
Kisfeszültségű		51.662	4.110	25.444	81.216
Közvilágítási		0	13.033	1.910	14.943
Összesen	1.388	87.268	17.143	36.564	142.363

Forrás: E.ON Zrt 2016

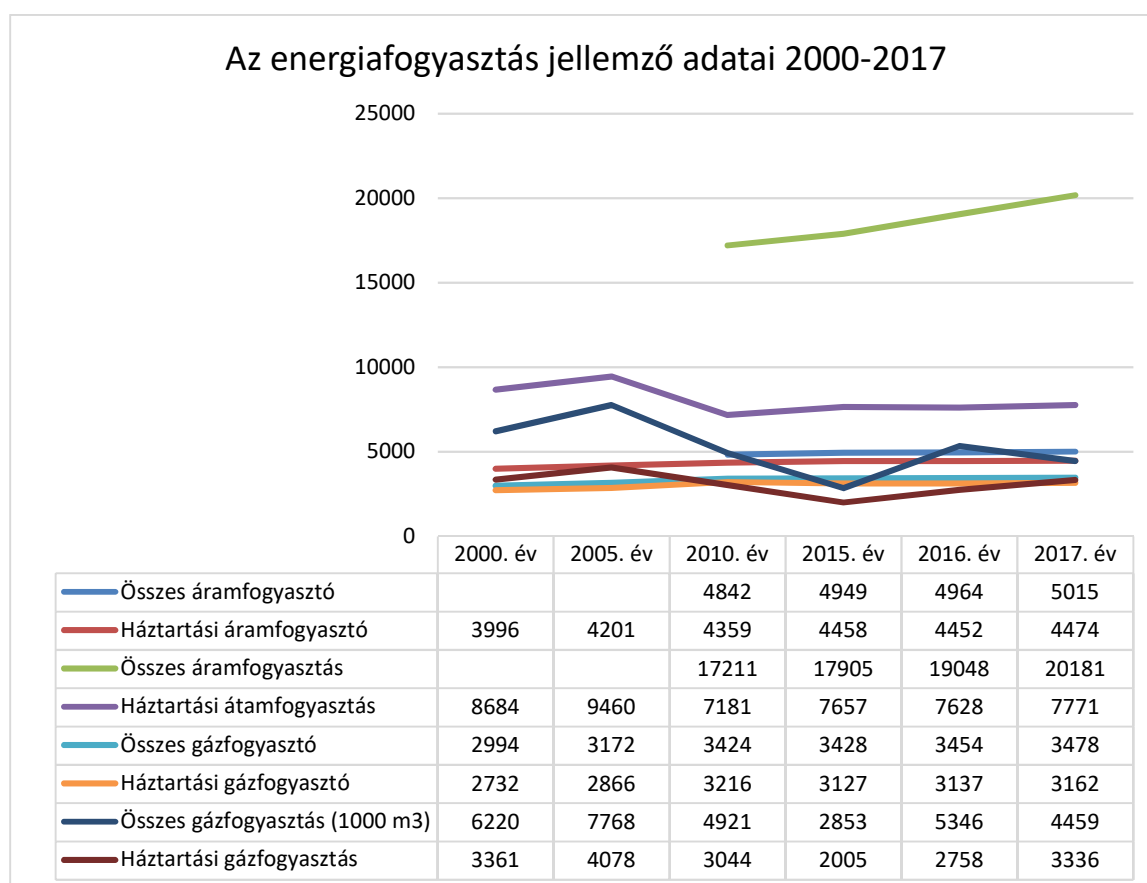
2.15.5. Gázszolgáltatás

A városban a vezetékes gázellátottság aránya magas, a háztartások többségének rendelkezésre áll ez az energiahordozó.

Az E.ON Energiaszolgáltató Kft. egyetemes szolgáltatási engedélyének visszavonásával egyidejűleg a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal a FŐGÁZ-t jelölte ki az E.ON Energiaszolgáltató Kft. felhasználóinak ellátására.

A közel 160 éves budapesti szolgáltatási tapasztalattal rendelkező FŐGÁZ az ENKSZ Első Nemzeti Közműszolgáltató szakmai irányítása alatt áll. Így a 2016. január 1-jei szolgáltató váltást követően az érintett településeken is már az állami közműszolgáltatás keretein belül veszik igénybe a gázszolgáltatást.

A településen működő gázhálózatot jelenleg is az EON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt. üzemelteti. Az üzemelő gázhálózat biztonságosan ki tudja elégíteni a gázfogyasztók igényeit. E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt. terveiben a hálózat bővítése - kivéve a fogyasztói igénybejelentés alapján induló projekteket - nem szerepel.

Forrás: KSH Statinfo 2018. szeptember

A megújuló energia hasznosítása csak kis mértékben működik a településeken, ám erről adatok egyelőre nem állnak rendelkezésre. A települések vezetősége esetében jelen van a különböző környezetbarát energiák hasznosítását lehetőségként kezelő szemlélet, ezt

támasztja alá az a tény, hogy az elmúlt években Boglár önkormányzati intézményeinek épületeit energiatudatos módon korszerűsítették, beleértve a szolárpaneles elektromos áramtermelést is.

2.17. Katasztrófavédelem

Balatonbogláron a beépítést, területhasználatot jelentősen korlátozó katasztrófavédelmi szempontok nem állnak fenn, kisebb területeken azonban előfordulnak ilyenek.

2.17.1. Építésföldtani korlátok

A Várhegy északi részlete és oldalai a földtani veszélyforrások övezetébe tartozik. A lejtő északi kitettsége miatt, valamint az oldalakban a felhagyott fejtési helyeken a mállás olyan folyamatokat eredményez, amelyek a továbbiakban csúszásokat és omlásokat okozhatnak. Ezeket a jövőbeli káresemények, élet- és vagyonvédelmi szempontok miatt a területen való mindenféle építkezésnél figyelembe kell venni.

2.17.2. Vízzajzi veszélyeztetettség

Árvízveszélyes területek Balatonbogláron a tó szabályozott vízszintje miatt nem találhatók, belvíz a mezőgazdasági területek lejtésviszonyai miatt kevésbé fordulnak elő.

2.18. Ásványi nyersanyag lelőhely

A város mélyfekvésű területrészein (Boglári berek) az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Nyilvántartásban szereplő ásványi nyersanyagok (tőzeg, lápföld, lápi mész) található. Ilyen helyeken csak olyan területhasználat tervezhető, ami nem lehetetleníti el azok későbbi kitermelését.

A város területén szénhidrogén bányászati létesítmény, és szilárd ásványbányászati bányatelek nincs, a szénhidrogén vezeték az M7 autópálya déli oldalán túl húzódik.

3. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

3.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

3.1.1. A társadalmi folyamatok hatáselemzése

Balatonboglár társadalmi folyamatai kétarcúak, egyszerre jelentkezik az előnyös és a hátrányos folyamatok is.

Előnyös, hogy a lakosság képzettsége magasabb az átlagnál, csökkenése pedig alacsonyabb a környezeténél.

Hátrányos ugyanakkor az, hogy a tartósan negatív természetes szaporulat mellett a visszafogott vándorlási negatívum nem a helyben maradó fiatalok, hanem az itt letelepedő nyugdíjasok nyomán jön létre, ami a jövőben sem fogja a természetes demográfiai folyamatokat javítani.

Előnyös az is, hogy a magasabb iskolázottság magasabb státust, több vállalkozókésztséget, magasabb jövedelmet – és magasabb adófizetést – szokott eredményezni. Mindez azonban a magasabb korú értelmiségi nyugdíjasok betelepedésével csak kisebb részben valósul meg, a legtöbbször egyes távolról, vagy otthonról is végezhető szakértői munkák esetében.

Összefoglalva leszögezhető, hogy a jelenlegi társadalmi folyamatok a város vonzerejét mutatják, ugyanakkor az is megállapítható, hogy ahhoz, hogy a demográfiai mutatók hosszabb távon, a korosztályos mutatók tekintetében is kedvezők legyenek, azaz fiatal, gyermekes családok telepedjenek le Balatonbogláron, a gazdaságban, a magasabb képzettséget igénylő munkahelyi lehetőségeknek a nagyobb választékára lenne szükség, amit a település leginkább a minőségi lakóterületek és a minőségi turizmus felé való elmozdulás támogatásával segíthet elő.

3.1.2. A gazdasági folyamatok hatáselemzése

A gazdasági folyamatok - a demográfiai mutatókhoz hasonlóan – a balatoni átlaghoz képest is kedvezőnek mondhatók, ugyanakkor jól felismerhetők a Balaton-menti gazdasági fejlődés tipikus problémái is. Ez általában az alacsonyabb vásárlóerejű hazai és poszt szocialista turisták igény szintjéhez igazodó turisztikai kínálatban mutatkozik meg, ami a spontán fejleményektől vezérelt, igen rövid – gyakran csak 6-8 hétig tartó – turisztikai szezonnal szoros összefüggésben van, hiszen ezek a bevételek a tulajdonosok részéről nagyobb modernizáló, színvonalnövelő fejlesztések finanszírozására önmagukban nem elégségesek.

A turisztikai szempontból aktív időszak lényeges meghosszabbítását, szünet nélkülivé tevését eredményezhetné, ha a városban olyan európai színvonalú wellness szálló(k) is működne, ha a városban olyan európai színvonalú wellness szálló(k) is működne,

amelyek biztosíthatnák az év egészében felkelthető érdeklődés kiszolgálását. Ez gerjesztő hatást fejthetne ki a turizmushoz kötődő vendéglátásra, és más szolgáltatásokra is, amelyek színvonalnövelése csak a jelenleginél nagyobb és fizetőképesebb kereslet esetén várható el. Fontos impulzus lehetne az itt élőknek és az ide látogatóknak is – a kiváló élelmiszer- és napicikk-kereskedelem mellett – a városközpont arculatának városiasabbá tétele, a mainál több ruházati és iparcikk üzlet, korszerűbb és divatosabb vendéglátóhely létesítése (részben főszezonon kívül is), ami központi területek tudatos üzletutca-fejlesztésével valósítható meg, sokszereplős városközpont-fejlesztési akció keretében..

3.1.3. Környezet

Balatonboglár sajátos épített környezettel rendelkezik, amely markánsan elválik egymástól a kertvárosias „egész éves” település, és a vasúttól északra fekvő „Üdülőnegyed, azaz a Parti sáv nyaralóházas-sportos területe, amely szemmel láthatólag inkább a nyári szezonra készült. Mindezt egyik oldalról a Balaton határolja, az északi part gyönyörű látképével, a Badacsonnyal és a körülötte lévő tanúhegyekkel, míg délről a jellegzetes somogyi dombsági látkép keretezi a kertvárosias zöldövezeti jellegű lakóterületeket, mezőgazdasági és erdőterületekkel tarkítva. A város kommunális felszerelése, ellátottsága jónak mondható, mind a szükséges intézmények, mind pedig a műszaki infrastruktúrahálózatok kielégítőnek mondhatók. Jelentős gondot okoz ugyanakkor a nyáron többszörösére növekvő autóforgalom, ami főként a Parti sávban már-már az élhetőség rovására megy, éppúgy, mint a várost átszelő 7-es út. Mindkét esetben a forgalom csillapítása, és – a Parti sáv túlterhelt nyári időszakában – a vendég gépjárművek kitiltása hozhat eredményt, ami viszont a környezetbarát közösségi közlekedési eszközök választékának, valamint a parkolási lehetőségek sávon kívüli megteremtését igényli.

3.2. A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése

A város adatai a különféle szempontokból tekintve egyelőre megnyugtatók, az átlagosnál jobbnak tűnnek. Jellegzetes azonban a társadalmi és gazdasági, valamint fizikai környezeti viszonyoknak az az együttállása, hogy a város központi területei nagyjából a szocializmus időszakában kialakult, korábbi állapotokat idézik. Ezen a tőkeszegény vállalkozásokat üzemeltető helyi kereskedők, turisztikai vállalkozók egymagukban nem is tudnak érdemben változtatni, hiszen a szezon lényeges meghosszabbítását a tőkeigényesebb minőségi turizmus meghonosítása teszi lehetővé.

A magasabb igény szintű minőségi turizmus, és annak promóció nyomán létrehozott ismertség lehet vonzó a környékről származó – vagy máshonnan ide települő magasabb képzettségű, fiatal családok számára ahhoz, hogy Bogláron letelepedve javítsák a város demográfiai.

mutatóit. Mindez szerencsés esetben egy önmagát tápláló felfelé ívelő spirált hoz létre, ami az alapja lehet Balatonboglár tartós jólétének, ami viszont a minőségi szolgáltatások és a minőségi környezet létrehozásához és fenntartásához elengedhetetlen.

4. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

4.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

A fejezet feladata a tényleges állapot értékelése, továbbá a szélsőséges, a települési környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témakörök kiemelése. Emellett a település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátjainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés figyelembevételével.

4.1.1. A folyamatok értékelése

A város folyamatai logikusan következnek egymásból, összefüggő rendszert alkotnak, amelynek egyes összetevői – pl. a rövid turisztikai szezon, a tökeszegénységből fakadó egyfajta turisztikai igénytelenség, a szürke zóna határán – gyakorlatilag minden balatoni településre igazak, ugyanakkor a pozitív – bár az idősebbek letelepedéséből származó – népesedési egyenleg például sajátosan boglári jelenség – bár hasonlók szintén több parti településen is láthatók. Ennek megfelelően várhatóan a javasolható továbbfejlődési folyamatok között is találhatók lesznek olyan elemek, amelyek máshol is aktuálisak lehetnek, pl. a turisztikailag aktív időszak időbeli széthúzásával, illetve a minőségi turizmus felé való elmozdulással, vagy a turisztikai szürke jövedelmek kifehérítésével és behajtásával kapcsolatosan. Pozitív sajátossága ugyanakkor Balatonboglárnak például a kiváló intézményi, élelmiszer- és napicikk kiskereskedelmi ellátottság, a térségben betöltött gazdasági-munkahelyi központ szerep, és a megkezdett családbarát fejlesztések, amelyek jó alapot adnak a további fejlődés irányának meghatározásához.

4.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

A település és környezetének fejlesztését befolyásoló belső adottságok közül pozitívan kell értékelni az átlagosnál magasabb képzettséget, a több irányból kiválónak mondható megközelíthetőséget, a biztos gazdasági háttérrel, a színvonalas intézményi és műszaki infrastruktúrát, valamint a kellemes somogyi tájba illeszkedő kedves kisváros barátságos, kertvárosias arculatát, kiváló fürdési lehetőségeit, a lenyűgöző északi parti panorámát, és a működő turisztikai infrastruktúrát.

Kedvezőtlen ugyanakkor a városközpont építészeti karakterhiánya, a városiasság mozaikossága, az alapvetően gazdag növényzettel rendelkező parti sáv építészeti heterogenitása, a nyaranta jelentkező autós túlszűfolttság, vagy éppen a gyalogosbarát,

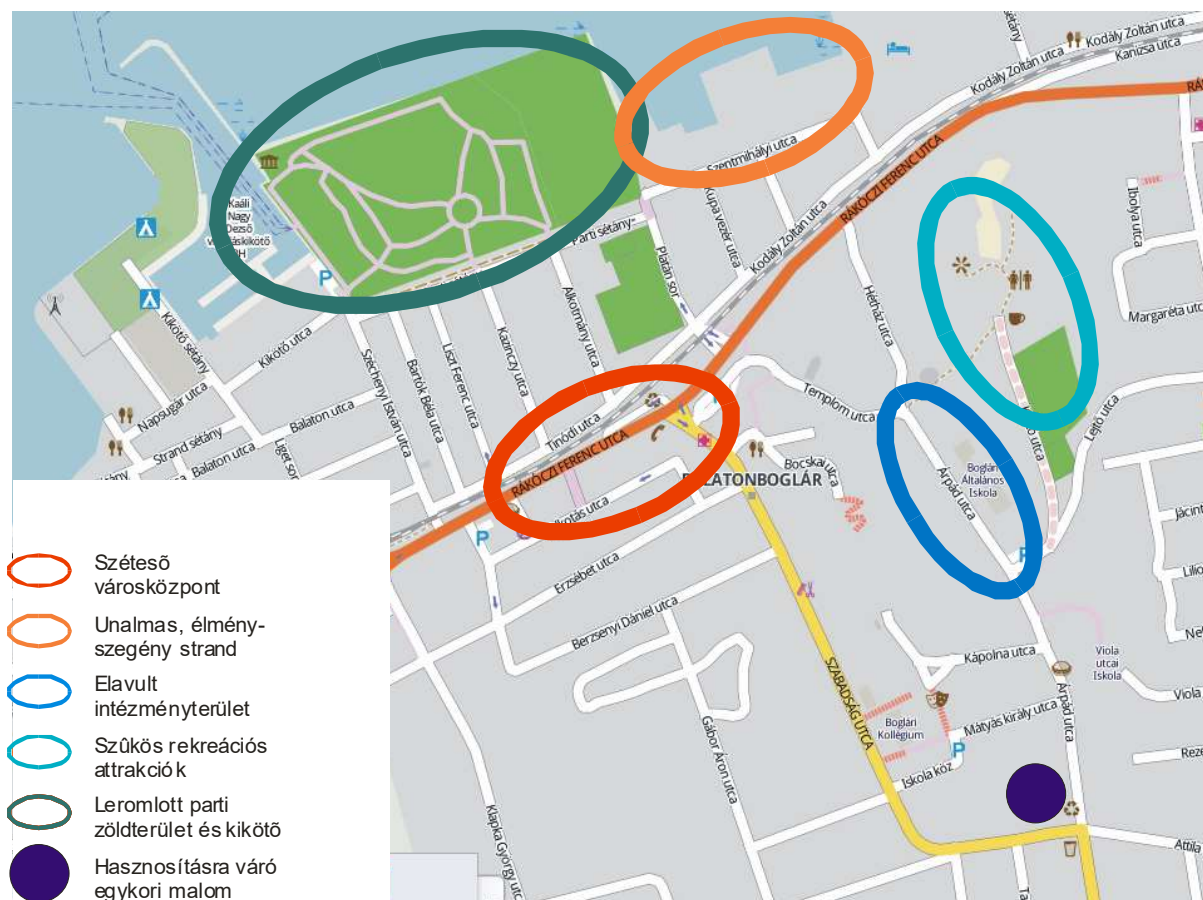
környezetkímélő közlekedés feltételrendszerének kialakulatlansága, a közterületek jelentős részének fejletlensége.

A pozitív külső tényezők között kell említeni a város alapjaiban pozitív imázsát, üdülési vonzerejét, szerves beilleszkedését a déli Balaton-part településláncába. Negatívum azonban, hogy a város által kínált feltételek jelenleg sok részletükben kevésbé alkalmasak a magasabb és nagyobb számú turisztikai igényeknek, elvárásoknak való megfelelésre, így várhatóan egyszerre kell majd – egymással összehangoltan – felkelteni a minőségi turizmus érdeklődését, és megteremteni azokat a feltételeket, amelyek hozzásegíthetnek a felkeltett igények kielégítéséhez

4.1.3. Problématérkép

Bár a fentiek szerint a város arculata, településszerkezeti és beépítési viszonyai kedvezőnek mondhatók. és a kedvezőtlen tényezők legnagyobb része nem a térbeli, vagy területhasználati viszonyokra vezethető vissza, érdemes térképen is áttekinteni a város településszerkezettel, vagy területhasználattal összefüggő legfontosabb problémaköreit.

Balatonboglár problématérképe

4.1.4. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

A településfejlesztés és -rendezés kapcsolatrendszere Balatonbogláron kiválónak mondható. Az egyes tervek módosítása, felülvizsgálata esetén a tervezők mindig megkapják a csatlakozó tervanyagot, így a tárgyalat összhang megteremtése nem jelent érdemi problémát, annak folyamatos fenntartása – a hazai tervezési sajátosságok lehetőségeit is figyelembe véve – bele van építve a rendszerbe. Ugyanez a helyzet a településképi arculati kézikönyvvel is.

4.2. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

4.2.1. A településrészek kijelölése

Balatonboglár mai helyzetében hét eltérő jellemzőkkel, karakterrel rendelkező településrészre osztható.

1. Városközpont, a város központi területe, a családi házas területbe ékelődő közintézményekkel, a Platán strand és a Kikötő, a Vár- és a Kápolna-domb területével együtt;
2. Parti sáv, nyugati szakasz, Jankovich-telep, a város üdülőterületei a vasútvonal és a Balaton-part között, a kikötőtől nyugatra, a fonyódi településhatárig;
3. Parti sáv, keleti szakasz, a város üdülőterületei a Balaton és a vasútvonal között, a Platán strand és a balatonlelleli településhatár között;
4. Lakóterületek, a városközponton kívüli családi házas lakóterületei;
5. Gazdasági területek, a BB és a TESCO, valamint a környékükön megvalósult nagyterületű ipari, kereskedelmi, szolgáltató létesítményekkel;
6. Szőlőskislak belterülete;
7. Külterületek, a város beépített területein kívüli területek, az egykor különálló Balatonboglári, és Szőlőskislaki területeket is ideértve.

4.2.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek

Az IVS-ben foglalt, a 2001-es népszámlálás alapján készített térképeken látható, hogy mely területek tesznek eleget a szegregátum kritériumainak (vagyis ahol a szegregációs mutató 50%, illetve a fölötti értéket vesz fel). A térképek azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 40% feletti, tehát még nem éri el a szegregációs mutató küszöbértékét, de erősen leromlott területnek számítanak.

A térképek azonban olyan területeket is megjelölnek, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

A KSH adatai alapján Balatonboglár közigazgatási területén belül a 2011-es adatok alapján nem található olyan terület, amely a szegregációs mutató alapján megfelelne a tényleges szegregátum feltételeinek. Tekintettel azonban az azóta eltelt igen hosszú időre, szükséges, hogy a KSH újabb adatszolgáltatása alapján ez az állítás felülvizsgálatra, és szükség esetén megváltoztatásra kerüljön.

4.2.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek

Egyéb szempontból beavatkozást igénylő terület a fent felsoroltakon kívül nincs a városban.

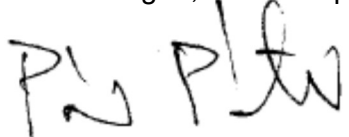
MELLÉKLETEK

1. A városi főépítész feljegyzése a megalapozó vizsgálatok tartalmáról és részletezettségéről

Alulírott Pór Péter, Balatonboglár főépítésze Balatonboglár Város Tervezést Megalapozó Vizsgálatai, Településfejlesztési Konceptiója, valamint Integrált Településfejlesztési stratégiája tartalmának és részletezettségének tekintetében a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 3/A § (2) bekezdése, továbbá az 5.§ (3) és 6. § (2a) bekezdésének eleget téve szükségesnek tartom az alábbiakat:

1. A jelzett dokumentumok tartalmi felépítése szakmai tartalmát tekintve feleljen meg a fenti jogszabály mellékleteiben foglaltaknak. Ezen belül a tervező – szükség szerint, a jobb megérthetőség érdekében – az egyes fejezetek és alfejezetek hierarchiáját, címét olyan mértékben változtassa meg, hogy a jogszabályi követelményeknek megfelelő tartalom megléte a fejezetek címéből a továbbiakban is azonosítható legyen.
2. A tárgyi dokumentumok tartalmi részletezettsége olyan legyen, hogy az minél rövidebben, tömörebben, világosan és átláthatóan térjen ki az adott témakörön belül minden olyan szempontra, ami a város harmonikus és fenntartható fejlesztése szempontjából szükséges, olyan módon, hogy azt a szakmai előképzettséggel nem rendelkező olvasók is megértsék, logikusnak és indokoltnak találhassák.

Balatonboglár, 2018. szeptember 1.

Pór Péter

Balatonboglár Város főépítésze

2. A városi főépítész véleménye az előzetes adatszolgáltatásra felkért szervezetekről, és annak jogszabályi háttéréről

Alulírott Pór Péter, Balatonboglár főépítésze Balatonboglár Város Tervezést Megalapozó Vizsgálatai, Településfejlesztési Konceptiója, valamint Integrált Településfejlesztési stratégiája adatszolgáltató államigazgatási szervezeteinek tekintetében a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 28. § és a rendelet 9. melléklete alapján szükségesnek tartom azt, hogy a tervezési folyamat megindítása során az alábbi államigazgatási szervezetektől történjen előzetes adatkérés:

	A	B	C	
2.	EGYEZTETÉSI ELJÁRÁSBAN RÉSZTVEVŐ ÁLLAMIGAZGATÁSI SZERV	EGYEZTETÉSI SZAKTERÜLET	ADATSZOLGÁLTATÁS TÉMAKÖRE	Cím
3.	állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	településfejlesztés, területrendezés, településrendezés, településképvédelem		Somogy Megyei Kormányhivatal Kormány megbízotti Kabinet, Állami Főépítész, ifj. Horváth János, 7401 Kaposvár, Pf. 281, allami.foepitesz@somogy.gov.hu
4.	megyei kormányhivatal környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörben eljáró járási hivatala	környezetvédelem, természet- és tájvédelem	felszíni vízminőség-védelmi terület és felszíni szennyezésre fokozottan érzékeny terület	Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztály, 7400 Kaposvár, Cseri Major (dr. Tóth Szabolcs), toth.szabolcs@kaposvar.gov.hu , 7400 Kaposvár, Damjanich utca 11-15., (Wéber Béla) weber.bela@kaposvar.gov.hu , Természetvédelmi Osztály (Kőszegi Anett) koszegi.anett@kaposvar.gov.hu
5.	nemzeti park igazgatóság	természet- és tájvédelem	hazai vagy nemzetközi jogszabály alapján természetvédelmi oltalom alatt álló terület, érték, országos ökológiai hálózat (magterület, ökológiai folyosó és puffer terület) övezete, tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság , 7625 Pécs, Tette tér 9., Postacím: 7602 Pécs, Pf. 312., dunadrava@ddnp.kvvm.hu , Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság , 8229 Csopak, Kossuth u. 16., Postacím: 8229 Csopak, Pf.: 23., bfnp@bfnp.hu
6.	területi vízvédelmi hatóság	vízvédelem	felszíni és felszín alatti vízminőség-védelmi terület, és felszíni szennyezésre fokozottan érzékeny terület, vízvédelmi terület	Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság , 7630 Pécs, Engel J. u. 1., Postacím: 7602 Pécs, Pf.: 326., baranya.titkarsag@katved.gov.hu , 223/2014. (IX.4.) Korm.r. Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság , 8000 Székesfehérvár, Szent Flórián krt. 2., Postacím: 8050 Székesfehérvár, Pf.: 947., fejer.mki@katved.gov.hu , 223/2014. (IX.4.) Korm.r.
7.	területi vízügyi hatóság	vízgazdálkodás	vízbazisvédelmi terület	Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság , 7630 Pécs, Engel J. u. 1., Postacím: 7602 Pécs, Pf.: 326., baranya.titkarsag@katved.gov.hu , 223/2014. (IX.4.) Korm.r. Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság , 8000 Székesfehérvár, Szent Flórián krt. 2., Postacím: 8050 Székesfehérvár, Pf.: 947., fejer.mki@katved.gov.hu , 223/2014. (IX.4.) Korm.r.

8.	Országos Vízügyi Főigazgatóság	a vizek védelmével, illetve kártételeinek elhárításával összefüggő alapvető szempontok teljesülése, a környezet- és természetvédelmi követelményekre figyelemmel	országos vízminőség-védelmi terület, tómeder a Balaton kiemelt üdülőkörzet területén	Országos Vízügyi Főigazgatóság, 1012 Budapest, Márvány utca 1/D., Levélcím: 1253 Budapest, Pf.: 56., ovf@ovf.hu ,
9.	területi vízügyi igazgatási szerv	a vizek védelmével, illetve kártételeinek elhárításával összefüggő alapvető szempontok teljesülése, a környezet- és természetvédelmi követelményekre figyelemmel	nagyvízi meder, rendszeresen belvízjárta terület, közcélú vízeléscímény, mértékadó árvízszint, vízgyűjtő-gazdálkodási terület	Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, 7623 Pécs, Köztársaság tér 7., Postacím: 7602 Pécs, Pf.: 101., titkarsag@ddvizig.hu, Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, 8000 Székesfehérvár, Balatoni út 6., Levélcím: 8002 Székesfehérvár, Pf.: 281., szekesfehervar@kdtvizig.hu,
10.	fővárosi és megyei katasztrófavédelmi igazgatóság	polgári védelem, iparbiztonság	polgári védelmi terület, veszélyességi övezet	Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, 7400 Kaposvár, Somssich Pál u. 7., Postacím: 7401 Kaposvár, Pf.: 71., somogy.titkarsag@katved.gov.hu ,
16.	kulturális örökség védelméért felelős miniszter	világörökség	világörökségi helyszín vagy terület és világörökségi várományos terület	Miniszterelnökség Kulturális örökségvédelemért és kiemelt kulturális beruházásokért felelős államtitkár Miniszterelnökség, 1357 Budapest, Pf.: 6., erkeztetok@me.gov.hu ,
17.	fővárosi és megyei kormányhivatal örökségvédelmi hatáskörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala	kulturális örökségvédelem	nyilvántartott műemléki érték, műemlék, műemléki terület, nyilvántartott vagy védetté nyilvánított régészeti lelőhely és régészeti védőövezet	Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály, 7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1., volgyesi.tamas@kaposvar.gov.hu ,
18.	ingatlanügyi hatáskörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	földvédelem	termőföld mennyiségi védelme	Somogy Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály, 7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1., molnar.gabor@somogy.gov.hu ; illes.laszlo@somogy.gov.hu ,
19.	megyei kormányhivatal erdészeti hatáskörében eljáró járási hivatala	erdőrendezés, erdővédelem	kiváló termőhelyi adottságú erdőterület, erdőterület rendeltetése	Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Erdészeti Osztály, 7400 Kaposvár, Fodor József tér 1., erdesztet@somogy.gov.hu ,
20.	honvédelmért felelős miniszter	honvédelem	kiemelt fontosságú honvédelmi terület, honvédelmi terület	Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal, 1135 Budapest, Lehel utca 35-37., hatosagihivatal@hm.gov.hu ,
21.	fővárosi és megyei rendőr-főkapitányság	határrendészet		Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság, 7400 Kaposvár, Szent Imre u. 14/c., somogytitk@somogy.police.hu , somogymrfk@somogy.police.hu ,
22.	bányafelügyeleti hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal	bányászat, geológia, morfológia, csúszásveszély	ásványi nyersanyagvagyon terület, földtani veszélyforrás területe	Baranya Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály, 7623 Pécs, József A. u. 5., Postacím: 7602 Pécs, Pf.: 61., banyafelugyelet@baranya.gov.hu ,
25.	Budapest Főváros Kormányhivatala	természetes gyógytényezők, gyógyhelyek természeti adottságainak védelme	gyógyhely	Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály, 1138 Budapest, Váci út 174., Postai cím: 1550 Budapest, Pf.: 203., titkarsag@nfo.bfkh.gov.hu ,

Értesíteni kell a tervezés megindításáról továbbá a szomszédos településeket, és a Balatonboglár Város Képviselő-testületének az egyes településrendezési sajátos

jogintézmények, a településkép védelméről és az arculati kézikönyv készítéséről, valamint a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 15/2017.(V.11.) rendeletében szereplő további szereplőket. A véleményezési eljárásban ugyanezekről a szervezetektől kell véleményt kérni, kivéve azokat, akik az előzetes adatkérés során a további eljárásból való kihagyásukat érintettség hiányában kifejezetten kérik. A jóváhagyást követően az elfogadott dokumentumok elérhetőségéről ugyanezeket a szervezeteket kell értesíteni, és a teljes folyamat során a fenti rendelet szerint kell eljárni.

Balatonboglár, 2018. szeptember 1.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Pór Péter'.

Pór Péter

Balatonboglár Város főépítésze

A MUNKA RÉSZTVEVŐI

Balatonboglár Város Településfejlesztési Konceptióját, Integrált Településfejlesztési Stratégiáját és az azokat Megalapozó Vizsgálatokat

Balatonboglár Város Önkormányzata

megbízásából a

DRO Studio Bt.

készítette.

A munkát irányította

Mészáros Miklós polgármester

Megbízói koordinátorok

Pór Péter okl. építészmérnök, É1 14-0183

Gáspár László

Bárány József

Vezető tervező

Ongjerth Richárd okl. építészmérnök, településrendezési vezető tervező, TT1 01-3032

A munka elvégzésében közreműködött

Konrád Mária

Szerkesztette

Ongjerth Richárd

A munka készítői köszönetüket fejezik ki mindazoknak, akik munkájukat információkkal, tanácsokkal segítették.

© 2019. **DRO** Studio